

Ajuntament de Granollers

Pla Local de la Infància i l'Adolescència

Granollers 2012-2015

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Benestar Social

amb el suport de:

Diputació de Barcelona
Àrea de Benestar Social
Passeig Vall d'Hebron, 171
Edifici Serradell
08035 Barcelona
www.diba.cat/servsocials

Direcció tècnica
Diputació de Barcelona
Àrea de Benestar Social
Oficina Tècnica de Suport als Serveis Socials

Consultoria tècnica
ÍNDIC
Iniciatives i dinàmiques comunitàries

INDEX

1. Presentació.....	4
2. Introducció: abast del projecte.....	6
3. Metodologia de treball.....	7
4. Marc legal i conceptual.....	10
5. Diagnòstic de la situació dels infants i adolescents de Granollers.....	14
5.1. Context social.....	14
5.2. Els infants i adolescents de Granollers: característiques sociodemogràfiques	17
5.3. Àmbits d'anàlisi.....	21
5.3.1 Protecció i promoció a la infància i l'adolescència.....	25
5.3.2 Salut.....	43
5.3.3 Educació.....	61
5.3.4 Cultura.....	84
5.3.5 Lleure.....	95
5.3.6 Esport.....	103
5.3.7 Espai públic.....	108
5.3.8 Participació.....	114
6. Propostes d'actuació del PLIA.....	117
6.1. Principis	117
1. Un Pla transversal.....	117
2. Un Pla que treballa en xarxa.....	119
3. Un Pla flexible i dinàmic	120
6.2. Objectius del PLIA.....	121
6.3. Eixos estratègics i línies d'actuació.....	125

1. Presentació

El Pla Local de la Infància i l'Adolescència (PLIA) de Granollers és l'instrument que ha d'ajudar a ordenar i definir les actuacions municipals en matèria d'infància i adolescència, i implicar els agents socials del territori, els infants i els adolescents en una estratègia conjunta d'actuació. Per tant, **cal concebre el PLIA com una eina i no com un objectiu final en sí mateix**, en la mesura que la qüestió clau no és tenir un PLIA per tenir un document aprovat, sinó que **ha de servir per definir una estratègia global en matèria d'infància i adolescència i ajudar a impulsar les polítiques destinades a millorar les condicions de vida dels infants i dels adolescents de la nostra ciutat.**

En aquest sentit, tan importants són els continguts finals del Pla com el propi procés d'elaboració i la seva implementació. El procés de definició ha incorporat alguns elements que es consideren estratègics per facilitar el seu desenvolupament posterior com, per exemple, implicar tota l'organització municipal, els agents socials i els propis infants no només en la fase d'implementació sinó també en la d'elaboració. El PLIA requereix i alhora és resultat de la implicació activa dels responsables municipals, tant tècnics com polítics. Per realitzar el PLIA s'ha realitzat una anàlisi quantitativa i qualitativa de la situació actual dels infants i adolescents i dels recursos existents al municipi, així com un procés de reflexió col·lectiu on han intervingut els diferents agents implicats: polítics, tècnics, professionals, entitats, agents socials i els i les infants.

La passada legislatura, Granollers ja va realitzar una aposta decidida per impulsar i donar visibilitat a les polítiques i accions destinades a la infància amb la **creació de la Regidoria d'Infància.**

El context normatiu impulsat els darrers anys, sens dubte, ha estat molt important en aquest àmbit. Des de la Convenció sobre els Drets de l'Infant aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides l'any 1989, fins a la recent Llei 14/2010, dels drets i les oportunitats en la infància i de l'adolescència, passant per la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials. En tot cas, cal tenir molt present el nou marc normatiu aprovat el 12 de maig de 2010, que pretén dotar la legislació catalana d'una norma que abrasi tota la infància i l'adolescència, tant la que es troba en situació de risc o desprotecció, com la resta, visualitzant l'infant i l'adolescent com a subjecte

de drets i d'oportunitats que pot exercitar per si mateix. Entre les novetats i reptes que incorpora la Llei, podem destacar:

- **Transversalització de les polítiques d'infància i adolescència.** Fomenta una revisió global del dret i de les polítiques públiques des del prisma de la preeminència de l'interès de l'infant o adolescent: tota política i tota norma (Llei, decret...) hauran de ser avaluades des de la perspectiva dels infants i adolescents, per garantir que inclouen els objectius i les accions pertinents adreçats a satisfer el seu interès superior.
- **Creació de taules territorials d'infància.** Aquestes taules es defineixen com a òrgans col·legiats que han de coordinar, impulsar i promoure les polítiques d'infància arreu del territori i donar viabilitat a la coordinació i al treball en xarxa de tots els professionals que treballen en temes d'infància.
- **Prevenició.** Les administracions públiques han de desenvolupar les actuacions necessàries per prevenir les situacions que són perjudicials per al benestar o el desenvolupament integral dels infants i adolescents.
- **Protecció pública davant dels maltractaments infantils.** Amb iniciatives noves com la creació del Centre d'Investigació i Recerca, com a eina permanent d'investigació i de recerca sobre bones pràctiques, prevenició i eradicació del maltractament infantil; i de formació i capacitació dels i les professionals en contacte amb aquest maltractament.
- **Nou model de protecció de la infància i l'adolescència.** Es configura un sistema descentralitzat de protecció, que es fonamenta en la distinció entre les situacions de desemparament i les de risc, mantenint la competència de la Generalitat quan es tracta d'infants i adolescents desemparats i atribuint-la als ens locals si afecta infants i adolescents en situació de risc.

2. Introducció: abast del projecte

El Pla de la Infància i l'Adolescència de Granollers **neix de la necessitat de realitzar una anàlisi global de la situació de la infància a Granollers i d'elaborar un Pla d'actuació municipal integral des de la perspectiva de l'atenció a la infància**. Per tant el PLIA ha de ser una eina que ha d'orientar, planificar i coordinar les diferents actuacions adreçades als infants i els adolescents del municipi. Per poder realitzar aquesta tasca és necessària la implicació de tots els serveis públics i de la resta d'agents socials del territori.

L'àmbit d'anàlisi i acció són els i les infants menors de 12 anys i els i les adolescents, de 12 a 18 anys. Però és obvi que les polítiques d'infància estan vinculades a les polítiques familiars, com bé ens recorda l'article 12 de la nova Llei de drets i oportunitats de la infància i l'adolescència de Catalunya¹. Per tant, **aquelles accions adreçades a les famílies per desenvolupar la seva responsabilitat parental també entren dintre l'objecte d'anàlisi i acció del PLIA**.

Pel que fa a la vigència del Pla, aquest proposa un **període d'execució de 4 anys, 2012-2015**, tot i que la voluntat és que esdevingui un document obert i flexible per poder anar incorporant les modificacions i actualitzacions que es considerin oportunes en cada moment.

Val a dir que aquest PLIA s'emmarca en un projecte més ampli de ciutat i encaixa amb altres projectes transversals i sectorials amb els que ja compta Granollers:

- El Pla Estratègic, com a marc de referència de tota l'acció municipal.
- Plans sectorials com Granollers Ciutat Educadora, el Pla local de joventut, el Pla d'Igualtat d'Oportunitats entre dones i homes, el Pla Educatiu d'Entorn, el Pla d'absentisme escolar, el Programa salut i escola, el Pla de Mobilitat, el Pla d'actuació ambiental, etc.

¹ ARTICLE 12. RESPECTE I SUPORT A LES RESPONSABILITATS PARENTALS

1. Els pares i les mares tenen responsabilitats comunes en l'educació i el desenvolupament dels fills menors d'edat. Les polítiques d'atenció i protecció dels infants i els adolescents han d'incloure les actuacions necessàries per a l'efectivitat de llurs drets, tenint en compte que el benestar dels infants i els adolescents està íntimament relacionat amb el de llurs famílies.

2. Els poders públics han de proporcionar la protecció i l'assistència necessàries a les famílies perquè puguin assumir plenament llurs responsabilitats.

3. Les necessitats dels infants i els adolescents s'han de satisfer allà on viuen i creixen, sempre que sigui possible, i s'ha de tenir en compte, alhora, llur benestar material i espiritual.

3. Metodologia de treball

A l'hora d'elaborar el PLIA de Granollers, s'han tingut en compte tres aspectes fonamentals:

- **Lideratge polític:** El Pla neix d'una voluntat política clara i d'un lideratge ferm per impulsar i executar una política pública ambiciosa vers la infància. Aquest lideratge és fonamental per tirar endavant les accions que es desprenen del PLIA, però també es bàsic per dimensionar el procés i les actuacions que es poden executar en un termini de 4 anys. Exercir aquest lideratge comporta saber delegar, compartir responsabilitats, fer el seguiment i rendir-ne comptes.
- **Realisme:** El Pla ha de ser una eina que ens ajudi a optimitzar, planificar i avaluar les actuacions. Així doncs, s'ha dimensionat partint de les possibilitats reals que ens ofereix l'actual context social i econòmic i s'han prioritzat uns objectius i uns reptes que es consideren ambiciosos però realistes. Per tirar-los endavant, el PLIA compta amb els recursos de què disposa l'Ajuntament de Granollers i la resta d'administracions que intervenen en el municipi, però també amb la complicitat de tots els agents implicats. Tots aquests agents tenen una trajectòria de treball conjunt des de fa anys que s'ha consolidat amb la creació de la Xarxa d'Infància.
- **Coherència:** El Pla ha de ser coherent amb l'organització municipal i amb els altres plans i projectes que es desenvolupen al municipi. Per això s'ha de coordinar amb aquests i molt especialment amb el Pla Local de Jovenut, amb el qual, no només comparteix objectius i principis, sinó també una part important del col·lectiu destinatari de les accions: la franja adolescent de 12 a 18 anys. Per això s'ha treballat perquè el pla d'acció sigui complementari al ja existent en l'àmbit de joventut, evitant solapaments i optimitzant recursos i esforços.

Des del punt de vista del procés d'elaboració, aquest s'ha estructurat en tres grans fases: **recull de dades, anàlisi i elaboració de propostes**. Pel que fa a la metodologia utilitzada, s'ha abordat la realitat dels infants i adolescents i les polítiques adreçades a aquest col·lectiu des d'una perspectiva quantitativa, qualitativa i participativa dels agents que hi intervenen.

El recull de dades s'ha centrat en tres elements:

- **Recull de dades sociodemogràfiques:** per disposar d'una aproximació quantitativa a la realitat dels infants i adolescents del municipi. La metodologia de treball s'ha basat en l'anàlisi i l'explotació de dades secundàries provinents de diferents fonts (IDESCAT, padró municipal, dades municipals, memòries dels serveis municipals, informació aportada per altres administracions i institucions, etc.).
- **Recull de serveis i recursos:** per obtenir un recull ordenat i sistemàtic del conjunt de recursos, equipaments, programes i serveis que des de les diferents àrees o departaments municipals treballen amb els col·lectius d'infant i adolescents. És important saber de quins recursos disposem per poder fer front a les necessitats que s'identifiquin. Per recollir aquesta informació ha resultat imprescindible la col·laboració i el paper actiu dels referents municipals de les diferents àrees i serveis. Val a dir, que l'Ajuntament disposa de tres guies de referència en aquest àmbit:
 - Catàleg de serveis per a la petita infància (de 0 a 6 anys).
 - Catàleg de serveis (infants de 7 a 12).
 - Guia d'activitats i recursos per als centres educatius de Granollers.
- **Recull de visions entorn les temàtiques.** Per copsar els diferents punts de vista dels agents que intervenen amb infants i adolescents i recollir la seva opinió entorn a la situació i les necessitats dels infants i els adolescents. El treball s'ha plantejat prioritàriament de forma presencial a partir de la realització de reunions de treball o entrevistes. La utilització del format presencial ha permès contrastar els diferents discursos i aprofundir en les necessitats detectades. Però també s'han utilitzat fitxes i butlletes per facilitar la implicació de més persones vinculades a la infància i l'adolescència.

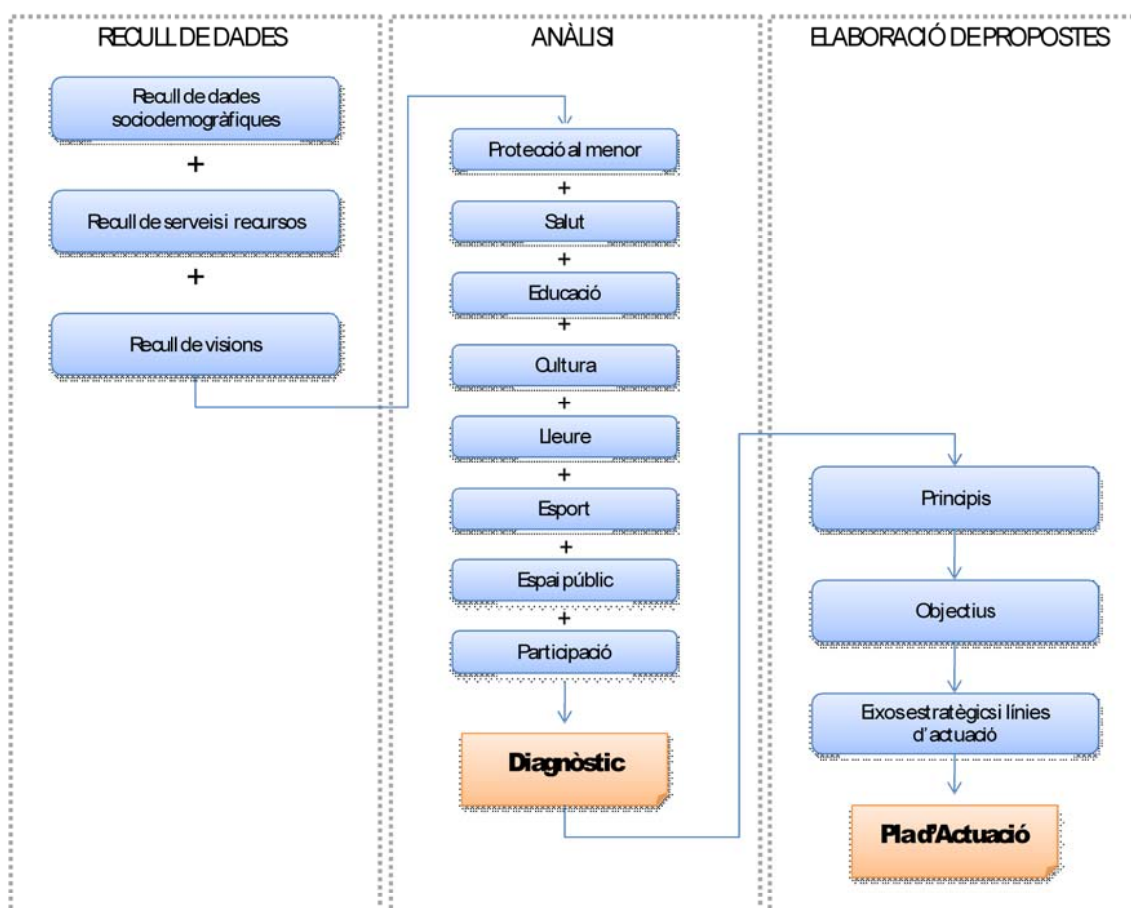
Els tres elements han permès disposar d'una informació força acurada de la situació actual de la infància i l'adolescència de Granollers.

Tota la informació recollida i generada s'ha sistematitzat i analitzat per àmbits temàtics però compartint una perspectiva global. **Aquest anàlisi ha permès disposar d'una fotografia de la situació actual de la infància i l'adolescència de Granollers**, de les seves necessitats i dels recursos de què disposa actualment en els diferents àmbits:

- Protecció al menor
- Salut
- Educació
- Cultura
- Lleure
- Esport
- Espai públic
- Participació

El fet d'analitzar la realitat des de diferents punts de vista ens ha permès, en un segon moment, **establir els elements propositius i estratègics del PLIA de Granollers**, identificant:

- Principis
- Objectius
- Eixos estratègics i línies d'actuació

4. Marc legal i conceptual

Sens dubte, parlar d'infància i de drets i oportunitats dels infants comporta posar com a marc de referència inicial la Declaració Universal dels Drets de l'Infant, del 20 de novembre de 1959, i la Convenció sobre els Drets de l'Infant, adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989. És en aquesta Declaració i Convenció on s'estableixen els principis fonamentals que ha de seguir les polítiques d'infància:

1. La protecció de la infància s'ha de basar en l'interès superior de l'infant i s'ha de fonamentar en els principis de la llibertat i de la dignitat d'aquest, i en el respecte a les seves senyes d'identitat i a les seves característiques individuals i col·lectives.
2. Tots els infants han de ser tractats igual per la llei.
3. La responsabilitat primordial de la criança i el desenvolupament de l'infant correspon en el mateix grau al pare i a la mare o, si escau, als seus representants legals. La política envers l'infant va íntimament relacionada amb la de la seva família.
4. Les necessitats de l'infant han d'ésser satisfetes, sempre que sigui possible, allà on viu i creix i entre aquells amb qui viu i creix, tenint presents, alhora, el seu benestar material i l'espiritual.
5. L'organització jurídica de la família ha de tendir, com un dels seus objectius principals, a l'harmoniosa creixença de l'infant, el qual ha d'ésser reconegut com a persona amb existència pròpia.
6. És un dret de l'infant viure amb els seus pares, excepte en els casos en què la separació es faci necessària. És també un dret de l'infant mantenir el contacte amb el pare i amb la mare, si està separat d'un d'ells o d'ambdós.
7. Assegurar el compliment dels drets de l'infant és un deure dels pares i de la societat. La legislació i les actuacions en relació amb l'infant i la família han de fomentar i ajudar la correcta acció dels pares o dels seus representants legals en aquest sentit, tenint present que el coneixement d'aquests drets, tant de part dels adults com de part dels infants, és una garantia perquè es compleixin.
8. La societat ha de protegir l'infant en cas de mal ús de les facultats dels pares o de les facultats atribuïdes a altres persones que en tinguin cura.
9. S'ha de protegir l'infant de les formes de negligència, crueltat, explotació i manipulació encara vigents en la societat i se l'ha de protegir, igualment, contra l'ús i el tràfic d'estupefaents i de psicòtrops i contra l'explotació i l'abús sexuals, fins i tot de la prostitució i les pràctiques pornogràfiques.
10. L'infant amb alguna minusvalidesa física, psíquica o sensorial ha de re-

bre les atencions necessàries que li permetin valer-se per si mateix i que li facilitin la seva normalització social.

11. L'infant en situació de desprotecció familiar, temporal o permanent, té dret a protecció i assistència que substitueixin l'atenció familiar mitjançant un recurs alternatiu.

12. L'infant té dret a exercir drets civils i polítics tan aviat com es pugui formar un judici propi sense cap altra limitació que les disposicions legals necessàries per protegir les llibertats fonamentals dels altres.

13. L'infant ha de rebre el màxim nivell d'educació possible. L'educació s'ha d'orientar vers la seva formació permanent. Els mètodes d'educació han d'ésser susceptibles dels canvis necessaris per tal que els infants es puguin integrar en una societat canviant. El sistema educatiu ha d'ésser compensador i ha de tenir en compte el respecte a la pròpia identitat, a la llengua, al medi ambient, a la igualtat entre els sexes i també als valors culturals d'altres països.

14. L'infant té dret al millor nivell de salut possible i a la prevenció dels riscos socio-sanitaris, a tenir accés als serveis mèdics i de rehabilitació, quan siguin necessaris, i a beneficiar-se de la Seguretat Social.

15. L'infant té dret al descans, al lleure i a participar en les activitats recreatives i culturals pròpies de la seva edat.

16. Els òrgans judicials i administratius que s'ocupen dels infants n'han de tenir present la psicologia i la personalitat.

17. Qualsevol infant acusat o declarat culpable d'infringir la llei penal té dret que se li apliquin mesures alternatives, pedagògiques i no repressores, i té dret a beneficiar-se de garanties jurídiques.

La següent referència obligada a l'hora de definir el PLIA de Granollers és la **Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència**. Aquesta Llei constitueix el marc de referència de l'actuació municipal.

Per acabar de situar el marc conceptual i legal cal destacar quatre conceptes clau a l'hora de treballar amb la infància i que, per tant, han marcat el disseny del propi PLIA.

Aquests conceptes són:

- La promoció
- La prevenció
- L'atenció
- La protecció

La mateixa Llei defineix aquests aspectes de la següent manera:

- “La **promoció** és el conjunt d'actuacions socials que es desenvolupen

«encara que res vagi evidentment malament», perquè obeeixen a objectius de millora social i responen a anhels o aspiracions col·lectius, particularment als d'un benestar personal i social més gran.”

- “La **prevenció** és el conjunt d'actuacions socials destinades a preservar l'infant o l'adolescent de les situacions que són perjudicials per al seu desenvolupament integral o per al seu benestar. (Prevenció: *el conjunt d'actuacions socials anticipatòries destinades a evitar les situacions no desitjades i afavorir les situacions favorables.*)”
- “L'**atenció** és el conjunt d'actuacions socials per a «quan les coses comencen a anar malament» o per a quan només van «una mica malament» i existeix la probabilitat, i no la certesa, que el desenvolupament integral de l'infant o l'adolescent en pot resultar afectat negativament. La conseqüència jurídica d'aquests casos és la declaració de risc.”
- “La **protecció** és el conjunt d'actuacions socials reservades per a «quan les coses van malament», quan el desenvolupament integral de l'infant o l'adolescent sembla clar que resulta seriosament afectat, en vista dels coneixements científics actuals. Una de les seves conseqüències jurídiques és la declaració de desemparament.”

Aquest nou marc legal defineix un marc més ampli d'actuació, passant d'una regulació bàsicament centrada en la prevenció del desemparament i la protecció a una llei global per a tota la infància i l'adolescència que incorpora també a la promoció i l'atenció en tots els seus àmbits de la vida quotidiana.

Finalment, a títol de referència, es pot destacar l'important recorregut que hi ha hagut normativament en l'àmbit d'infància, tant a nivell internacional i estatal, com autonòmic:

Àmbit internacional

- **Convenció sobre els Drets de l'Infant** de Nacions Unides de 20 de novembre de 1989 ratificada per Espanya el 30 de novembre de 1990 i vigent des de el 5 de gener de 1991.

- **Carta Europea dels Drets del Nen**. Resolució A-0172/92 (Diari Oficial de la Comunitat Europea, 8 de juliol de 1992).

Àmbit estatal

- **Constitució Espanyola** (1978) en especial l'article 39 dedicat a la protecció de la família i la infància.

- **Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener de protecció jurídica del menor** (BOE núm. 15 de 17 de gener de 1996).

- **Llei 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors** (B.O.E de 13 de gener de 2000). Fa referència a l'atenció a la infància infractora. S'atorga a les Comunitats autònomes la competència en l'execució de les mesures. Competència que ha fet efectiva Catalunya amb l'aprovació de la **Llei 27/2001, de 31 de desembre, de justícia juvenil**.

Àmbit autonòmic

- **La Llei 37/1991, de 30 de desembre, sobre mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció.** Segrega, dins de la protecció de menors, la potestat pròpiament protectora (l'actuació envers el menor desemparat) de la potestat reformadora (l'actuació envers el menor infractor).
- **Llei 8/1995, de 27 de juliol, d'atenció i protecció dels menors i dels adolescents i de modificació de la Llei 37/1991, de 30 de desembre.** Ofereix per primera vegada una imatge global de la infància.
- **Llei 9/1998, de 15 de juliol, del Codi de Família.** Afecta a la regulació de la protecció de menors. S'incorporen els aspectes que fan referència a l'adopció i a la declaració de desemparament.
- **Llei 8/2002, de 27 de maig, de modificació de la Llei 37/1991, de 30 de desembre, sobre mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció, i de regulació de l'atenció especial als adolescents amb conductes d'alt risc social.** (DOGC 3648, de 03.06.2002).
- **Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies.** (DOGC 3926, de 16.7.2003). Té per finalitat establir les bases i les mesures per a una política de suport i protecció a la família. Determina els drets i les prestacions destinats a donar suport a les famílies.
- **Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya** (BOE 172, de 20.07.2006; DOGC 4680, de 20.07.2006). Estableix la competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya en matèria de protecció a la infància i l'adolescència (article 166.3).
- **Decret 129/2006, de 9 de maig, de l'Observatori dels Drets de la Infància** (DOGC 4631, d'11.05.2006). Converteix l'anterior Observatori de la Infància i l'Adolescència de Catalunya, creat pel Decret 369/2000, en l'actual Observatori dels Drets de la Infància, adscrit al Departament de Benestar i Família mitjançant la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'adolescència.
- **Acord GOV/121/2007, de 16 d'octubre, pel qual s'estableix la Unitat de Detecció i Prevenció del Maltractament Infantil** (UDEPMI) (DOGC 5004, de 8.11.2007).
- **Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials** (DOGC 4990, de 18.10.2007). Regula els serveis i recursos per als infants i els adolescents en situació de risc.
- **Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.** Aquesta Llei constitueix el marc de referència de l'actuació municipal.

Àmbit local

- **Llei 7/1985 Reguladora de les Bases de Règim Local i Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya.** Atorga als Ajuntaments majors de 20.000 habitants i als consells comarcals que agrupin municipis de menys de 20.000 habitants, principalment, competència sobre els serveis socials bàsics que inclouen l'atenció social polivalent (l'atenció social individual i familiar, atenció jurídica, detecció i prevenció de l'absentisme escolar, atenció a la infància i l'adolescència en risc) així com l'atenció social domiciliària per al sector de persones grans i per a les persones amb disminucions. Els serveis que depenen d'aquest primer nivell d'atenció són: els equips bàsics d'atenció social primària (EBASP), els serveis d'ajuda a domicili i de teleassistència, i els serveis d'intervenció socioeducativa no residencial per a infants i adolescents.

5. Diagnòstic de la situació dels infants i adolescents de Granollers

5.1. Context social

Hi ha un seguit de dades referents al conjunt de Catalunya i a la resta de l'estat Espanyol que posen de manifest **canvis en les estructures familiars** fruit de canvis socials importants. Molts sociòlegs destaquen els canvis que s'han produït en àmbits que afecten les estructures familiars i per tant, la mateixa infància. De fet, **ja no parlem de la família, sinó de les famílies**, fent referència a la multiplicitat de situacions familiars: les famílies divorciades i reconstituïdes, les famílies monomarentals, les homoparentals, les adoptives, la disminució de la grandària de les llars i del nombre de fills i filles, l'edat més tardana de les mares i pares a l'hora de tenir-ne criatures, etc.

Un dels factors que més ha influït en els canvis d'estructura de les llars amb fills/es menors d'edat ha estat **l'augment de les ruptures de parella dels progenitors**. Durant el 2007 hi va haver 25.730 separacions o divorcis a Catalunya, el 76% dels quals es van produir a la Regió Metropolitana de Barcelona. El 57,6% de les separacions i el 50,2% dels divorcis a Catalunya són de parelles amb fills/es menors d'edat. El 2007, 13.060 menors d'edat van viure el procés de separació o divorci dels progenitors. Aquestes noves situacions familiars provoquen canvis en la vida dels menors, sobretot en la redistribució dels temps i espais (temps de custòdies, convivència repartida entre dues llars: la llar de la mare i la llar del pare, temps amb les famílies extenses de cada progenitor: els avis i àvies, etc.).

La **incorporació de la dona al mercat laboral remunerat** també ha generat canvis importants en els rols i les funcions de criança en les famílies i ha comportat un seguit de canvis estructurals i d'organització de la vida familiar i personal. Aquesta incorporació massiva de les dones al mercat de treball productiu ha suposat un canvi en els rols de gènere envers la criança dels fills i filles, que en molts casos, ha generat conflictes en l'àmbit de la conciliació entre la vida laboral i personal que, en major grau, pateixen més directament les dones.

D'una banda, **s'ha endarrerit la maternitat**. Les dades ens mostren que l'edat de tenir el primer fill de les dones nascudes a Catalunya és de 30'5 anys, si bé, observem que en el cas de les dones d'origen estranger se situa entorn els 27'5 anys. Aquest factor,

sumat a l'increment del nombre de separacions (des del 2000, les ruptures suposen el 35% de les unions, segons dades de l'Idescat) va en detriment del nombre de fills per família. I, per tant, explica la reducció de la grandària de les famílies. De fet, dades estadístiques de l'Idescat per al conjunt de Catalunya assenyalen que la probabilitat de tenir un segon fill per les dones autòctones és del 65%, mentre que entre les dones estrangeres aquesta probabilitat puja fins el 85%. Com assenjala un estudi de l'Idescat, l'any 1975 el 95% de les dones catalanes en edat fèrtil tenia algun fill, mentre que a l'any 2010 aquest percentatge es redueix al 77%. L'accés a una feina estable, cada vegada més tard, i les desigualtats de gènere i la manca d'oportunitats en el mercat laboral, és una de les característiques que expliquen aquest endarreriment de la maternitat per part de les dones.

Per altra banda, el fet que les dones i els homes formin part del mercat laboral productiu, ha generat que les famílies disposin, en la majoria de casos, de **dues persones sustentadores**, fet que incrementa el poder adquisitiu familiar, tot i que l'elevat cost de l'habitatge provoca que tampoc hi hagi massa alternatives. Aquest fet pot esdevenir especialment delicat si la parella es trenca i queda una llar monoparental amb una sola persona sustentadora.

Finalment, el nostre mercat laboral amb una jornada de treball força extensiva ha comportat una difícil **conciliació de la vida familiar i la professional**, que afecta especialment la manca de temps personal i la manca de temps per a l'educació dels fills i filles. El trencament amb els rols de la família tradicional i la encara mínima incorporació dels homes a la realització de les tasques domèstiques i de cura de la llar, ha suposat una certa crisi en la vida de parella així com envers el temps dedicat a la criança dels infants, on les dones han suportat la major càrrega de feina, tal i com ho demostren les estadístiques d'usos del temps realitzats a Catalunya.

En aquest sentit també s'han modificat **els vincles intergeneracionals i el paper de la família extensa** en la criança dels fills i filles, ja que sens dubte les xarxes socials i familiars tenen un paper important en el benestar dels infants i adolescents.

Però més enllà de tot això, també destaquen **altres canvis socials que incideixen de manera cabdal en la criança i desenvolupament dels infants**. Així, els mitjans de comunicació, Internet, el mercat i el consum, són generadors de pautes de conducta i comportaments que no sempre comparteixen les pautes i valors educatius que es promouen des d'altres instàncies.

Evidentment, no és objecte del PLIA incidir en aquests aspectes de manera directa, però cal tenir-los en compte per saber en quin marc d'acció ens trobem i com podem treballar partint d'aquesta realitat que ens agradi o no, és la que tenim. I òbviament, no s'ha de renunciar a promoure un consum responsable, uns hàbits saludables en l'ús d'Internet i de les noves tecnologies, i fer palès que els pares i les mares no poden renunciar a la seva funció educativa i de criança dels seus fills i filles, si bé, poden requerir de l'ajuda i suport de les administracions públiques.

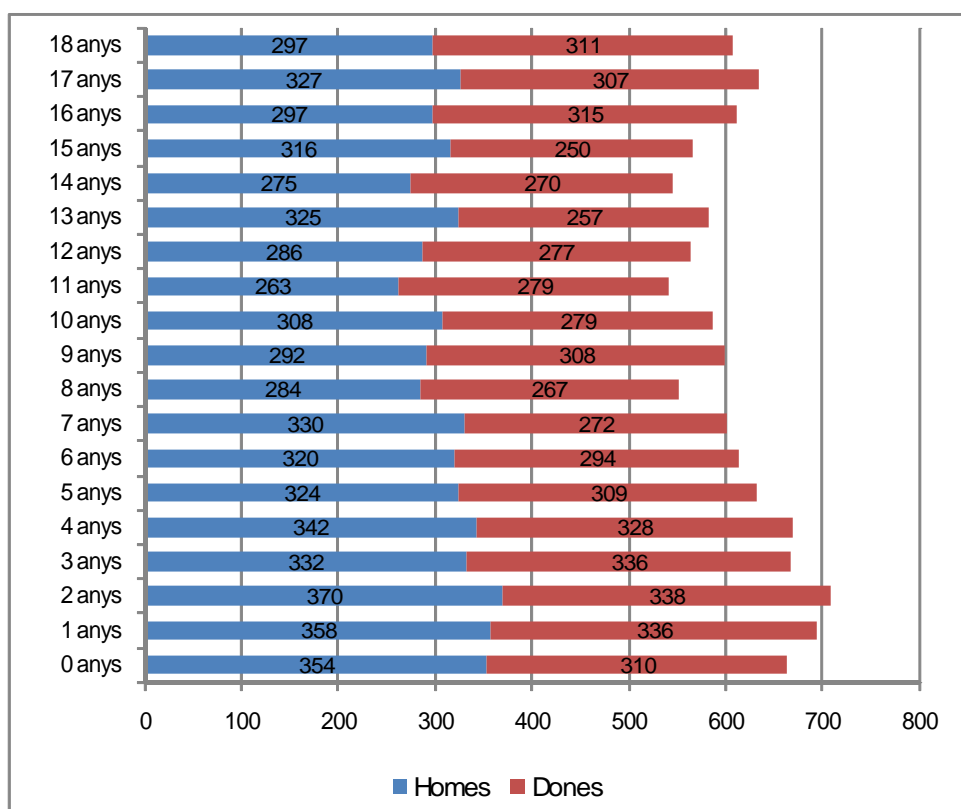
Si a aquesta nova realitat, per tant, se li afegeix l'increment de la responsabilitat pública en el desenvolupament i criança dels infants i els adolescents, això provoca un **increment de la demanda i la necessitat de cobertura de nous serveis i noves línies d'actuació** en l'àmbit de la infància i l'adolescència.

A més cal tenir en compte l'actual moment de **crisi econòmica** que incrementa les necessitats de suport a les famílies. Segons dades de l'Informe de la Inclusió Social a Espanya 2008 (Marí-Klose 2008), el 19,9% de la població espanyola està situada per sota del llindar estatal de pobresa (dades del 2006). La taxa de pobresa moderada a Catalunya és del 19%. El 2006, la mitjana dels ingressos equivalents per llar a Catalunya era de 14.849 € (Marí-Klose 2008), dada molt similar a la renda mitjana per «unitats de consum» de les famílies amb fills i/o filles adolescents calculada amb el Panel de Famílies i Infància: 14.395 €.

5.2. Els infants i adolescents de Granollers: característiques sociodemogràfiques

Un primer aspecte que hem de tenir en compte a l'hora d'analitzar la situació dels infants i adolescents de Granollers són els aspectes vinculats a l'**estructura d'edat i sexe**. Així, observant la taula 1 podem comprovar que la població de Granollers presenta una distribució força equilibrada respecte el nombre d'infants de les diferents edats. No obstant s'observen algunes tendències generals. Així, de 0 a 2 anys la tendència és creixent, és a dir, com més grans més persones hi ha. En canvi, entre els 2 i els 11 la tendència és decreixent, és a dir, com més gran és l'edat menor és el nombre de persones. Finalment, a partir dels 14 anys la tendència torna a ser lleugerament creixent. En total, estem parlant d'una població de 0 a 18 anys de 11.643 persones, distribuïdes en 6.000 homes i 5.643 dones. Aquesta dada representa un **19'5% de la població del municipi**.

Taula 1: Població de Granollers de 0 a 18 per edat i sexe (01/01/2010)²

Si contrastem aquestes dades amb les de la resta de Catalunya i la Comarca del Vallès Oriental, podem observar, que a Catalunya, l'1 de gener de 2009, la població de 0 a 18 anys, representava el 18,6% mentre que a nivell comarcal se situava en el

² Taula 1: Població de Granollers de 0 a 18 per edat i sexe (01/01/2010), FONT: Ajuntament de Granollers

20,9% de la població total. Per tant, podem considerar que Granollers té una població força jove, tot i que menys que el conjunt de la comarca, que és una de les més joves de Catalunya.

Respecte a la **distribució per barris** podem observar que és força equilibrada tot i que hi ha algunes excepcions. Si tenim present que a 1 de gener de 2010 el 19,5% de la població de Granollers tenia entre 0 i 18 anys, podem observar que en general tots els barris oscil·len entre una forquilla del 17,5% i el 22,9%, exceptuant per la banda baixa, el barri de Palou, on els menors només suposen un 13,13%. I per la banda alta, el barri de Tres Torres, on els menors representen un 24,86% de la població, per tant, aquests dos barris són els que presenten unes característiques més particulars, des del punt de vista de la distribució de la població per franges d'edat.

Taula 2: Població de Granollers per barris (01/01/2010)³

Barri	Persones (0-18 anys)	Total	% sobre població total
PALOU	73	556	13,13
INSTITUTS	499	2.840	17,57
GRANOLLERS CENTRE	1.438	8.180	17,58
LLEDONER	578	3.208	18,02
SANT MIQUEL	1.510	8.333	18,12
PONENT	370	2.015	18,36
SOTA EL CAMI RAL	842	4.485	18,77
CAN BASSA	688	3.583	19,2
JOAN PRIM CENTRE	449	2.321	19,35
CAN GILI	429	2.154	19,92
FONT VERDA	1.563	7.693	20,32
CONGOST	815	3.979	20,48
GRANOLLERS NORD	635	2.962	21,44
L'HOSTAL	413	1.907	21,66
CAN MONIC	261	1.138	22,93
TRES TORRES	1.080	4.344	24,86
TOTAL	11.643	59.698	19,5

Respecte a la **nacionalitat**, podem observar, que dels 11.643 infants i adolescents de Granollers, 9.197 són de nacionalitat espanyola, és a dir, que el 21% són estrangers. Dels quals destaquen de manera especial els de Marroc (661), Bolívia (371), Senegal (300), i Equador (270), cap altre col·lectiu arriba al centenar. Aquestes dades també són força coincidents amb el país de naixement, tot i que trobem certs canvis significatiu, com per exemple: els infants nascuts a Marroc (267), Bolívia (321) o Senegal (128) disminueixen respecte el nombre d'infants que tenen nacionalitat

³ Taula 2: Població de Granollers per barris (01/01/2010), FONT: Ajuntament de Granollers

d'aquestes països, mentre que els d'Equador (297) són més els nascuts que els de nacionalitat equatoriana.

Taula 3: Població de Granollers de 0 a 18 per nacionalitat a 01/01/2010⁴

ESPANYA	4.740	4.457	9.197
UE	98	83	181
NORD AMERICA	2	4	6
SUD AMERICA (no inclos bolívia i equador)	116	129	245
(EQUADOR)	150	120	270
(BOLÍVIA)	169	202	371
CENTRE AMERICA	35	43	78
OCEANIA	0	0	0
ASIA	46	35	81
AFRICA	134	94	228
(SENEGAL)	168	132	300
(MARROC)	329	332	661
EXTRACOMUNITARIS	13	12	25
TOTAL	6000	5643	11643

Taula 4: Població de Granollers de 0 a 18 per país de naixement a 01/01/2010⁵

PAIS DE NAIXEMENT	Home	Dona	Persones
ESPANYA	5.067	4.799	9.866
UE	64	66	130
NORD AMERICA	7	7	14
SUD AMERICA (no inclos equador i bolívia)	149	155	303
(EQUADOR)	168	129	297
(BOLÍVIA)	148	173	321
CENTRE AMERICA	47	62	109
OCEANIA	0	2	2
ASIA	34	56	90
AFRICA	74	19	93
(SENEGAL)	88	40	128
(MARROC)	141	126	267
EXTRACOMUNITARIS	13	9	23
TOTAL	6000	5643	11643

Si observem la **distribució dels infants per habitatges**, podem comprovar en la Taula 5 que Granollers compta amb 684 famílies monoparentals i 735 famílies nombroses, d'un total de 7366 famílies amb nens. Per barris, els barris amb més població infantil corresponen a Font Verda, Sant Miquel i Centre, són també els barris amb més famílies nombroses i monoparentals.

⁴ Taula 3: Població de Granollers de 0 a 18 per nacionalitat a 01/01/2010, FONT, Ajuntament de Granollers

⁵Taula 4: Població de Granollers de 0 a 18 per país de naixement a 01/01/2010, FONT, Ajuntament de Granollers

Taula 5: Número d'habitatges amb nens/es menors de 18 anys, número d'habitatges amb famílies monoparental i/o famílies nombroses⁶

Barris	Famílies amb nens	Percentatge	Famílies monoparentals	Percentatge	Famílies nombroses	Percentatge
Font Verda	989	13,430	89	13,01	86	11,7
Sant Miquel	938	12,73	82	11,99	96	13,06
Centre	930	12,63	100	14,62	86	11,7
Tres Torres	684	9,28	56	8,18	38	5,17
Camí Ral	522	7,09	60	8,77	56	7,62
Congost	483	6,55	30	4,38	78	10,61
Lledoner	431	5,85	39	5,7	33	4,49
Granollers Nord	428	5,81	37	5,41	39	5,3
Can Bassa	426	5,78	36	5,26	41	5,57
Instituts	301	4,08	33	4,82	22	2,99
Joan Prim	277	3,76	30	4,38	34	4,62
Can Gili	263	3,57	29	4,23	35	4,76
Hostal	256	3,47	27	3,94	33	4,49
Ponent	245	3,32	22	3,21	29	3,94
Can Mònic	154	2,09	7	1,02	25	3,4
Palou	39	0,52	7	1,02	4	0,54
Total	7366		684		735	
%Total				9,29		9,98

⁶ Taula 5: Número d'habitatges amb nens /nes menors de 18 anys, número d'habitatges amb famílies monoparental i/o famílies nombroses, FONT, Ajuntament de Granollers

5.3. Àmbits d'anàlisi

Com ja s'ha comentat, a l'hora d'analitzar la situació de la infància i l'adolescència de Granollers, s'ha considerat oportú ordenar l'anàlisi dels recursos, les dades i les visions dels diferents agents implicats amb la infància en 8 àmbits:

- Protecció i promoció
- Salut
- Educació
- Cultura
- Lleure
- Esport
- Espai públic
- Participació

Aquests són els que a continuació es desenvolupen identificant dos nivells d'informació:

- Serveis i programes existents, i dades relatives a aquests recursos.
- Visions dels diferents agents implicats respecte la situació de la infància en relació amb cada àmbit.

ÀMBITS	SERVEIS, RECURSOS O PROGRAMES
PROTECCIÓ I PROMOCIÓ	Xarxa d'infància: Grup Educació i Criança, Grup La Ciutat i les Famílies, Grup de Protecció
	Equips bàsics d'atenció social primària (EBASP)
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ajuts per materials i menjador primària i secundària, i ajuts a l'escolarització i de menjador a les escoles bressol.
	Espai familiar Petits i Grans
	Punt de Trobada
	Programes destinats a orientar a la criança dels fills i filles: Acompanyar-los mentre estudien i Créixer amb tu
	Xarxa de Centres Oberts: 4) Ponent, Nord, Sud, Creu Roja
	Educatadors/es de medi obert
	Centre d'Informació i Recursos per a Dones (CIRD)
	Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA) de la Generalitat de Catalunya descentralitzat al Consell Comarcal del Vallès Oriental
	Ajuts de caràcter Universal per a infants de Granollers de dóna la Generalitat de Catalunya
	Policia Local de Granollers
	Entitats vinculades a la protecció i la promoció:
SALUT	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Carites ▪ Assemblea Comarcal de la Creu Roja
	Àrees Bàsiques de Salut (ABS): (4) Oest, Nord, Centre, Sud.
	Programes i protocols:
	<ul style="list-style-type: none"> • Protocol de prevenció i actuació davant el maltractament infantil
	<ul style="list-style-type: none"> • Programa salut-escola
	<ul style="list-style-type: none"> • Protocols d'actuació en cas de malalties transmissibles a les escoles
	<ul style="list-style-type: none"> • Programa de prevenció del càncer infantil
	Centre de salut mental infantil i juvenil (CSMIJ) – Hospital Sant Joan de Déu
	Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP)
	Programa d'Atenció a la Salut Sexual i reproductiva (PASSIR)
	Servei municipal de Salut Pública:
	<ul style="list-style-type: none"> • Servei municipal d'informació i assessorament sobre drogues <ul style="list-style-type: none"> ○ Consultes virtuals i assessorament personalitzat ○ Programa de mesures educatives alternatives per consum de drogues il·legals a menors d'edat
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Portal www.sobredroques.net
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Intervenció preventiva en el Festival Musik n Viu de Granollers
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Guia "Drogues: comprendre, conèixer, actuar"
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Observatori Municipal de Consum de Drogues (OMCD)
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pla Municipal de Drogues
	<ul style="list-style-type: none"> ○ Curs de formació "(Re)pensem les drogues"
<ul style="list-style-type: none"> • Programes de prevenció primària <ul style="list-style-type: none"> ○ Programa de vacunacions a l'escola ○ Programa de fluoracions a l'escola 	
<ul style="list-style-type: none"> • Programes de promoció de la salut <ul style="list-style-type: none"> ○ Sexualitat, afectivitat i prevenció de la SIDA ○ Exposició "treu-li suc a la sexualitat" ○ Adolescència i sexualitat ○ Adolescència, identitats i diversitat sexual ○ Sex o no sex 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Taller de negociació i habilitats 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ ITS i Sida 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Alimentació i nutrició <ul style="list-style-type: none"> ▪ Taller d'alimentació per a joves ▪ Assessorament a l'escola en temes d'alimentació ▪ Materials educatius sobre alimentació: "La sopa de lletres" i " La història del drac Nyam-nyam" ▪ Projectes d'alimentació a l'escola: prevenció de l'obesitat: <ul style="list-style-type: none"> - Projecte Avall: "Estudi d'intervenció en alimentació i activitat física en edat infantil al Vallès Oriental" - Projecte Healthy Young Minds 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Programa de prevenció del consum de drogues i altres adiccions <ul style="list-style-type: none"> ▪ Intervencions a primària ▪ Tallers a secundària ▪ Concurs "classe sense fum" ▪ Projecte ALBA (prevenció consum alcohol) ▪ Obra de teatre No em ratllis ▪ Sempre connectat! 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Programa de promoció de la salut mental a la infància i adolescència 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Altres programes de promoció de la salut (donació de sang/primers auxilis al medi escolar/exposició "cuidat les dents"/prevenció solar/ programa salut i escola) 	

EDUCACIÓ	Servei municipal d'Educació:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Projecte Educatiu de Granollers (PEG) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Pla Educatiu d'Entorn: <ul style="list-style-type: none"> ○ Acollida a les famílies ○ Espais de trobada i convivència ○ Sensibilització i formació dels agents educatius ○ Optimització i incentivació de l'escolarització ○ Acompanyament acadèmic professional ○ Programa "obrim el pati per tu (CEIP Joan Solans, IES Celestí Bellera, Escola Municipal Salvador Llobet) ○ Activitats complementàries: extraescolars i de vacances 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Projecte Paraules per a vuit espais 	
	Pla d'absentisme escolar	
	Pla d'acollida (Aules d'acollida)	
	Consell Escolar Municipal	
	Consell per a la Formació Professional	
	Projectes Singulars	
	Serveis Educatius del Vallès Oriental (Generalitat de Catalunya)	
	<ul style="list-style-type: none"> • Equip d'assessorament psicopedagògic (EAP) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Centre de recursos educatius per a deficients auditius Vallès Oriental – Maresme (CREDA) 	
	Centre d'Informació i Recursos per a Dones (CIRD)	
	Can Jonch, Centre de Cultura de Pau	
	Servei de Joventut	
	<ul style="list-style-type: none"> • Assessoria d'orientació acadèmica (Oficina Jove) • Xarxes de sales d'estudi (servei de joventut) 	
	Centres Educatius de Granollers:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Escoles Bressol i Llars d'Infants • Centres d'educació infantil, primària i secundària públics i concertats. • Centre d'Educació Especial Montserrat Montero • Centre Vallès • Centre Tecnològic Universitari de Granollers (CTUG) • Escola Municipal de Música Josep Maria Ruera 	
	Centre de Recursos Educatius (CRE) ONCE	
	Entitats de Granollers amb intervenció en l'àmbit educatiu:	
	<ul style="list-style-type: none"> • Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes (FAPAC) • Associacions de Mares i Pares d'Alumnes (AMPA) 	
	CULTURA	Biblioteca Roca Umbert i Biblioteca Can Pedrals:
		<ul style="list-style-type: none"> ○ Àrea infantil ○ Club de lectura Superlectors ○ Club de lectura La penya dels llibres ○ L'hora del conte ○ L'hora menuda ○ Story time ○ Kids time ○ Laboratori de lletres i imatges ○ Cinema familiar
		Museu de Granollers
		Museu de Ciències Naturals Can Cabanyes
		Roca Umbert Fàbrica de les Arts:
		<ul style="list-style-type: none"> ○ La Troca Centre de Cultura Popular i Tradicional ○ Espai d'Arts ○ Centre de Creació i Difusió Musical ○ La Tèrmica ○ CUB
		Teatre Auditori de Granollers
		Teatre de Ponent
		Escola Taller de música Art-9
		Escola de Dansa Àgueda Murillo
		Cicle festiu de cultura popular i tradicional (servei municipal de cultura)
		Oficina de Foment creació jove (Gra, equipament juvenil)
		<ul style="list-style-type: none"> • Musik n viu • Grafollers
		Entitats Culturals de Granollers:
		<ul style="list-style-type: none"> • Associació Cultural de Granollers – Roda d'espectacles, • Colla Castellera Xics de Granollers • "La Vaina", esquitxos de contes, • Esbart dansaire de Granollers • Societat Coral Amics de la Unió

	<ul style="list-style-type: none"> • Pre-Coral Sol-Ixent • Orquestra de Cambra • Llançadora Associació d'Artistes • Casino de Granollers – Club de Ritme • Centre Cultural Andalus de Granollers
LLEURE	<p>Centre Cívics: Can Bassa, Can Gili, Jaume Oller, Nord i Palou.</p> <p>Gra, equipament juvenil</p> <p>Servei municipal de Joventut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Espais de dinamització • Programació trimestral de tallers • Taula formació TIC Granollers <p>Casals d'estiu destinats a infants de 3 a 16 anys organitzats per l'Ajuntament de Granollers</p> <p>Parc Infantil de Nadal de Granollers (PINGRA)</p> <p>Entitats de lleure:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Colònies Mare de Déu de Fàtima, • Colònies Sant Esteve • Esplai Guai! De Palou • Agrupament Escolta Sant Esteve de Granollers • Família Folgore • Grups d'adolescents de teatre i dansa
ESPORT	<p>Servei municipal d'Esports:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instal·lacions <ul style="list-style-type: none"> Instal·lacions privades amb gestió municipal: <ul style="list-style-type: none"> ○ Pavelló CB Granollers Instal·lacions municipals amb gestió privada: <ul style="list-style-type: none"> ○ Piscina municipal ○ Pistes municipals de Tennis Instal·lacions municipals amb gestió municipal: <ul style="list-style-type: none"> ○ Pavelló Municipal d'Esports ○ Pavelló Municipal d'Esports El Tub ○ Pavelló Municipal d'Esports El Congost ○ Pistes Municipals d'Atletisme ○ Palau d'Esports de Granollers ○ Camp de futbol carrer Girona ○ Camp de futbol de Palou ○ Camp de futbol de 1er de maig ○ Camp de futbol de ponent ○ Camp de futbol de Can Gili ○ Camp de futbol de la Font Verda ○ Pistes de Petanca • Programes: <ul style="list-style-type: none"> ○ Escola esportiva municipal ○ Programa de beques esportives ○ Instal·lacions esportives a l'espai públic ○ Campanya informativa esport lliure ○ Curs de natació escolar ○ Curs d'escacs escolar
ESPAI PÚBLIC	<p>Entitats esportives de Granollers</p> <p>Àrees de joc infantil</p> <p>Àrees per adolescents (Skate Parc)</p> <p>Accés a les noves tecnologies en l'espai públic</p> <p>Transport públic T-12</p> <p>Servei de neteja de l'espai públic</p>
PARTICIPACIÓ	<p>Consell d'Infants de Granollers</p>

5.3.1. Protecció i promoció a la infància i adolescència

a) Recursos, serveis i dades:

Xarxa d'infància

Per poder realitzar una bona tasca de protecció i promoció al menor l'any 2007, l'Ajuntament de Granollers va impulsar la **Creació de la Xarxa d'infància**. Aquesta Xarxa esdevé un element cabdal per al desenvolupament del treball amb la infància. Com recull el document constitutiu de la Xarxa, aquesta pretén:

- Afavorir un major coneixement de les característiques específiques de la població a qui s'adreça el servei.
- Millorar la cooperació entre equipaments i/o entitats.
- Aprofitar els recursos de la comunitat.
- Incidir sobre l'arrel dels problemes.
- Augmentar l'equitat en l'accessibilitat dels serveis.
- Influir en la innovació de la cultura d'infància.

Per a desenvolupar aquesta Xarxa s'assenyala la necessitat de:

Amb la proposta de *formalitzar el treball en xarxa al municipi*, es vol establir un sistema de suport mutu entre tots els equipaments i entitats que des de diferents sectors treballen en l'àmbit de la infància, de manera que es faciliti la coordinació i l'aprofitament dels recursos de l'entorn, tant professionals com els que aporta la ciutadania mateix (entitats, grups d'ajuda mútua, voluntariat...).

El treball en xarxa és una estratègia d'intervenció intersectorial i comunitària de tipus relacional que necessita, per una banda, un *compromís polític* per liderar el procés i, per una altra banda, l'assignació d'unes *hores professionals* des de l'estructura municipal que ha d'exercir el liderat, per tal de fer confluïr els interessos dels diferents agents implicats i desenvolupar activitats per mantenir el compromís entre els implicats.

La Xarxa està constituïda per serveis i recursos de diferents àrees municipals, centres escolars, equipaments, altres administracions, mitjans de comunicació així com enti-

tats i associacions de l'àmbit educatiu, social, cultural, esportiu, etc⁷. La Xarxa està organitzada de la següent manera:

Secretaria tècnica	Reunió plenària	Grups de treball
Formada per l'àrea municipal de Serveis a la Persona, concretament per tècnics d'Educació i Serveis Socials, sota la direcció de la regidoria d'infància.	Hi són convidades totes les persones vinculades a la Xarxa d'Infància procedents dels equips professionals, els serveis i les entitats ciutadanes.	<p>Són els òrgans elaboradors dels continguts que s'acordin. Els grups de treball són:</p> <p>Grup Educació i Criança: s'ha encarregat d'elaborar el catàleg de serveis per a la petita infància, insistint en l'apartat de continguts sobre la cultura i el concepte d'infant. Aquest grup ja no existeix.</p> <p>Grup La Ciutat i les Famíles: Actualment aquest grup treballa per la coordinació de les AMPA de Granollers, i realitzar propostes per augmentar la implicació i participació de les famílies de la ciutat</p> <p>Grup de Protecció i Drets: ha elaborat el protocol d'actuació d'infància en risc. Actualment està en la fase de difusió. I inicia un projecte anomenat Amics i amigues de la infància per treballar la igualtat d'oportunitats dels infants.</p>

⁷ Escoles bressol municipals i privades; CEIP públics i concertats; Centre d'Educació Especial Montserrat Montero; Serveis Educatius de la Generalitat: EAP, CREDA, Inspecció, CRP, Espai LIC; Consell Comarcal VO Educació; Servei Educació Ajuntament; Petits i Grans (Barri Congost i Barri Sant Miquel); Centre obert (ponent, creu roja, nord i sud); Equip bàsic d'atenció social primària (EBASP: 1, 2, 3, 4); Equip atenció a la infància i adolescència (EAIA); Oficines orientació de Benestar Social; Centre per a l'autonomia personal Sirius; Oficina d'Acollida; CIRD (Centre d'Informació i Recursos per a Dones); Serveis Socials Ajuntament; ABS: Pediatres, Infermeres pediàtriques, Llevadores, Odontologia, Assistent social; Servei d'atenció primària Granollers – Mollet del Vallès ICS; PASSIR; CDIAP; CSMIJ; Hospital General Granollers; Pediatria; Neonatologia; Urgències centre; Consell Comarcal V.O Salut; Servei Salut Pública i consum Ajuntament; Biblioteques (Can Pedrals i De Roca Umbert); Roca Umbert. Fàbrica de les Arts; Centre Cívic Can Bassa, Can Gili, de Palou, Jaume Oller; Teatre Auditori; Teatre de Ponent; Museu de Ciències Naturals La Tela; Servei Cultura Ajuntament; Servei d'Esports de l'Ajuntament; Servei de Seguretat Ciutadana; Servei d'Obres i Projectes, Medi Ambient i Espais Verds, Serveis; Servei de Participació Ciutadana; Mossos d'Esquadra; Fiscalia; Servei Orientació Jurídica; OAC; Institut Municipal Comunicació; Radio 7 Vallès; Granollers TV; El 9 Nou; Revista Vallès; Consells de participació escoles bressol públiques i concertades; AMPA CEIP públics i concertats; Federació d'Associacions de pares i alumnes de Catalunya (FAPAC); Casal del Mestre; PINGRA; Can Jonch. Centre de Cultura de Pau; Selenga Basi-Mon Educ; Càritas; Creu Roja; El Xiprer; AIDVO (Assoc. pro integració persones amb disminució VO); AMIBA (Assoc. minusvàlids BCN); ESCLETXA (Assoc. esport i lleure per disminuïts); ONCE; Associació de Dones Immigrants Subsharianes; Agrupació Amics de l'Àfrica; Averroes pel desenvolupament i la comunicació; Alba Lactància Materna; Odontologia Solidària; Amics del gegants i capgrossos; Amics dels pastorets; La Vaina: esquitxos de contes; Associació cultural; Associació castellera Xics de Granollers; Esbart dansaire; Esplai Guai de Palou; La Llançadora; Societat Coral Amics de la Unió; Escola-Taller de Música Art-9 Coral Sol Ixent; L'orquestra; Agrupació excursionista de Granollers; Ass. Granollers Esportiva Badminton; Club Atlètic del Vallès; Club Atlètic Granollers; Club Balonmano Granollers; Club Bàsquet Granollers; Club Esquí Granollers; Club Futbol 1r de Maig; Club Futbol Finsobe; Club Futbol Ponent; Club Judo Granollers; Club Natació Granollers; Club Taekwond-do Granollers; Club Tennis Granollers; Esport Club Granollers; Partenaire. Club de Ball Esportiu; Patinatge Artístic Granollers; Associacions de Veïns; Federació d'Associacions de Veïns.

Es va començar la Xarxa pels infants de 0 a 6 anys, i ara ja s'ha augmentat al tram d'edat de 7 a 12 anys. Això ha suposat la realització de dues guies de recursos, la de 0 a 6 anys, i la de 7 a 12 (veure documentació annexa).

Des del punt de vista de la protecció, cal destacar l'elaboració del **protocol d'actuació d'Infància en risc**, que ja està aprovat i ara està en fase de difusió. Els propers passos del grup de protecció seran la difusió i seguiment d'aquest protocol, i la coordinació a través de l'anàlisi de casos de la infància en risc.

Equips bàsics d'atenció social primària (EBASP)

Els EBASP són equips de serveis socials que ofereixen servei a tota la població i tenen com a destinataris les persones que necessiten **informació, valoració, diagnosi, orientació, suport, intervenció i assessorament individual, familiar o comunitari** per fer front a situacions de necessitat personal bàsica, manca de cohesió social o familiar o de desigualtat i per prevenir-les. Les accions que desenvolupen són:

- Detectar les situacions de necessitat personal, familiar i comunitària de la població de Granollers.
- Oferir informació, orientació i assessorament en relació als seus drets i recursos socials i a les actuacions a què poden tenir accés.
- Intervenir en nuclis familiars o convivencials en situació de risc social, especialment si hi ha menors.
- Valorar i fer la diagnosi social, socioeducativa i sociolaboral i aplicar protocols de prevenció.
- Proposar i establir programes d'atenció individual.
- Impulsar projectes comunitaris i programes transversals.
- Prestar serveis d'ajuda a domicili i suport a la unitat familiar.

A Granollers els equips estan distribuïts en quatre zones:

- **EBASP 1** C. de Maria Palau s/n nou pavelló de congost (Barris Can Gili, Congost) 08403 Granollers.
- **EBASP 2** C. del Lledoner, 6, Centre Cívic Nord (Barris Ponent, Lledoner, Can Mònic, l'Hostal. Granollers Nord, Joan Prim Centre) 08401 Granollers.
- **EBASP 3** C. de la Mare de Déu de Montserrat, 47, Centre Cívic Jaume Oller (Barris Sant Miquel, Tres Torres, Can Bassa, Palou) 08401 Granollers.
- **EBASP 4** C. del Portalet, 4, 1a planta (Barris Font Verda, Centre, Sota Camí Ral, Els Instituts) 08401 Granollers.

En concret durant l'any 2010 s'han tramitat els següents ajuts:

Taula 6: Ajuts destinats a infància i famílies⁸

Curs 2010/2011	Sol·licitats	Atorgats	% Concedits
Material/ llibres per a primària	1099	916	83,34%
Menjador per a primària i secundària	941	312	33,15%

L'Ajuntament de Granollers executa part del procés de concessió del programa d'ajuts individuals de menjador que gestiona el Consell Comarcal del Vallès Oriental fent ús de la delegació de competències que per conveni té assignades del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. L'ajut econòmic parcial va destinat a les despeses de menjador per a alumnes de preescolar i primària empadronats a Granollers i matriculats en centres públics o privats concertats d'educació infantil i primària de la mateixa comarca que es trobin en una especial situació familiar amb necessitats socials i/o econòmiques. Aquest ajut econòmic que cobreix part de les despeses diàries del menjador del menor, la part que resta l'ha d'assumir la família del beneficiari de la beca. L'ajut es concedeix a qui ho sol·licita i compleix els criteris del barem aplicable per a aquest programa. Aquest ajut s'ingressa als CEIP a nom de cada beneficiari de la beca.

Si comparem les dades amb els anys anteriors, observem que el nombre de sol·licituds ha pujat considerablement, però tot i que se n'han atorgat més, també se n'han denegat més. Sens dubte cada vegada hi ha una major pressió respecte els recursos socials donada l'actual situació econòmica. Així, tot i que s'han donat 1228 ajuts (entre menjador i llibres i material), front els 1063 de l'any anterior, les sol·licituds denegades han pujat de 594 a 812, la majoria de les quals eren de menjador (629).

Taula 7: Ajuts a les escoles bressol municipals⁹

Curs 2010/2011	Sol·licitats curs	Atorgats curs
Ajuts escolaritat escoles bressol municipals	79	70
Ajuts menjador escoles bressol municipals	0	13

⁸ Taula 6: Ajuts destinats a infància i famílies, FONT, Serveis socials, Ajuntament de Granollers, any 2010

⁹ Taula 7: Ajuts a les escoles bressol municipals, FONT Serveis educació Ajuntament de Granollers.

Taula 8: Històric d'ajudes¹⁰

	2007	2008	2009	2010
Beques sol·licitades¹¹	1.453	1.603	1.657	2040
Beques adjudicades	955	1.068	1.063	1228
Beques denegades	498	535	594	812
Usuaris del Punt de Trobada	63	75	95	82
Ajuts escolaritat escoles bressol municipals	36	37	52	70
Ajuts menjador escoles bressol municipals	0	0	8	13

Finalment, també cal assenyalar que durant aquest any 2010 hi ha hagut un total de 133 PIRMIS actius on hi ha beneficiaris menors d'edat, que a Granollers beneficien a un total de 230 menors.

Espai familiar Petits i Grans

Petits i Grans és un equipament municipal diürn que va destinat a pares, mares i adults i els seus fills o infants de 0 a 4 anys. Està dirigit per professionals que orienten i vetllen pel desenvolupament i el creixement integral de l'infant i treballen prioritàriament la relació adult-nen. L'objectiu general és oferir un espai per jugar, on pares, mares i adults puguin interrelacionar-se amb els seus fills o infants, per intercanviar experiències, treballar la socialització, el respecte, la normalització, etc. amb un suport professional.

Els objectius que es persegueixen són:

- Oferir als infants un ambient ric en possibilitats de joc, experimentació i relació amb altres infants i adults.
- Afavorir en els progenitors sentiments de confiança envers les pròpies capacitats per tenir cura dels infants.
- Facilitar recursos, suport i orientació per a la cura i l'educació dels fills per tal de poder prevenir situacions de risc derivades de la dificultat d'afrontar les crisis de creixement infantil.
- Atendre les necessitats singulars de cada infant i la seva família.
- Detectar precoçment indicis de vulnerabilitat o risc en la família i/o en l'infant, per poder fer-los fer les indicacions necessàries i oferir-los els recursos adients.

Petits i grans es gestiona des de Serveis Socials i funciona de setembre a juny i el mes de juliol es realitzen activitats obertes a les places.

¹⁰ Taula 8: Històric d'ajudes, FONT Serveis socials Ajuntament de Granollers.

¹¹ El nombre de beques fa referència a la suma de les beques de menjador i les beques de llibres i material.

Es troba ubicat en dos barris i el seu horari d'atenció és:

Petits i grans I (barri Congost): Dimarts i dijous de 10 a 13h c. Maria Palau 25 (passatge congost)
Petits i grans II (barri Sant Miquel): Dilluns, dimecres i divendres de 10 a 13h c. Julià Centelles, 14-16

	2007	2008	2009	2010
Famílies a Petits i Grans	71	68	128	102

Punt de Trobada

El Punt de Trobada és un servei que ofereix un espai neutral, acollidor i imparcial, adequat per donar compliment del règim de visites entre fills/es i progenitors no custodis.

El Punt de Trobada neix per facilitar el dret que té l'infant de veure i relacionar-se amb els seus pares. És un servei transitori, que ha de permetre i garantir el benestar i la seguretat del menor, mitjançant la intervenció dels professionals a l'espai.

Les intervencions que s'hi realitzen poden ser:

- **Estades:** són visites que es desenvolupen en les instal·lacions del Punt de Trobada amb supervisió professional sense que l'adult ni el nen/a puguin sortir fora del servei
- **Intercanvis:** es fa el lliurament i la recollida del menor sota supervisió del tècnic sense permanència en el servei

Els casos es deriven per:

- **Via judicial:** són els jutjats els qui fan la demanda a Serveis Socials de l'Ajuntament de Granollers
- **Via administrativa:** famílies tutelades per la DGAIA que no disposin de l'espai adequat per veure els seus fills

	2007	2008	2009	2010
Usuaris del Punt de Trobada	63	75	95	82

Programes destinats a orientar la criança dels fills i filles

- **Acompanyar-los mentre estudien:** Espai on els pares i mares dialoguen i posen en comú les seves experiències positives i negatives. Comparteixen sabers que ajudaran els altres. Es reflexiona sobre la tasca educativa que pares i mares porten a terme diàriament. Aquest programa es gestiona des del servei d'educació a través del Pla d'entorn.
- **Créixer amb tu:** Programa de formació per a pares i mares amb infants de 0 a 3 anys impulsat per la Secretaria de Polítiques Familiars i Drets de Ciutadania

del Departament d'Acció Social i Ciutadania, que es desenvolupa anualment en el municipi de Granollers, amb la col·laboració de l'Ajuntament.

- La Diputació de Barcelona, des del servei d'educació ofereix anualment activitats de suport a la funció educativa de les famílies, i des de l'Ajuntament de Granollers es seleccionen les activitats prioritàries.
- A través de les AMPA també es realitzen tallers, programes i xerrades destinats a orientar la criança dels fills i filles.

Xarxa de Centres Oberts

Equipaments municipals diürns adreçats a nens i nenes d'entre 6 i 14 anys. Tenen un objectiu preventiu, educatiu, compensatori i de sociabilització i atenen a infants amb dificultats sociofamiliars, personals, escolars i/o socials. En ells es realitzen activitats educatives, lúdiques i funcionen en horari extraescolar. El seu calendari és de setembre a juny i el mes de juliol fan casal al matí. Els seus objectius són:

- Donar suport, estimular i potenciar l'estructuració i el desenvolupament de la personalitat del menor.
- Afavorir la socialització i la integració social dels menors i les seves famílies.
- Prevenir les situacions de risc social i de ruptura amb la família i l'escola.
- Compensar dèficits socioeducatius.
- Adquirir aprenentatges i competències.
- Acompanyar i orientar les famílies en els processos educatius que afecten els seus fills.

Actualment, Granollers disposa de tres centres oberts:

• Centre obert Ponent C. de València, s/n (pati interior) (08401) Granollers.• Centre obert Nord C. del Lledoner, 6 (Centre Cívic Nord) (08401) Granollers.• Centre obert Sud C. de Julià Centelles, 14-16 (08402) Granollers.

Des del setembre de 2009 s'ha realitzat un conveni per disposar d'un nou centre obert ubicat a Creu Roja. Els infants atesos aquests centres els darrers anys han estat:

Taula 9: Infants al centres oberts de Granollers¹²

	2007	2008	2009	2010
Centre Obert de Ponent	102	97	71	79
Centre Obert Nord – Ludoteca	56	116	51	93
Centre Obert Sud	65	141	44	90
Centre Obert Creu Roja	--	--	16	56
TOTAL	223	354	182	318

Educadors de medi obert

L'actuació dels educadors dins l'àmbit comunitari contempla la dinamització de col·lectius d'infants i joves de la ciutat, conèixer les seves necessitats i interessos i promoció de la seva participació social. El programa d'educadors de medi obert, entre d'altres, té com a un dels seus objectius fer actuacions preventives i actuar davant de possibles conflictes protagonitzats per infants i joves de la ciutat. L'actuació és realitzada des d'una vessant educativa i utilitzant prioritàriament tots els recursos municipals normalitzats de què disposa la ciutat.

Centre d'Informació i Recursos per a Dones (CIRD)

Des del CIRD es realitza una tasca important en aquest àmbit. Tot i que des del CIRD no s'atencen dones menors d'edat, aquestes són ateses des del CSMIJ. Des del CIRD s'han atès 200 dones que han patit maltractaments per part de la seva parella o exparella, que implicaven a un total de 242 infants de 0 a 9 anys durant l'any 2010. Amb aquests infants no es treballa directament però hi ha una coordinació amb el CSMIJ perquè tingui en consideració aquests casos.

Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència de la Generalitat de Catalunya (EAIA) descentralitzat al Consell Comarcal del Vallès Oriental

- **Assessorament:** Es defineix com l'acció d'aportar els coneixements que té l'equip especialitzat en l'àmbit de la infància en situació de risc social a un altre equip o professional, que per definició de les seves funcions no té un àmbit d'actuació tan específic. L'EAIA rep les demandes dels treballadors socials i dels educadors socials d'atenció primària, donant suport i informació en relació a les actuacions a realitzar davant de les famílies amb fills menors d'edat i en situació de risc o alt risc social. Realitza intervencions conjuntes amb els professionals de la zona que intervenen amb els menors, i entrevistes

¹² Taula 9: Històric Infants als Centres Oberts de Granollers, FONT Serveis socials, Ajuntament de Granollers

conjuntes amb les famílies i amb altres professionals que tenen relació amb els menors i llurs famílies.

- **Estudi diagnòstic:** Consisteix a dur a terme la investigació i valoració dels casos derivats pels Serveis Socials Bàsics, DGAIA, o altres agents del sistema de la xarxa especialitzada en els quals s'aprecia una situació greu que requereix la intervenció d'un servei especialitzat. L'EAIA ha de fer una valoració del context personal, familiar i social de l'infant i/o adolescent on s'indiquin els factors de protecció i els indicadors de risc i/o desprotecció de l'entorn familiar així com el pronòstic de recuperabilitat de les capacitats parentals.

- **Atenció prioritària:** són casos que impliquen donar una resposta ràpida:
 - 1.- Casos que requereixen una intervenció immediata per tal de protegir la integritat física o psíquica del menor, ja que corre un risc imminent i manifest. La DGAIA intervé adoptant, si es considera convenient la separació de l'infant o adolescent del seu nucli familiar, mesures cautelars (desempament preventiu o atenció immediata i ingrés en un centre) en les situacions següents:
 - Abús sexual actiu.
 - Maltracte físic o psíquic present.
 - Abandonament efectiu i/o rebuig explícit per part dels pares o adults responsables.
 - Prostitució activa.
 - 2.- Situacions derivades a l'EAIA des de la DGAIA o des dels Serveis Socials Bàsics, en els quals hi ha greus indicadors però cal valorar fins a quin punt la família pot protegir el menor atès que la necessitat de separació no és manifesta ni evident. L'EAIA intervé de manera prioritària quan es produeix:
 - Rebuig explícit per part dels pares o adults responsables.
 - Maltractaments físics o psíquics reiterats.
 - Indicis d'abusos sexuals.
 - Indicis de prostitució.
 - Fills de pares toxicòmans.
 - Malaltia greu d'un noi/a desatès pels seus pares o cuidadors.
 - Indicadors de risc en nens/es de 0 a 6 anys.
 - Petició d'un/una adolescent d'abandonar la llar familiar (a valorar a partir de les manifestacions del noi/a).
 - Embarassos de risc.

Aquests casos considerats d'actuació prioritària es derivaran a l'EAIA a fi i efecte que, en un període no superior a 15 dies, faci una valoració inicial del cas per determinar si cal una separació del nucli o es pot dur a terme un estudi des del territori amb suficients garanties de seguretat per al/la menor.

- **Seguiment:** Conjunt d'actuacions i de programes d'intervenció que tenen com a finalitat fer el seguiment de tots els infants i adolescents que estan tutelats per la DGAIA i sota alguna mesura protectora. Consisteix a dissenyar plans de millora amb els pares i treballar pel retorn, sempre que sigui adient per al menor. Es treballa la modificació de la dinàmica familiar per a instaurar o restaurar les vinculacions afectives entre els diversos membres de la família per tal de pal·liar o disminuir les greus disfuncions que han derivat d'una situació greu de risc. Mesures dels casos en seguiment:

- Acolliment en família extensa: 24
- Acolliment en família aliena: 16
- Acolliment en centre: 23
- Preadoptiu: 6
- Contenció en el nucli: 2

Taula 10: Casos oberts a l'EAIA de Granollers 2010¹³

Tipus intervenció	Nombre casos
Assessoraments	69
Estudi	7
Seguiment	71
Intervenció prioritària	10

Ajuts de caràcter Universal per a infants de Granollers que dona la Generalitat de Catalunya

Aquests ajuts els reben totes les famílies (amb DNI i/o NIE i permís de residència) amb infants de 0 a 3 anys, i fins als 6 anys si són monoparentals o nombroses.

¹³ Taula 10: Casos oberts a l'EAIA de Granollers 2010, FONT EAIA Vallès Oriental

Taula 11: Ajuts per a infants de Granollers a càrrec 2010¹⁴

Edats	Prestacions infants	Famílies	Tipologia de la família
0-3 anys	1965	1865	
0-6 anys	758	484	F. Nombroses
0-6 anys	103	94	F. Monoparental

Prestacions econòmiques i ajuts de caràcter universal per acolliment i adopció múltiple 2010 (acolliment i adopció múltiple). Famílies Granollers:

Taula 12: Prestacions a famílies de Granollers per adopció múltiple i acolliment 2010¹⁵

Prestació econòmica universal per part, acolliment i adopció múltiple	32 infants	12 famílies
Ajut per part, acolliment oi adopció múltiple sotmès a nivell ingressos	14 infants	7 famílies
Ajut (adopcions internacionals) sotmès a nivell ingressos	2 infants	1família

Número de títols vigents de Famílies a Granollers el 2010:

Família Nombrosa	764
Família Monoparental	238

Policia Local de Granollers

- Amb els alumnes de 5è de primària (9 i 10 anys) es realitza **educació viària** a tots els centres educatius de Granollers, tant públics com privats. Hi ha dos policies amb dedicació exclusiva per fer aquesta tasca.
- La policia local participa a la **COPAG (comissió de prevenció i actuació de l'absentisme escolar a Granollers)**.
- Per a la franja de 14-18 s'ofereix als IES la possibilitat (no tots s'hi acullen) de fer **xerrades amb els alumnes** orientades a informar dels aspectes que fan entrar en conflicte alguns adolescents amb la policia local. Els temes que tracten són: ús de ciclomotors, tinença de gossos perillosos, consum de drogues i alcohol, grafits, etc. Són xerrades de dues hores. La voluntat és treballar des de la prevenció.

¹⁴ Taula 11: Ajuts per a infants de Granollers a càrrec 2010, FONT Generalitat de Catalunya

¹⁵ Taula 12: Prestacions a famílies de Granollers per adopció múltiple i acolliment 2010, FONT Generalitat de Catalunya

Quan un menor realitza un delicte o falta es porta a comissaria i es truca els pares, i quan aquests arriben se'ls informa i se'ls lliura el menor. Durant l'any 2010 es van realitzar 13 detencions a menors a Granollers per part de la policia local (això no implica que fossin 13 persones, sinó 13 detencions d'un menor, poden ser el nombre de persones inferior al nombre de detencions). En total les detencions que es van fer van ser 141, és a dir, només el 9'2% de les detencions van ser a menors d'edat.

Entitats vinculades a la protecció i promoció:

- **Carites**

Carites, acull, escolta, orienta i acompanya les persones que s'adrecen amb demanda d'ajuda. L'atenció va més enllà de l'assistència immediata, cerca la promoció a partir de la seva participació activa, del reconeixement dels seus recursos i les seves potencialitats. Carites té especial cura de les famílies amb infants vulnerables. A Granollers Carites desenvolupa diferents programes: El Xiprer (menjador social), El rober, l'atenció social, la formació a col·lectius de dones (Pius XII),....

Atenció social: Plaça de l'Església s/n
--

Atenció a grups, formació,...: C. Guayaquil 72

- **Assemblea Comarcal de la CREU ROJA**

La institució ofereix diversos serveis per millorar les condicions de vida de la infància i la joventut en situació de risc i vulnerabilitat, per reforçar els seus drets i capacitats. A través de programes i projectes adreçats a la infància, la joventut, l'entorn familiar i la formació i assessorament al voltant de la salut, la prevenció, el lleure i els valors. Actualment compta amb 190 voluntaris i voluntàries amb una representació de edats compreses entre els 16 i els 80 anys, i que col·laboren desinteressadament en diverses activitats.

b) Aportacions i necessitats identificades pels agents implicats amb la infància:

- **Respecte els drets dels infants:**

- Hi ha un **desconeixement generalitzat dels drets dels infants**, per això caldria fer-ne difusió.

- Hi ha **drets bàsics** dels infants **que no s'estan garantint** per a tota la població de 0 a 18 anys. Per això caldria fomentar l'acompliment de tots els drets dels infants i promocionar el **dret de l'infant i el jove a gaudir d'una família** i dels valors que això implica, que van més enllà d'oferir els elements bàsics (menjar, habitatge i vestir). Per això cal acompanyar algunes famílies perquè exerceixin aquesta funció, capacitant-les i donant eines i recursos per poder-ho fer. Hi ha una manca de valors educatius en algunes famílies, i famílies poc implicades en l'educació dels seus fills. Però a més, actualment, per les persones que treballen el ritme laboral és desbordant, fet que provoca dificultats per conciliar la vida laboral i la familiar. I per altra banda l'atur i la falta de recursos fan que algunes famílies tinguin dificultats per exercir la seva funció.

● **Suport a la criança dels fills i filles per part dels seus progenitors:**

- S'assenyala la necessitat de **reforçar els serveis socials** d'atenció en les tasques de suport psicosocial individual i familiar i d'atenció a les famílies i els seus fills, tant a nivell individual com de grup.
- Impulsar **servei d'atenció domiciliària per a famílies** amb fills i filles que tenen dificultats especials de criança i educació.
- **Potenciar la creació d'un servei de mediació familiar** com a recurs preventiu per a l'exercici de la tutela compartida dels pares i mares en procés de separació o divorci.
- **Promoure i difondre l'acolliment familiar temporal** amb l'objectiu de donar suport a les famílies en elements de cura dels fills en períodes de dificultats curts.
- **Afavorir la criança, l'educació i la relació dels progenitors amb els nens durant l'etapa 0-3 anys.** Programa de suport i atenció maternoinfantil, sociosanitari i educatiu per a pares i mares de família amb nadons.
- **Compaginar la criança dels nens i la vida laboral** dels pares i cuidadors
- Caldria posar en marxa un **projecte de persones cuidadores que atenen nens i nenes en els seus propis domicilis**, mitjançant cuidadores habilitades i registrades per a aquest servei com a complement o alternativa a les escoles bressol o en horaris especials o en cap de setmana.
- Potenciar que les **Escoles bressol tinguin un horari flexible.**

- **Fomentar un servei d'ajuda mútua de cura dels fills entre mares i pares.**
Es pot dirigir prioritàriament a famílies monoparentals amb fills fins als 3 anys, i pot comptar amb un educador o educadora en una fase inicial per després fomentar l'autonomia del propi grup.
 - Reactivar el **Programa Encaix** (servei de col·laboració entre famílies impulsat des del Consell Comarcal).
 - Crear **grups de suport psicosocial i psicoeducatiu**, tenint en compte els temes de major dificultat o necessitat per a les famílies d'un sol progenitor (monoparental), avis/àvies, cuidadors de nens, pares i mares adolescents, altres situacions específiques.
 - Incloure en la xarxa de serveis personals els recursos de la xarxa d'educació, i **promoure nous grups per rendibilitzar l'Espai de Familiar**.
 - Garantir **ajudes per a la participació en activitats més enllà de l'horari lectiu** de l'alumnat de famílies amb menys recursos.
- **Atenció específica al col·lectiu d'infants i adolescents nouvinguts:**
- Actualment hi ha una **política de reagrupament familiar** que permet que adolescents de fins a 18 anys vinguin a viure amb els seus pares. Però a partir de l'adolescència el procés és complex per al propi jove. Els reagrupaments familiars amb adolescents són complexes per diversos motius: els joves pot fer anys que no veuen els seus pares, vénen d'una altra societat i un altre entorn cultural, amb els diners que tenien en la seva societat d'origen podien fer moltes coses, mentre que aquí no. També hi ha un problema d'expectatives que no sempre s'acompleixen respecte el país d'acollida.
 - **Cal treballar en l'àmbit de l'acollida de famílies nouvingudes.** Caldria treballar els valors propis de la societat d'acollida. Des del Pla d'Acollida s'han iniciat un seguit d'accions que tenen com a objectiu millorar tot el procés de reagrupament, tant abans com després del retrobament de la família. Aquestes accions van dirigides a aconseguir que els reagrupants trobin el moment adient per tirar endavant el retrobament de la família, així com informar-los de tots aquells aspectes que poden afavorir un millor assentament a l'entorn, tant dels fills com del cònjuges. Les accions que es duen a terme, també pretenen establir un "vinclle" entre els reagrupants i el Servei d'Acollida que permeti fer un acompanyament i assessorament als familiars reagrupats un cop arribats, establint un seguit d'accions que permetin la derivació a diferents serveis i xarxes associatives, afavorint d'aquesta manera la integració social.

- Impulsar la **mediació intercultural per a famílies** acabades d'arribar per facilitar l'accés a recursos i serveis, així com la mediació veïnal amb la promoció d'accions comunitàries que afavoreixin la sensibilització, la tolerància i el reconeixement de diverses formes de vida familiar en la comunitat de veïns (drets i deures).
- La seva adaptació a la societat d'acollida està molt condicionada per **l'edat amb què arriben al país**. Els més grans tenen més problemes d'adaptació perquè els costa més aprendre l'idioma, i a més, l'oferta de serveis i recursos varia. **Els menors de 16 anys s'escolaritzen** i a molts d'ells els costa reenganxar els estudis aquí perquè les situacions són molt diverses; hi ha qui ve sense estudis ni escolaritzat perquè procedeix d'un entorn rural i marginal, però altres vénen amb formació. En tot cas, tots desconeixen l'idioma. Tot i això, hi ha una manca d'adaptació del sistema als joves majors de 16 anys. Aquest col·lectiu es troba en situacions més desfavorides per poder desenvolupar una formació adient. Això no obstant l'Ajuntament de Granollers posa a disposició dels nouvinguts **l'aula 16-18 per alfabetitzar i facilitar el coneixement de l'entorn i del món laboral**.
- **Quan l'edat real de l'infant no correspon a la que diu el passaport** el jove només pot rebre els serveis i recursos que corresponen a l'edat del passaport i no a la real.
- La **manca de formació dels pares i mares** dificulta el suport en la formació dels seus fills/es. Des del Pla d'Acollida es fa èmfasi, en cadascuna de les accions que es duen a terme, en la importància de l'aprenentatge de la llengua i la formació continuada com a eina per a una incorporació a la societat d'acollida. Per això, s'hi dóna suport mitjançant cursos complementaris de català, en col·laboració amb el CNL i també finançant cursos als Centres Cívics de la ciutat, així com donant suport econòmic a dos projectes d'alfabetització per a nouvinguts a través de convenis i subvencions a dues entitats del municipi.
- Cal valorar que també hi ha **estrangers amb molta formació d'origen** i en aquests casos els prejudicis de la societat autòctona no ajuden gaire a la seva adaptació.

● **Diferents patrons culturals vers la infància i el rol masculí i femení:**

- Cal tenir present que hi ha cultures d'origen de **persones nouvingudes que tenen una altra cultura de la** infància i rols diferents del pares, germans o avis.
- S'assenyala, per exemple, que hi ha **col·lectius amb uns patrons on el rol masculí i el femení són molt desiguals**. Tot i això es destaca que hi ha associacions de dones estrangeres que realitzen una tasca important en aquest àmbit.

● **Interrelació entre persones de diferents orígens culturals:**

- Tot i que a l'escola sempre és produeix un alt grau de convivència pocs nouvinguts participen en altres espais de socialització com poden ser activitats de lleure i esport.

● **Situacions de risc:**

- La crisi econòmica ha propiciat **situacions de fragilitat en moltes famílies a Granollers** (atur de tota la família, retallada o absència d'ajuts, desnonaments etc.). **Estan augmentant els casos de famílies d'alt risc**, com grups d'infants i joves amb violència a casa, famílies desestructurades, etc. Per això es considera fonamental **potenciar el treball comunitari**, disposar de **més treballadors/es familiars i educadors/es**, i fomentar el **projecte "Encaix"** (trobar més famílies voluntàries). Actualment es disposa del **CAIF** (Centre d'Atenció Integral de la Família) com a equipament i espai físic, però cal dotar-lo de serveis i contingut.
- Cal també iniciar programes integrals (socials, sanitaris i educatius) amb l'objectiu de detectar i prevenir situacions de risc.
- Preocupa que no es detectin tots els casos d'abusos sexuals, ni es denunciïn, ni es protegeixin molts dels infants que pateixen aquestes situacions.
- S'assenyala que des del **CIRD** s'han atès durant aquest 2010, 200 dones maltractades, amb 242 infants de 0 a 9 anys. I tot i que es treballa des del CSMIJ amb infants amb problemes de salut mental aquests casos no sempre són atesos amb tota la dedicació que requereixen.

● **Sobreprotecció dels infants i els adolescents:**

- Per altra banda, també s'assenyala com a risc l'altre extrem, la **sobreprotecció legal i moral dels adolescents**. Aquest fet està generant un gruix important d'adolescents que ni treballa ni estudia amb 16-18 anys, i no té cap cultura de l'esforç. Això porta a que alguns d'ells no tinguin un projecte ni una expectativa vital clara.

● **La ciutat de Granollers com espai segur (civisme i espai públic):**

- Granollers **no té punts negres des del punt de vista de la seguretat dels infants i adolescents**, malgrat en algun cas s'hagi hagut d'intervenir per atracaments amb intimidació a menors o tinença de drogues i danys al mobiliari urbà
- **Preocupen més els actes incívics**, com les pintades de grafitis. També preocupen en alguns casos els skate i els patins perquè sense voler molesten a alguns vianants i fan malbé el mobiliari urbà.
- **A nivell de circulació** i mobilitat dels infants sempre que s'ha detectat una zona insegura per als vianants, i especialment per als infants, s'hi ha intervingut.
- S'ha constituït un **Grup de Treball de Civisme i Convivència**, format per representants de diversos serveis municipals. El primer document aprovat és un Pla d'Actuació Municipal pel Civisme i la Convivència (2010-2011), que recull les actuacions en aquest àmbit. L'objectiu és treballar el civisme com a projecte de ciutat, estratègic, sumant complicitats i esforços. Això inclou actuacions adreçades a diferents públics, dutes a terme per diferents serveis, però coordinades i amb una mateixa orientació estratègica.
- Des de Can Jonch, Centre de Cultura de Pau es programen tallers de civisme i convivència adreçats a alumnes de 2n de Primària.

● **Situació dels Serveis Públics per atendre les situacions de risc:**

- Necessitat d'incrementar la dotació de serveis socials, perquè actualment hi ha **mancances**, tenint en compte el volum actual de la demanda, això dificulta oferir la qualitat que requereix la intervenció en els casos d'alt risc o donar cobertura a noves necessitats que sorgeixen.
- **Hi ha una manca de recursos** per poder treballar necessitats específiques. Per exemple, recursos específics de tractament per potenciar i millorar els existents: **teràpia, grups d'ajuda mútua, atenció a les famílies**, creació d'un

equip d'intervenció intensiva amb famílies amb alt risc social, més **Centres Oberts**, petita infància, Espai Familiar i joves als barris, etc.

- **Caldria treballar amb els adolescents en l'espai públic**, no des d'una perspectiva d'infància en risc, sinó per a tots els joves independentment de la seva situació, és a dir, des d'una perspectiva de promoció i prevenció.
- Es valorà la necessitat de millorar el **traspàs d'informació entre Serveis Socials i Policia Local**, en qüestions de temes relacionats amb menors.

5.3.2. Salut¹⁶:

a) Recursos, serveis i dades:

Àrees Bàsiques de Salut (ABS)

L'àrea bàsica de salut (ABS) és la unitat territorial elemental a través de la qual s'organitzen els serveis d'atenció primària de salut. L'equip d'atenció primària està format per: metges de capçalera, infermeres, llevadores, pediatres, odontòlegs, treballadors socials. De 0 a 14 anys se'ls atén des de pediatria i a partir dels 15 anys, se'ls assigna a un equip d'atenció d'adult (metge i infermera).

Granollers compta actualment amb 4 ABS:

- ABS Granollers-1 Oest. CAP Canovelles C. de la Indústria cantonada Nord (08420) Canovelles.
- ABS Granollers-2 Nord. Les Franqueses C. de Girona, 290 (08520) les Franqueses.
- ABS Granollers-3 Centre C. del Museu, 19 (08401) Granollers.
- ABS Granollers-4 Sud. Sant Miquel Av. de Francesc Macià, 154 (08401) Granollers.

Les ABS atenen de dilluns a divendres, i el dissabte, sempre n'hi ha una de guàrdia fins a les 17 hores per a les urgències (funciona des de fa quatre anys). Fora d'aquest horari es pot anar a l'Hospital Comarcal, i si és una cosa molt greu es deriva a Sant Joan de Déu de Barcelona.

Els dissabtes s'atenen entre 45 i 50 casos en el servei de guàrdia, la majoria de 10 a 13 hores i poques són urgències. La majoria dels que hi van el dissabte és perquè és el dia que els va bé i apuren la visita. Un dia de cada dia en el CAP s'atenen uns 30-35 casos de pediatria.

És fonamental conèixer els recursos que hi ha al territori i estar en contacte amb aquests, per això hi ha diferents espais de treball i coordinació:

¹⁶En l'àmbit de salut, la Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència destina tot el Capítol IV a l'àmbit de salut, en concret els articles, 44, 45, 46 i 47. En aquest punt, destaca especialment l'article 44 que fa referència al Dret a la prevenció, la protecció i la promoció de la salut; també cal destacar l'article 45 referent a la salut mental i el diagnòstic precoç; i finalment, l'article 46 fa referència a l'hospitalització i l'article 47 el dret a decidir sobre la maternitat.

- Un cop al mes es reuneixen tots els pediatres dels diferents CAP per parlar de temes mèdics.
- A nivell social els temes els porten els assistents socials del CAP i aquests són els que es coordinen amb altres serveis. Tot i això es realitzen sessions entre pediatres i assistents socials per conèixer-se i promoure un intercanvi de visions respecte algun dels infants en risc detectats. En algun cas, quan es considera necessari es va a alguna Comissió Social d'un centre educatiu.
- Amb les escoles també hi ha relació per fer seguiment d'absentisme d'algun infant via telefònica, per garantir que l'infant que falta a classe és realment per temes de salut.
- Amb l'IES també s'està en contacte amb la psicòloga o psicopedagoga per valorar alguns casos.

Actualment hi ha forces programes i protocols destinats a la infància:

Programes i protocols

– Protocol de prevenció i actuació davant el maltractament infantil:

S'ha elaborat a través de Xarxa d'infància de Granollers i es considera que ha estat un document útil que ha ajudat a coordinar i donar seguretat a l'hora de prendre decisions. En aquest camp s'ha millorat molt i el protocol funciona. Si els casos es detecten en horari laboral es gestionen a través de l'assistent social del CAP.

– El programa salut-escola:

Programa integral d'atenció a l'adolescència en qüestions de salut, en què professionals sanitaris (infermeres d'atenció primària, equip de salut pública municipal, especialistes en salut mental infanto juvenil, sexualitat, drogodependències) i d'educació (professorat, equips psicopedagògics dels centres docents i EAP) es coordinen per promoure valors relacionats amb la salut i preveure conductes de risc que afecten especialment a l'adolescència.

– Els protocols d'actuació en cas de malalties transmissibles a les escoles:

Coordinació entre equips de pediatria, servei de salut pública i centres educatius per consensuar les normes bàsiques d'higiene i salut que s'han de mantenir a les escoles així com períodes de baixa i actuacions davant de qualsevol malaltia transmissible que afecti els escolars i docents.

– El programa de prevenció del càncer infantil:

Programa municipal amb la finalitat de determinar el perfil de risc de cada nen (de P-3 fins a 6è d'educació primària) davant el càncer de pell i alhora fomentar uns bons hàbits preventius quant a l'exposició solar.

Centre de salut mental infantil i juvenil (CSMIJ) – Hospital Sant Joan de Déu

L'objectiu és atendre als infants i joves de 0 a 18 anys amb problemes de salut mental, per això es realitza:

- Orientació individual i familiar.
- Diagnòstic psiquiàtric i psicològic.
- Abordatge psicosocial (treballadora social).
- Tractaments individuals, de grup i familiars.
- Coordinació i treball amb xarxa amb els equipaments sanitaris, pedagògics, socials i comunitaris per garantir la continuïtat assistencial.
- Prevenció i promoció de la salut.

Centre de Desenvolupament Infantil i Atenció Precoç (CDIAP)

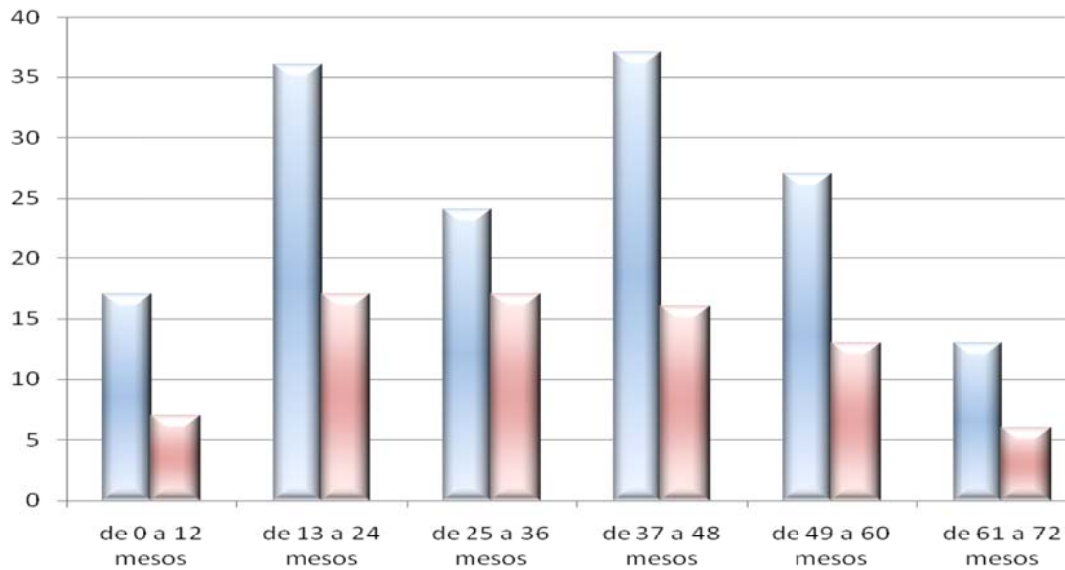
Al CDIAP és un centre depenent de la Generalitat de Catalunya on, a través d'un equip interdisciplinari de professionals (neuropediatres, psicòlegs, fisioterapeutes, logopedes, treballadors socials), s'atenen les necessitats transitòries o permanents que presenten els infants amb trastorns o amb risc en el seu desenvolupament a través d'intervencions dirigides a la globalitat de l'infant, la seva família i l'entorn. S'adreça a infants amb trastorns o amb risc en el seu desenvolupament entre 0 i 4 anys i a les seves famílies, amb possibilitats d'ampliar els serveis fins els 5 o 6 anys, segons criteris clínics i assistencials.

Hi ha un conveni entre el CDIAP i les escoles bressol municipals per prevenir en temes de salut mental i desenvolupament de l'infant. En total, l'any 2010 el CDIAP ha atès 154 nens i 76 nenes.

Taula 14: Nens i nenes de Granollers ateses pel CDIAP 2010¹⁷

¹⁷ Taula 14: Nens i nenes de Granollers ateses pel CDIAP 2010, FONT CDIAP Granollers

Edats nens/nenes de Granollers atesos al 2010

Programa d'Atenció a la Salut Sexual i reproductiva (PASSIR)

Programa d'atenció sexual i reproductiva de la SAP de Granollers – Mollet de l'Institut Català de la Salut. Acull les noves mares en la seva tasca durant els primers sis mesos de vida del nadó. Serveis per a infants de 0 a 6 anys i/o les seves famílies. Hi ha diferents grups de postpart:

- Grups de massatge infantil.
- Grups d'alletament matern.
- Exercicis físics de recuperació i prevenció de la incontinència.
- Preparació per anar després a un gimnàs.
- Tarda jove per informar als/les joves sobre sexualitat i afectivitat.
- Tallers sobre sexualitat i afectivitat als instituts.
- Línia jove de consultes: 93.8792424

Servei de Salut Pública de l'Ajuntament de Granollers¹⁸

És un servei multidisciplinar (professionals de medicina, psicologia, infermeria i d'altres) que va adreçat a la defensa, el foment i la restauració de la salut de la població. Per dur a terme aquesta tasca es realitzen activitats de protecció de la salut, que incideixen sobre el medi, i de promoció de la salut, que fomenten estils de vida saludables.

¹⁸ Apartat extret de la Memòria 2009 del Servei de Salut Pública Municipal de Granollers.

La Unitat de Epidemiologia i promoció de la salut desenvolupa programes de prevenció i promoció de la salut, educació sanitària i recull dades epidemiològiques del municipi. Els temes principals són l'alimentació i nutrició, l'activitat física, la sexualitat i afectivitat i les drogodependències. En aquesta Unitat hi ha ubicat el Servei d'Informació i Assessorament sobre drogues, que disposa d'una web pròpia.

- **Servei municipal d'informació i assessorament sobre drogues**

És el Servei impulsor del Pla anomenat Granollers_Acció municipal en el consum de drogues, que engloba els objectius i actuacions a realitzar en aquest àmbit.

- **Consultes virtuals i assessorament personalitzat:**

Aquest servei realitza un seguiment personalitzat a menors d'edat i les seves famílies. La substància que origina el motiu de la demanda és, bàsicament, el cànnabis. Els recursos derivants són diversos: centres d'ensenyament, tècnics de medi obert de justícia juvenil, serveis socials, etc.

- **Programa de mesures educatives alternatives per consum de drogues il·legals a menors d'edat de Granollers:**

Els menors d'edat (majors de 14 anys i menors de 18 anys), residents a Granollers, que han estat sancionats per consum o tinença de drogues il·legals, són els principals destinataris, juntament amb les seves famílies, d'un programa de mesures educatives alternatives que es posa en marxa a Granollers. La finalitat principal és oferir una intervenció d'atenció, seguiment i prevenció a aquests menors, que es basa en una resposta educativa alternativa a la sanció administrativa, a canvi de la retirada de la sanció econòmica. Aquesta tasca té dos objectius, per una banda pedagògica per al menor i per l'altra és un benefici per a la comunitat. Amb aquest programa s'intenta que el fet no quedi només en una mesura punitiva, ja que la sanció econòmica, *de facto* i majoritàriament, repercuteix sobre els pares o tutors.

- **Portal www.sobredroques.net:**

És un projecte d'àmbit comunitari que ofereix un bloc informatiu constantment actualitzat, en el que es descriuen qüestions relacionades amb el tema, notícies, informació bàsica sobre substàncies, material preventiu, servei de consulta telemàtic per a respondre dubtes, consells, assessorament i recomanacions de pàgines webs on trobar informació més concreta i específica per temàtiques. Disposada de canals 2.0 força actius com Facebook, Twitter, YouTube, SldieShare i RSS.

- **Intervenció preventiva en el Festival Musik n Viu de Granollers:**

Durant el Festival Musik n Viu (organitzat cada estiu pel Servei de Joventut) es realitza una intervenció concreta en matèria de prevenció de conductes de risc associades a les drogues, a la gestió del consum d'alcohol, la conducció i la sexualitat. Les accions que es realitzen són:

- Distribució de material informatiu d'elaboració pròpia i específica per al festival sobre: consum d'alcohol, conducció, sexualitat.
- *Stand*s informatius amb informació relativa a l'ús de drogues i altres conductes de risc.
- Distribució de preservatius.
- Possibilitat de facilitar transport públic gratuït als assistents.

- **Guia "Drogues: comprendre, conèixer, actuar:**

És una guia adreçada als joves i famílies d'adolescents, entre 14 i 16 anys que es pot consultar a www.parlemeddrogues.cat. Els objectius principals de la guia són:

- Fomentar comportaments i actituds responsables davant el consum de drogues.
- Oferir informació global i objectiva sobre la prevenció de drogues a les famílies.
- Potenciar els factors de protecció relacionats amb situacions de risc des de la família.
- Donar a conèixer i facilitar l'accés als recursos de prevenció i atenció existents al territori.
- Facilitar les eines necessàries per tal que es pugui detectar de forma precoç, possibles situacions de risc en el consum de drogues dels fills i filles.

- **Observatori Municipal de Consum de Drogues (OMCD):**

Té com a finalitat convertir-se en un sistema estable de informació que monitoritza la incidència i evolució del consum de drogues i dels problemes associats.

- **Pla Municipal de Drogues:**

A Granollers es disposa d'un Pla Municipal de Drogues.

- **Curs de formació "(Re)pensem les drogues?":**

Informació i propostes per a l'abordatge amb adolescents i joves

- **Programes de prevenció primària**

- **Programa de vacunacions a l'escola:**

La vacunació és una competència assumida per les ABS, sent el referent del centre educatiu segons la zona d'influència. A les escoles es vacuna de l'hepatitis A i B, varicel·la, papil·loma humà o diftèria/tètanus.

- **Programa de fluoracions a l'escola**

Aquest programa s'adreça a l'alumnat de 1r a 4t d'Educació Primària, ja que els alumnes tenen unes edats idònies per a la prevenció de la càries i per a la introducció d'hàbits higiènics saludables. L'objectiu del programa és disminuir la prevalença de la càries dental entre els escolars del municipi.

- **Programes de promoció de la salut**

- **Sexualitat, afectivitat i prevenció de la SIDA**

S'ofereix conjuntament amb l'ASSIR (Atenció Salut Sexual i Reproductiva) una sèrie d'activitats a les escoles de secundària. S'ofereixen diferents activitats:

- **Exposició “treu-li suc a la sexualitat”**

L'exposició “Treure-li suc a la sexualitat” és una exposició de la Diputació de Barcelona que s'ofereix a alumnes 1r d'ESO. L'objectiu de l'exposició és treballar conceptes generals de la sexualitat com ara els canvis del cos, les diferents dimensions de la sexualitat, la identitat de gènere, l'orientació sexual, l'autoestima i el plaer.

- **Adolescència i sexualitat:**

És una activitat adreçada als alumnes de 2n d'ESO. Els objectius de la sessió són desmitificar els mites referents a la menstruació, aclarir dubtes relacionats amb el cicle menstrual, amb l'anatomia i fisiologia de l'aparell genital i conèixer els mètodes anti-conceptius. Es dona el díptic, **No Badis!**, on s'incideix en la línia Jove 93.879.24.24, com un servei on una llevadora resol qualsevol dubte sobre sexualitat dels/les adolescents de dilluns a divendres de 9 a 21 hores i informa sobre la tarda jove i de la pàgina web de la Generalitat www.sexejoves.gencat.net.

- **Adolescència, identitats i diversitat sexual:**

Des del Servei de Salut Pública i el Pla per la Igualtat d'Oportunitats dona-home de l'ajuntament s'ofereix a tots els IES de secundària un espai de formació del desenvolupament afectiu i sexual dels i les adolescents tenint en compte la diversitat d'identitats afectives i sexuals. L'objectiu és informar sobre les diferents orientacions sexuals i fomentar actituds de respecte i de no discriminació envers aquestes diversitats sexuals.

- **Sex o no sex:**

És una exposició que ha estat dissenyada i editada per PDS (Promoció i Desenvolupament Social). El que es pretén es contribuir a construir entre els joves una consciència crítica davant les conductes sexuals de risc. Concretament, se'ls facilita informació i se'ls sensibilitza sobre els riscos i les conseqüències de les infeccions de transmissió sexual (ITS) inclòs el VIH/sida. Es tracten també mètodes anticonceptius.

- **Taller de negociació i habilitats:**

Consisteix en una sessió pràctica on es treballa amb els alumnes de 4rt d'ESO i/o 1r de batxillerat els avantatges i els inconvenients de l'ús del preservatiu. Després, amb la metodologia del rol-playing es treballa l'assertivitat en les relacions sexuals i per últim s'ensenya l'ús correcte del preservatiu amb la maqueta "gegants encantats".

- **ITS i SIDA:**

És una activitat per 1r Batxillerat i/o 1r de Cicles Formatius que té com a finalitat adoptar una actitud responsable en les relacions sexuals. S'incideix en la diferència entre HIV+ / SIDA. També es tracten els factors que faciliten les conductes de risc i es fa èmfasi en l'ús correcte del preservatiu, així com de la prevenció de les MTS.

- **Alimentació i nutrició:**

- **Taller d'alimentació per a joves:**

Aquesta activitat s'adreça a l'alumnat de 1r d'ESO de totes les escoles del municipi i consisteix en un taller teòric-pràctic a l'aula d'una hora de durada. L'objectiu és que l'alumnat millori els coneixements per elaborar una dieta equilibrada, reflexioni sobre els errors alimentaris més freqüents en l'adolescència i com corregir-los i sigui crític amb la publicitat sobre alimentació.

- **Assessorament a l'escola en temes d'alimentació:**

Es realitza un assessorament en centres de secundària, en relació a la sospita de casos de trastorns del comportament alimentari. Tant als centres de primària com de secundària se'ls entrega documentació sobre l'anorèxia i bulímia, per professorat i famílies, i se'ls informa dels recursos existents al municipi en relació aquestes malalties. A més a demanda del professorat, s'ha facilitat materials educatius i assessorat sobre temes relacionats amb l'alimentació per tal de desenvolupar o completar les activitats pedagògiques proposades a l'alumnat de secundària.

- Materials educatius sobre alimentació: “La sopa de lletres” i “La història del drac Nyam-nyam”

Aquests materials educatius han estat cedits per l'Àrea de Salut Pública i Consum de la Diputació de Barcelona i consten d'una guia per al professorat i un quadern per a l'alumnat per tal de treballar a classe els conceptes d'alimentació, nutrició i seguretat alimentària. La sopa de lletres s'adreça als alumnes de 1r i 2n d'Educació Primària i la història del drac nyam-nyam a l'alumnat de cicle mitjà d'Educació primària.

- Projectes d'alimentació a l'escola: prevenció de l'obesitat:

Projecte Avall: “Estudi d'intervenció en alimentació i activitat física en edat infantil al Vallès Oriental”

L'estudi AVALL ha estat promogut per l'Observatori de la Salut Dr. Carles Vallbona de l'Hospital General de Granollers amb la col·laboració de l'Ajuntament de Granollers, l'Institut Català de la Salut al Vallès Oriental, i el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya a través del Pla per a la promoció de la salut mitjançant l'activitat física i l'alimentació saludables (PAAS). L'objectiu de l'estudi, iniciat l'any 2006, ha estat avaluar l'eficàcia d'una intervenció educativa sobre alimentació i activitat física en edat escolar.

L'estudi AVALL s'ha desenvolupat en el marc de les escoles, promocionant l'alimentació saludable, tallers de cuina, l'activitat física amb jocs, i amb la implicació de les famílies. S'ha emprat la metodologia educativa IVAC (Investigació, Visió, Acció i Canvi) en la qual els infants són els actors del canvi, avaluen els seus propis comportaments i influeixen en els entorns obesogènics.

Projecte Healthy Young Minds (HYM)

El projecte Healthy Young Minds que forma part del programa d'aprenentatge permanent Comenius Regio de la Unió Europea, el lidera l'Ajuntament danès de Ballerup i té un període d'execució de dos anys, de l'1 d'agost de 2009 al 31 de juliol de 2011. Hi participen per part de Ballerup: l'Ajuntament, una escola i un club esportiu del municipi danès, i per part de Granollers: l'Ajuntament - a través del servei de Salut Pública, Educació i Processos Estratègics i Programació-, les escoles Joan Solans i Salvador Espriu, i l'organització P.A.U. Education. És un projecte comunitari de salut i educació que té com a objectiu promoure una alimentació saludable i potenciar la pràctica d'activitat física entre els escolars de les dues ciutats europees, aplicant la mateixa metodologia pedagògica (IVAC) i amb un intercanvi continuat de les seves experiències mitjançant les noves tecnologies i la pàgina web del projecte: www.heyomi.eu. HYM es centra en els temes de l'alimentació i l'activitat física per fomentar hàbits saludables

entre els escolars que durant el curs 2009-10 estudien 5è d'educació primària en els dos països membres de l'associació. Dona un paper molt important a la participació de l'alumnat a l'hora de dissenyar o plantejar activitats, però també té en compte altres membres de la comunitat educativa i la pròpia família.

• **Programa de prevenció del consum de drogues i altres addiccions:**

- **Intervencions a primària:**

Realització de sessions a alumnes sobre els usos responsables de les tecnologies de la informació i comunicació (Estàs pantallat?). La finalitat ha estat potenciar una acció preventiva que tingués com a finalitat: 1) fomentar actituds que esdevinguin factors de protecció davant les pantalles: televisió, consoles de joc, mòbil i ordinador. 2) Afavorir l'ús responsable d'aquests elements de la seva quotidianitat. 3) Donar pautes per a una educació que eviti o redueixi pràctiques d'alteració de la consciència. Aquestes actituds –a més- serviran als infants per desenvolupar habilitats útils per tal d'enfrontar-se a les drogues, sense fer referència directa al tema. Les activitats han estat realitzades i dinamitzades per l'associació EdPAC (Educació per a l'Acció Crítica) i s'han coordinat conjuntament amb el Servei de Salut Pública i Consum.

- **Tallers a secundària:**

Els tallers els realitza el mateix Servei de Salut Pública. Els objectius són: 1) Oferir informació relativa a les diferents substàncies. 2) Potenciar reflexió crítica entorn el consum de drogues 3). Plantejar una imatge positiva i simpàtica de l'abstinència, i potenciar-la. 4) Ajudar a resoldre situacions relacionades amb el tema –viscudes com a quotidianes -.

- **Concurs “Classe sense fum”:**

Els objectius són: 1) Reforçar les accions preventives sobre el tabaquisme a l'aula. 2) Retardar l'inici del consum de tabac. 3) Potenciar l'autoeficàcia i habilitats perquè l'alumnat es mantingui com no-fumador. S'adreça a 1er i 2on d'ESO.

- **Parlem de tabac?** 1er d'ESO
- **Parlem de cannabis?** 2on cicle ESO, batxillerat i cicles formatius
- **Parlem de drogues?** 4Art d'ESO, batxillerat i cicles formatius

- **Projecte ALBA (prevenció consum alcohol)**

Els objectius són: 1) Retardar l'inici del consum. 2) Evitar el consum abusiu. 3) Lluitar perquè determinats grups de risc (menors i conductors/es) no consumeixin. Les activi-

tats s'adrecen a tots els nivells educatius des de 1er d'ESO fins a batxillerat i cicles formatius.

- Obra de teatre *No em ratllis*:

"No em ratllis!!!!" és una obra de teatre de petit format que d'una forma dinàmica i amena, fa referència al consum i al no consum de diverses drogues, així com a conductes de risc associades (la conducció, les relacions sexuals sense protecció...). És una representació interactiva, ja que es possibilita la participació directa dels joves a través d'un debat teatral.

- Sempre connectat!

Els objectius són: 1) Reflexionar sobre els usos associats a les TIC. 2) Prevenir riscos i fomentar l'ús responsable. 3) Afavorir la capacitat crítica davant les noves tecnologies i el seu ús. 4) Reforçar accions preventives sobre l'ús de les TIC. El taller s'adreça a 2on d'ESO.

• Programa de promoció de la salut mental a la infància i l'adolescència:

El Servei de Salut Pública ofereix als centres de secundària uns tallers, facilitats per la Diputació de Barcelona, per tal de promoure una sèrie de factors protectors per a les conductes de risc a l'adolescència. Es realitzen tallers sobre l'autoestima, les relacions interpersonals i l'assertivitat adreçats a l'alumnat de 1r, 2n i 3r d'ESO respectivament. S'ha iniciat un treball a les escoles de primària d'educació emocional. Es treballen les cinc dimensions de les competències emocionals: consciència i regulació emocional, autonomia emocional, competència social i benestar. S'adreça al segon cicle d'educació primària.

• Altres programes de promoció de la salut:

- Donació de sang

"La donació de sang: un acte solidari" és una activitat que s'ofereix a l'alumnat de batxillerat i cicles formatius de totes les escoles del municipi. L'objectiu d'aquestes intervencions és facilitar informació sobre la importància de la donació de sang i promoure entre els joves aquest acte de responsabilitat i solidaritat davant la creixent demanda de sang.

- Primers auxilis al medi escolar

El taller s'adreça a alumnat de 4t d'ESO i els seus objectius són: 1) Conscienciar els alumnes sobre la necessitat d'afrontar amb serenitat i eficàcia la situació d'urgència, establint una relació adequada amb les persones implicades. 2) Automatitzar les accions davant una situació d'emergència, capacitant els alumnes per a l'activació del sistema d'ajuda mèdica.

- Exposició “Cuida't les dents”

L'objectiu d'aquesta activitat és sensibilitzar els alumnes de 1r d'Educació Primària de la importància que té la cura de les dents per a la seva salut, així com potenciar l'alimentació equilibrada amb una disminució del consum de dolços i fomentar l'hàbit del raspallat dental.

- Prevenció solar: “Com divertir-nos al sol amb total seguretat”

L'activitat s'adreça a l'alumnat de cicle superior d'educació primària. Els objectius que es pretenen aconseguir són: 1) Augmentar els coneixements dels efectes de la radiació solar sobre la pell. 2) Potenciar en els alumnes uns correctes hàbits d'exposició solar per tal de reduir el risc de patir lesions tumorals cutànies a l'edat adulta.

- Programa “Salut i escola”

L'objectiu del programa és millorar la salut dels i les adolescents a través d'accions de promoció de la salut, prevenció de les situacions de risc i atenció precoç als problemes de salut relacionats preferentment amb: 1) la salut mental, 2) la salut afectivo-sexual, 3) el consum de drogues, alcohol i tabac i 4) els trastorns relacionats amb l'alimentació, a l'escola i amb cooperació entre els centres educatius, els serveis de salut i comunitaris presents en el territori. Els centres escolars que s'adhereixen al programa, disposen d'una infermera unes hores a la setmana per tal que l'alumnat faci consultes de manera confidencial.

b) Aportacions i necessitats identificades pels agents implicats amb la infància:

● Serveis vinculats a la salut i la infància:

- S'assenyala la **necessitat de cobrir els aspectes bàsics de salut dels infants**, i, en general, es valora que és un àmbit molt ben cobert.
- Es destaca també la **gran quantitat d'accions preventives** que es realitzen a Granollers en l'àmbit de salut destinada als infants i adolescents. Hi ha molts tallers respecte el consum d'alcohol, temes alimentaris, higiene, convivència i

resolució de conflictes, assertivitat dirigida a la violència de gènere, ús de les noves tecnologies, educació afectiva-sexual, prevenció de càries (fluorització), sensibilització en temes de salut mental, xerrades sobre protecció solar, educació emocional. Moltes d'aquestes activitats s'ofereixen a escoles i instituts i cada centre escull què vol. Algunes són obertes als pares i les mares, tot i que s'observa que en ocasions l'assistència de pares i mares és baixa.

- Respecte l'àmbit del **treball preventiu en el consum de drogues** en l'espai públic en concret, es destaca que des del CAS (Centre d'Atenció i Seguiment a les Drogodependències de Granollers) només s'atenia a persones adultes, i no a menors, fet que va generar la creació d'un servei específic per a menors d'edat. De fet, s'assenyala que Granollers és pionera en l'àmbit de la prevenció en el consum de drogues.
- Tot i això, **el consum de drogues segueix sent un problema que preocupa molt a la població**, i si bé s'assenyala que hi ha un consum de drogues i addiccions entre els joves s'observa a nivell tècnic que és més alta la percepció social del consum que el consum real. Fins i tot i ha percepcions divergents sobre com s'està abordant el tema en funció del col·lectiu. En general la percepció dels joves és que la política en relació a les drogues és intolerant i en canvi entre els adults la percepció és de permissivitat.
- Es considera necessari **seguir potenciant la coordinació en el programa salut i escola** en el territori i vetllar per la salut física i anímica dels infants i joves.
- Respecte la possible identificació de "punts negres", s'apunta que **no hi ha llocs de consum de drogues**, però sí zones amb poca salubritat. I que quan en alguna ocasió s'ha detectat algun indici de zona de consum de drogues, per exemple, el Parc de Ponent, el Parc Torres Vives i el Parc Congost, s'hi actua però el "problema" no es soluciona sinó que es desplaça.

● **Accés als serveis sanitaris i la salut:**

- Respecte l'accés als serveis de salut i a la salut en general, s'observa des de l'àmbit tècnic i professional que **hi ha força recursos i que aquests poden cobrir les necessitats de la ciutadania de Granollers**. No obstant, s'assenyala que en ocasions s'ha de ser flexible en l'aplicació dels criteris d'accés. Si els serveis es cenyissin als criteris d'accés teòrics, molts usuaris en quedarien fora per edat, per lloc de residència o per situació legal. Per això s'intenten cobrir les necessitats de les persones per sobre de criteris purament

administratius. A més, per intentar garantir l'accés a la salut hi ha un **programa de subvencions de receptes** que es gestiona en col·laboració entre Serveis Socials i Salut, o per exemple, i també hi ha un **servei d'odontologia solidària** que funciona força bé.

- Com a recurs complementari es podria fer un **ABS d'urgències de pediatria**, però a nivell tècnic no es considera necessari pel volum de casos que hi ha. Tot i això, algun usuari assenyala que **caldrà ampliar el servei de pediatria**. A partir de dissabte a les 16:30 ja no hi ha servei de pediatria al CAP, i el dissabte al matí sovint està saturat i per això es demana que s'ampliï el servei de pediatria. Però des del nivell tècnic es destaca que les urgències estan cobertes per l'Hospital.
- També hi ha algun usuari que considera que hi ha **algunes mancances en especialitzacions a l'Hospital de Granollers**, però en general es destaca que l'Hospital funciona molt bé. Per això des dels professionals de la salut s'assenyala que *“hem d'estar prou satisfets amb els recursos que tenim”*, el problema és que la gent està molt acostumada a l'*“ara i aquí”*, i *“volen que els resolguem els problemes a l'instant”*. A més, es destaca que la gent tampoc fa un bon ús d'aquests serveis. Per exemple, molts dels casos que s'atenen el dissabte al matí des del servei de pediatria del CAP en la majoria de casos no són urgències, tot i això es valora positivament el seu funcionament perquè com a mínim serveix per no saturar tant l'Hospital. Si després la gent va a l'Hospital per temes que no són urgents és lògic que els facin esperar molta estona, perquè primer passen els casos urgents.
- Tot i que es demana garantir la informació sobre el calendari de vacunes a totes les famílies amb nadons s'assenyala que en l'àmbit de les **vacunacions** hi ha una gran cobertura.

● **Coordinació entre els diferents professionals i agents implicats:**

- A nivell tècnic **es valora molt positivament la bona coordinació entre l'àmbit de salut i l'àmbit social**. Tant des dels CAP com des de l'Hospital es disposa de professionals de l'àmbit social que faciliten aquesta coordinació. De la mateixa manera també hi ha **bona coordinació amb les escoles i serveis socials**, tot i que potser **caldrà més col·laboració entre l'àmbit de salut i les escoles**. En aquest sentit, la constitució de la **Xarxa d'Infància** també ha servit per consolidar aquesta coordinació i els circuits i protocols a seguir.

- Quan hi ha sospites de **maltractament**, normalment **s'acaben derivant a Sant Joan de Déu** que té un servei especialitzat per aquests casos. En tot cas, quan hi ha alguna situació d'alt risc tothom es mobilitza, i això ajuda a prendre decisions i actuar.
- S'observa que el **RUMI** (Registre Unificat de Maltractament Infantil) **no és útil a les llevadores**, perquè no poden gestionar certa informació que és fonamental per a elles. Perquè es poden posar alertes sobre les embarassades però no sobre els futurs infants. No es pot posar res respecte al treball amb infants que encara no han nascut, no es poden apuntar temes futurs a tenir en compte, o possibles negligències o temes rellevants com la manca d'habitatge. Si la criatura no té nom no es pot identificar.

● Difusió dels serveis:

- La mancança més important que s'observa és la **necessitat de fer més difusió dels serveis que s'ofereixen, especialment a la població en general**. Això provoca que la majoria de persones que utilitzen els serveis siguin les persones "usuàries de serveis socials", perquè és des d'aquest àmbit que se les assessora i orienta. Però la població en general desconeixen força els serveis que s'ofereixen a nivell de salut. Per això es considera que el que cal és fer més difusió dels recursos.

● Atenció mèdica específica:

- Des del punt de vista mèdic hi ha un índex important de malalties poc comuns. Potser destaquen les **malalties asmàtiques i bronquitis** probablement degut a l'entorn de pol·lució de l'àrea metropolitana de Barcelona. També hi ha més **casos d'obesitat** degut a **mals hàbits alimentaris i manca d'activitat física**.
- Sí que es detecten **més casos de malalties comunes** que abans, però s'atribueix al fet que hi ha més infants que van a escoles bressol i allà es transmeten més malalties que quan estan a casa seva.
- Es realitzen **revisions mèdiques** amb tots els adolescents, també els sans, però a partir dels 14 és més difícil que els i les joves s'apropin a la xarxa sanitària.
- La **Tarda Jove** es valora com un espai interessant per atendre els joves. És un espai on poden anar i preguntar respecte el que vulguin.

- Respecte el **seguiment de les prescripcions mèdiques**, en general la gent fa molt de cas, i si algú s'ho salta hi ha un seguiment a través dels serveis socials.
- Hi ha algun problema amb determinats col·lectius per **problemes de comprensió de l'idioma**, però són casos puntuals. En algun cas, els infants fan de traductors dels adults, però cada vegada menys i de manera puntual.

● **Hàbits saludables, alimentació i higiene:**

- Tot i la important tasca que es realitza en la prevenció i sensibilització respecte a higiene i hàbits saludables es segueix considerant que hi ha un **problema important en els hàbits alimentaris** de molts infants de Granollers amb una pujada notable d'infants amb obesitat.
- També s'observen **conductes sexuals de risc** i un ús inadequat de la "píndola del dia després" com a mètode anticonceptiu. En aquest sentit, tot i que es destaca que es realitzen moltes campanyes i **els joves estan molt informats**, se segueix fent un mal ús de la píndola del dia després com anticonceptiu.
- També s'assenyala que hi ha un **fàcil accés dels menors al consum d'alcohol**, tant pel fàcil accés a alguns bars, com pel difícil control entre els joves de 16 a 19 anys. A més, cal destacar que molts dels recintes d'oci que utilitza la població de Granollers estan fora del seu terme municipal.
- Hi ha **força consum de porros, marihuana i alcohol**. I el problema és que cada cop comencen abans. Però això són problemes difícils d'abordar perquè els joves ja disposen de la informació i en molts casos en són conscients.
- Per això, tot i la tasca que es realitza **cal seguir treballant en la promoció de les conductes segures i saludables dels adolescents i infants** (seguretat vial, drogodependències, alimentació, ús segur d'internet).

● **Trastorns en l'aprenentatge:**

- Preocupen molt els **trastorns en l'aprenentatge**. Hi ha diferents tipus de trastorns de l'aprenentatge:
 - TDAH: Hiperactivitat amb falta d'atenció (de forma combinada). Aquests casos requereixen un tractament mèdic.
 - A vegades hi ha falta d'atenció però no hiperactivitat, aquests casos costa molt de detectar perquè el nen/a no és conflictiu ni mogut.
 - Dislèxia.

- Hi ha molts altres trastorns de l'aprenentatge però són molt minoritaris: discalculies, etc.

- El **circuit d'actuació actual** és que l'EAP els deriva a pediatria, i aquests al CSMIJ. Però el CSMIJ hauria de comptar amb una unitat específica per aquests casos per poder-los atendre correctament, però el CSMIJ està saturat.
- Aquests casos de TDAH es poden detectar a l'escola o al CAP. Per no saturar el CSMIJ ara es demana que l'EAP elabori un informe de cada cas després de realitzar unes proves que estan molt contrastades. Aquests estudis i test d'intel·ligència són necessaris per fer bons diagnòstics.
- Actualment s'està fent un **grup per treballar el problema dels Trastorns de l'Aprenentatge**.

● Salut mental d'infants i adolescents:

- S'observa la **necessitat de potenciar l'atenció dels infants i joves en temes de salut mental**, i en aquest sentit, es valora que la tasca que realitza el **CSMIJ és fonamental**. Tanmateix, caldria facilitar l'accés al CSMIJ perquè el servei no dona l'abast per manca de recursos, fet que provoca la seva saturació tot i la bona voluntat i disposició dels professionals. Això provoca que algunes famílies es quedin sense tractament perquè només s'atenen els casos greus, i molts dels infants en situació lleu degeneren en casos més greus perquè no se'ls ha atès abans.
- A més, cal tenir present que la salut mental privada és molt cara i manquen recursos de salut mental per als infants, per exemple, **caldria disposar de més grups de treball terapèutic amb infants i joves**. Hi ha qui considera que en ocasions hi ha una **sobremedicació dels infants** per no poder atendre correctament els casos.

● Funció educativa de les famílies i grups de treball d'ajuda mútua:

- Necessitat de treballar **programes de suport a la funció educativa dels pares i mares**. En concret s'assenyala que hi ha manca d'higiene i hàbits saludables entre alguns infants per manca d'hàbits dels seus pares i mares, per exemple, es detecta força en la higiene bucal.
- Promoure **diferents espais i trobades entre pares i mares, per capacitar i donar habilitats educatives** per al desenvolupament de la funció paterna/materna (escoles de pares i mares vinculades a escoles, AMPA, o

altres espais on es puguin donar aquests aprenentatges), segons l'edat dels fills, identificant i capacitant als pares i mares per afrontar situacions especials i altres temes d'especial interès.

- Promoure el tractament familiar adequat de les **primeres cures** (cremades, ferides, vòmits, febres...)
- **Necessitat de promoure grups de treball d'ajuda mútua** en temes on podria haver un cert interès per part de les famílies, per exemple: TDAH, diabètes...
- Impulsar protocols d'actuació de salut per a famílies acabades d'arribar.

5.3.3. Educació¹⁹:

a) Recursos, serveis i dades:

Servei municipal d'educació

Els objectius bàsics del Servei d'Educació són el **suport i la col·laboració amb els centres docents, i la informació i l'atenció a la ciutadania** en els temes educatius que es plantegen. En concret els serveis que ofereix són:

- Oficina municipal d'escolarització: gestiona el procés d'escolarització de cicle infantil i primària durant tot el curs escolar.
- Planificació i gestió dels centres municipals: escoles bressol, escola Salvador Llobet, Institut EMT, escola de música.
- Organitza casals d'estiu per a infants fins a 12 anys.
- Organitza i coordina tallers, trobades i programes formatius per a pares i mares.
- Dinamitza el consell d'infants de Granollers, format per nens i nenes de 5è i 6è de primària.

Des del servei es gestionen diferents programes municipals:

- Projecte Educatiu de Granollers (PEG):

El PEG és un marc de participació on s'identifiquen quins serveis i ofertes educatives necessita la ciutat de Granollers i la seva ciutadania, i els valors que defineixen el model educatiu. Orienta les actuacions que fan les institucions, les entitats, etc., plantejant models que permetin millorar i racionalitzar els recursos actuals, elaborant projectes i promovent la revalorització i la innovació de la feina dels educadors.

- Pla Educatiu d'Entorn:

És un instrument per donar resposta de manera coordinada a un seguit de projectes innovadors i potenciar-ne d'altres que ajudin a donar resposta a les demandes socials de diverses iniciatives locals. Suposa la construcció d'una xarxa formada per: serveis municipals, el departament d'Educació, altres institucions, entitats, ciutadans..., i té com a objectius bàsics el foment de la cohesió social i la consolidació del català com a llengua d'ús social habitual. Entre les seves actuacions destaquen:

¹⁹ En l'àmbit educatiu, destaca el capítol V de la Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència: en que s'aborda el dret a l'educació (art. 48); l'atenció educativa (art. 49); les barreres o limitacions que poden trobar els infants i adolescents per al desenvolupament o la participació en diverses activitats (art. 50); l'atenció en situacions de desemparament (art. 51) o la no escolarització, absentisme i abandó escolar (art. 52).

o ***Acollida a les famílies:***

Suport a l'adaptació de l'alumnat d'origen estranger a P-3, Servei d'informació a les famílies nouvingudes, Reunions de Col·lectius de mares i pares, Joves guia - company tutor, Grup d'acollida de joves de 16 a 18 anys, activitats complementàries extraescolars i de vacances, acollida i resposta a les demandes de les famílies.

o ***Espais de trobada i convivència:***

Tallers de formació de pares i mares, Tallers de famílies: Acompanyar-los mentre estudien, Patis oberts (amb la participació de persones que realitzen treballs a la comunitat).

o ***Sensibilització i formació dels agents educatius:***

Formació d'auxiliars intèrprets per a P-3, classes de català per a mares i pares realitzades per les integradores dins dels tallers de famílies, jornades d'intercanvi d'experiències.

o ***Optimització i incentivació de l'escolarització:***

Comissió d'absentisme, acompanyament de famílies amb dificultats especials, elaboració i publicació de les guies dels centres educatius, tallers d'estudi assistit, entorn Ràdio Granollers.

o ***Acompanyament acadèmic-professional:***

Activitats d'informació i orientació a l'acabament de l'ESO, itineraris d'inserció socio-laboral.

o ***Programa "Obrim el pati per a tu":***

L'objectiu és disposar i aprofitar els equipaments escolars fora de l'horari escolar de manera gratuïta. Els centres que hi participen són: CEIP Joan Solans, IES Celestí Bellera i l'Escola Municipal Salvador Llobet.

o ***Activitats complementàries, extraescolars i de vacances:***

Casals d'estiu, Casal lingüístic, activitats extraescolars amb suport econòmic per afavorir l'alumnat desafavorit en activitats culturals i extraescolars.

- Projecte "Paraules per a vuit espais":

És una activitat que té com objectiu que els joves coneguin la ciutat i fomentar l'escriptura. Per això es proposa als alumnes de 2n d'Eso de tots els centres de secundària vuit espais de la ciutat per tal que es coneguin i escriguin un text sobre el que els hi suggereix. Els joves visiten la ciutat redacten el text i conjuntament el corregeixen. Els millors de cada centre es publiquen.

Pla d'absentisme escolar

És un projecte de coordinació entre diferents serveis que intenta prevenir, pal·liar i actuar en les situacions d'absentisme escolar. El seu objectiu és aconseguir el retorn de l'infant a l'escola. També pretén aglutinar les dades de tots els casos de Granollers.

Taula 15: Usuaris del programa de prevenció d'absentisme escolar²⁰

	2007	2008	2009	2010
Usuaris programa absentisme	66	86	132	97

	2010
Demandes d'intervenció de l'escola a Serveis Socials	97
Casos d'absentisme	40
Sessions realitzades per la Comissió d'absentisme	9

Pla d'acollida (Aules d'acollida)

També hi ha el pla d'acollida a través del qual es duen a terme diferents activitats destinades bàsicament a l'acollida i assentament de la població nouvinguda i també es coordinen les actuacions que des dels diferents serveis municipals dona l'Ajuntament de Granollers als seus nous ciutadans. Fins als 16 anys, tots els infants i adolescents han de ser escolaritzats. Quan una persona menor de 16 anys arriba a Granollers s'ha d'escolaritzar. Per facilitar la seva adaptació hi ha escoles que tenen les Aules d'Acollida. Durant el curs 2010/2011 n'hi ha al Pereanton, Ferrer i Guàrdia, Granullarius, Fàtima, Pau Vila, Ponent, Mestres Montaña, Lledoner, Antoni Cumella, Carles Vallbona, Celestí Bellera i Escola Pia.

Consell Escolar Municipal

L'objectiu és potenciar les actuacions i/o activitats que promoguin la participació i el debat. Es fan un promig de 3 o 4 reunions anuals i es tracten diferents temes: calendari escolar, mapa escolar, s'informa de les obres de millora que es realitzen, etc. Hi ha 3 comissions de treball:

- La permanent que està establerta pels estatuts del CEM.
- Comissió del Mapa Escolar.
- Comissió Beca Maria Gaja, que organitza tots els aspectes relacionats amb la convocatòria de la beca que pretén incentivar i promoure el desenvolupament d'un projecte educatiu amb voluntat innovadora, que promogui valors cívics i de-

²⁰ Taula 7: Usuaris del programa de prevenció d'absentisme escolar, FONT, sserveis socials Ajuntament de Granollers , ANY 2010

mocràtics dins el marc del coneixement i el respecte de l'entorn: presentació, elecció de jurat, preparació de l'acte d'entrega, etc.

Consell per a la formació professional

Té vocació de ser un òrgan consultiu i de participació social. És una plataforma estable, fruit del consens on participen tots els agents educatius, socials i econòmics que operen a un territori per establir una línia de cooperació entre el sistema educatiu i el sistema productiu per gestionar un pla de la ciutat per a la transició a la vida activa i un pla ciutadà per a la formació professional, amb voluntat d'integració de totes les plataformes existents i amb l'objectiu d'optimitzar la inserció professional.

Projectes Singulars

Aquests projectes estan destinats a l'alumnat amb dificultats d'adaptació escolar i necessitats específiques d'integració social i laboral. A Granollers, aquesta experiència es va iniciar, l'any 2008, i actualment els centres que hi participen són l'Escola Pia, l'Educem, el Jardí, l'IES Carles Vallbona, l'Estel, l'IES Celestí Bellera i l'Antoni Cumella, sota el projecte "Junts".

En tots els casos, l'Ajuntament facilita l'accés de l'alumnat a instal·lacions adients per portar-hi a terme activitats d'aplicació pràctica, durant un màxim del 40% del seu horari escolar setmanal. Així, aquests estudiants poden experimentar resultats reals dels coneixements adquirits a classe i, alhora, apropar-se a la relació adulta del món laboral.

Serveis Educatius del Vallès Oriental-Maresme, Generalitat de Catalunya

• Equip d'Assessorament Psicopedagògic (EAP)

Els equips d'assessorament i orientació psicopedagògica (EAP) són un servei de suport i assessorament psicopedagògic i social als centres educatius i a la comunitat educativa. Els professionals dels EAP treballen com a equip multidisciplinari en el seu àmbit territorial en l'avaluació, el seguiment i l'orientació de l'alumnat, sobretot per a aquell amb necessitats educatives especials i en l'assessorament al professorat dels centres docents. L'EAP B-14 del Vallès Oriental, sector A, amb seu a Granollers compren els municipis de Granollers, Les Franqueses del Vallès, Canovelles, La Roca del Vallès, Vilanova del Vallès i Vallromanes. Actualment el forma vuit professionals psicopedagogs, dos treballadors socials i una fisioterapeuta compartida amb un altre EAP. Les funcions principals són:

- a) Identificació i avaluació de les necessitats educatives especials dels alumnes, en col·laboració amb els mestres i professors, especialistes i serveis específics.
- b) Participació en l'elaboració i el seguiment dels diversos tipus d'adaptacions del currículum que puguin necessitar els alumnes, en col·laboració amb els mestres i professors, especialistes i serveis específics.
- c) Assessorament als equips docents sobre els projectes curriculars dels centres educatius pel que fa a aspectes psicopedagògics i d'atenció a la diversitat de necessitats de l'alumnat.
- d) Assessorament a l'alumnat, famílies i equips docents sobre aspectes d'orientació personal, educativa i professional.
- e) Col·laboració amb els serveis socials i sanitaris de l'àmbit territorial d'actuació, per tal d'oferir una atenció coordinada als alumnes i famílies que ho necessitin.
- f) Aportació de suport i de criteris tècnics psicopedagògics a altres òrgans de l'Administració educativa.
- g) Altres funcions que els atribueixi el Departament d'Educació.

- **Centre de Recursos Educatius per a Deficients Auditius Vallès Oriental-Maresme**

El CREDA és un Servei Educatiu Específic de la Generalitat de Catalunya que ofereix atenció als infants que presenten deficiències auditives o trastorns de llenguatge greus i orientació a les seves famílies i a les escoles bressol i centres educatius del Maresme i el Vallès Oriental. Els serveis que ofereix per a infants i/o les seves famílies són:

- Valoració audiològica i audioprotètica.
- Valoració, seguiment i orientació psicolingüística i psicopedagògica.
- Atenció logopèdia.
- Assessorament a mestres i professors.
- Orientació a les famílies.

Centre d'Informació i Recursos per a Dones (CIRD)

Un dels objectius fonamentals pels quals es defineix aquest servei és el treball vers la igualtat d'homes i dones del municipi de Granollers. Aquest treball està vinculat al Pla d'Igualtat d'Oportunitats dona-home, instrument estratègic del qual es fa servir la regidoria d'Igualtat per tal de portar a terme les polítiques adreçades a aquest objectiu. En l'àmbit educatiu destaquen dos tipus d'accions: la formació a les escoles i IES de la ciutat i l'ús del servei com a centre de documentació i recursos especialitzat en gènere:

- **En l'àmbit de la formació**, es realitzen tallers a les escoles i instituts de la ciutat adreçats a l'alumnat, les AMPAS i el professorat. Ateses les temàtiques dels tallers, aquesta formació té tres objectius principals:
 - Sensibilitzar vers la igualtat d'oportunitats entre dones i homes en la vida personal, laboral, familiar i social.
 - Trencar amb les desigualtats i discriminacions de gènere existents entre dones i homes, tant a l'àmbit públic com en el privat, basats en els estereotips i rols de gènere.
 - Prevenir les relacions de parella abusives, a través de la sensibilització envers la violència masclista o més coneguda violència de gènere.

Es treballen temes com: les relacions personals, l'assertió, la submissió, el treball productiu i reproductiu, els rols sexuals, les desigualtats de gènere en el mercat laboral i la orientació laboral lliure i fora d'estereotips sexistes, i la violència masclista (en la parella i en els mitjans de comunicació). La realització dels tallers depèn del número de tallers demanats per les escoles i IES de la ciutat. Es rep una subvenció general de la DIBA i l'Institut Català de les Dones que no cobreix el cost total. Els tallers d'aquest any han estat:

- Com ens relacionem? Assertivitat creativa.
- Igualtat en la societat, de veritat?
- Qui tria? Igualtat en l'educació.
- Talla amb els mals rotllos.
- El gènere i la violència en els mitjans de comunicació.
- Xerrada sobre violència masclista en la parella.

Aquesta formació està adreçada a cobrir el màxim de les edats d'escolarització obligatòria, de tal manera que es puguin treballar tots aquests aspectes en funció de l'edat de l'alumnat, l'AMPA i l'equip docent. Per al curs 2011-2012 està previst realitzar un taller nou adreçat a primer cicle, amb el títol "Ni dames ni cavallers", on a través dels contes es pretén també trencar amb els rols socials estereotipats encara presents a la nostra societat.

- El Centre d'Informació i Recursos per a Dones, com el seu propi nom diu, també compta amb un **centre de documentació especialitzat** en gènere. Compta amb un material distribuït en llibres, manuals, memòries, revistes i material audiovisual que es pot consultar per qualsevol persona del municipi. En l'actualitat ha estat consultat bàsicament per alumnes de diferents escoles i IES de la ciutat que es

trobaven realitzant els seus treballs de recerca i, necessitaven informació específica en temes com la igualtat/desigualtats en l'àmbit laboral entre dones i homes i la violència masclista. En aquest sentit, el CIRDA ha estat i és un espai de referència envers els temes relacionats amb la igualtat de gènere.

Can Jonch. Centre de Cultura de Pau

L'Objectiu de *Can Jonch. Centre de Cultura de Pau* és crear i dur a terme serveis i programes que contribueixin a la millora de la convivència (resolució de conflictes), el respecte als drets humans, la solidaritat entre la ciutadania i a la sensibilització cap a una cultura de pau. S'ofereix a Granollers un espai on treballar per la pau, la solidaritat i la cooperació. També per recuperar la memòria històrica i així completar la història de la ciutat, especialment pel que fa a la Guerra Civil i els bombardejos. Entorn aquests àmbits d'actuació es realitzen tallers, exposicions, visites, i altres tipus d'activitats pedagògiques dirigides a la comunitat educativa. També s'ofereixen recursos i documentació vinculats a la memòria històrica i la cultura de pau.

Servei de Joventut

- **Assessoria d'orientació acadèmica**

Des de l'Oficina Jove s'ofereix un servei d'assessorament especialitzat sobre estudis i formació destinat als joves, per tal d'informar i orientar sobre les diferents possibilitats de formació tan reglada com no reglada. Va destinat a joves de Granollers o de la comarca, pares i altres professionals de l'educació. El jove ha de sol·licitar dia i hora. Des de l'Assessoria també es resolen les demandes *on line*. A més s'organitzen activitats informatives sobre l'orientació acadèmica; "Després de l'ESO, què?", "Orientat", etc.

- **Xarxa de sales d'estudi**

Es gestiona des del Servei de Joventut. L'objectiu és oferir una xarxa d'espais de sala d'estudis que cobreixin les necessitats dels joves estudiants. Pels tres períodes d'exàmens s'amplia l'horari de la sala d'estudis de la Biblioteca Roca Umbert durant la setmana i el cap de setmana. També s'ofereixen d'altres espais com centres cívics i el Gra. Aquest projecte es coordina amb els serveis de Participació i Cultura.

Centres Educatius de Granollers

- **Escoles Bressol i Llars d'Infants**

L'objectiu de les Escoles Bressol i Llars d'Infants és afavorir el desenvolupament dels infants per tal que adquireixin hàbits, actituds i recursos que els permetin abordar nous coneixements. Va destinat als infants de 0 a 3 anys i les seves famílies. Granollers compta actualment amb 3 escoles bressol municipals i 11 escoles bressol privades, de les quals 2 d'elles són subvencionades:

Municipals	Privades
Escola bressol del barri Congost Escola bressol Tortuga Escola bressol Teler	Escola Bressol Xerric Xerrac (subvencionada) Llar d'Infants mare de déu de Fàtima (subvencionada) Escola Bressol Barrufets Escola Bressol El món màgic Escola Bressol El Petit Príncep Escola Bressol L'Alzina Escola Bressol Patufet Escola Bressol Pinotxo Escola Bressol Els Rossinyols Llar d'Infants Arlequí Tatanet

Taula 16: Infants matriculats a les Escoles Bressol Curs 2010 – 2011²¹

	0 - 1 any	1 - 2 any	2 - 3 any	TOTAL
ARLEQUÍ		7	8	15
BARRUFETS	5	13	20	38
FÀTIMA		13	25	38
PATUFET	1	14	15	30
ROSSINYOLS	7	29	43	79
XERRIC XERRAC	5	24	33	62
EL PETIT PRINCEP	1	25	30	56
EL MON MÀGIC	8	39	46	93
L'ALZINA	5	12	17	34
PINOTXO	7	13	16	36
TATANET	2	6	9	17
TOTAL PRIVADES	41	195	262	498
EBM DEL BARRI CONGOST		24	38	62
EBM EL TELER	14	24	38	76
EBM TORTUGA		36	38	74
TOTAL PÚBLIQUES	14	84	114	212
TOTAL	55	279	376	710
Total infants Granollers	664	694	708	2066
Percentatge	8,28	40,2	53,11	34,37

- **Centres d'Educació Infantil i Primària**

Granollers compta actualment amb 11 escoles públiques i 6 concertades:

Públics	Concertats
CEIP Fàtima CEIP Ferrer i Guardia CEIP Granullariu CEIP Joan Solans CEIP Mestres Montaña CEIP Pau Vila CEIP Pereanton CEIP Lledoner CEIP Ponent CEIP Salvador Espriu Escola Municipal Salvador Llobet	Escola Jardí Escola Pia Col.légi l'Estel Escola Maria Anna Mogas Escola Cervetó Educem

²¹ Taula 16: Infants matriculats a les Escoles Bressol Curs 2010 – 2011, FONT Servei d'Educació. Ajuntament de Granollers.

Taula 17: Alumnes matriculats a Infantil i Primària curs 2010/2011²²

Centre	EI1	EI2	EI3	1r EP	2n EP	3r EP	4t EP	5è EP	6è EP
CEIP FÀTIMA	20	19	20	17	20	17	19	20	22
CEIP FERRER I GUARDIA	24	26	25	25	27	25	25	25	24
CEIP GRANULLARIUS	51	52	49	45	48	48	49	48	51
CEIP JOAN SOLANS	25	26	24	25	23	26	25	26	24
CEIP MESTRES MONTAÑA	52	52	52	51	48	51	52	52	48
CEIP PAU VILA	18	15	19	23	24	23	21	25	27
CEIP PEREANTON	21	20	20	19	21	20	18	20	22
CEIP LLEDONER	53	52	49	51	43	47	24	26	26
CEIP PONENT	47	50	50	45	46	25	19	26	27
CEIP SALVADOR ESPRIU	52	51	51	50	51	52	51	75	51
EM SALVADOR LLOBET	50	52	76	50	50	51	52	52	51
Total escola pública	413	415	435	401	401	385	355	395	373
ANNA MOGAS	51	53	51	51	47	53	49	49	50
CERVETÓ	53	52	50	51	50	51	49	51	51
EDUCEM	27	25	23	25	23	19	22	25	27
ESCOLA PIA	104	103	101	99	102	100	99	99	100
JARDÍ	51	50	51	50	49	51	47	53	51
L'ESTEL	23	24	24	22	21	20	21	25	27
Total escola privada-concertada	309	307	300	298	292	294	287	302	306
TOTAL	722	722	735	699	693	679	642	697	679

- Centres d'Educació Secundària**

Granollers compta amb 4 centres d'educació secundària públics, i 6 centres concertats:

Públics	Concertades
IES Antoni Cumella	Escola Jardí
IES Carles Vallbona	Escola Pia
IES Celestí Bellera	Col·legi l'Estel
Escola Municipal del Treball	Escola Maria Anna Mogas
	Escola Cervetó
	Educem

Taula 18: Alumnes matriculats a educació secundària curs 2010 - 2011²³

ESO	1r	2n	3r	4t	Total
IES ANTONI CUMELLA	97	90	95	88	370
IES CARLES VALLBONA	61	60	90	62	273
IES CELESTÍ BELLERA	89	88	89	91	357
EMT	94	92	90	94	370
Total centres públics	341	330	364	335	1370
ANNA MOGAS	60	60	60	60	240
CERVETO	59	55	62	61	237
EDUCEM	24	29	31	30	114
ESCOLA PIA	117	122	121	117	477
L'ESTEL	20	31	24	16	91
JARDÍ	62	59	61	61	243
Total centres privats	342	356	359	345	1402
TOTAL	683	686	723	680	2772

²² Taula 17: Alumnes matriculats a Infantil i Primària curs 2010/ 2011, FONT Servei d'Educació. Ajuntament de

²³ Taula 18: Alumnes matriculats a educació secundària curs 2010/ 2011, FONT Servei d'Educació. Ajuntament de Granollers.

Taula 19: Alumnes matriculats a les diferents modalitats de batxillerat curs 2010/2011²⁴

	Batx Tecnol.		Batx Científic		Batx Social		Batx Salut		Batx. Human.		Batx Art.		Batx escènic		Total
	1r	2n	1r	2n	1r	2n	1r	2n	1r	2n	1r	2n	1r	2n	
IES ANTONI CUMELLA			30	27					34						91
IES ANTONI CUMELLA (nocturn)			35	57											92
IES CARLES VALLBONA	23	12							12	16					63
IES CELESTÍ BELLERA	9	10	26	9	28	21			5	14	54	58	22	14	270
EMT (junts)									100	90					190
Total centres públics	32	22	91	93	28	21	0	0	151	120	54	58	22	14	706
ANNA MOGAS															
CERVETO (ciènc/tec) (*)	26	29							29	23					107
EDUCEM (*)	65	51													116
ESCOLA PIA (junts)	32*	39*							35*	33*					0
L'ESTEL															
JARDÍ (salut i tecnològic/hum,i social)															0
Total centres privats	91	80	0	0	0	0	0	0	29	23					223
TOTAL	123	102	91	93	28	21	0	0	180	143	54	58	22	14	929

*La modalitat de Cièn. I Tecnològic i Humanitats i CCSS de 1r i 2n està junt

• Centre d'Educació Especial Montserrat Montero

És una escola d'Educació Infantil, Primària, ESO i TVA (Transició Vida Adulta: és un programa de formació personal i laboral per treballar habilitats socials i laborals), d'edats compreses entre els 3 i 20 anys. Acull alumnes amb alteració del desenvolupament psíquic i/o cognitiu amb trastorns associats o sense (motrius, sensorials, conductuals...) independent del grau de disminució, que en algun moment de la seva escolaritat o al llarg d'aquesta, necessiten una atenció educativa més específica que les que els pot oferir l'escola ordinària. L'Escola té dos grans objectius:

- L'atenció educativa de l'alumnat amb NEE derivades de condicions personals de discapacitat que no pot ser atès a l'escola ordinària, mitjançant una intervenció pedagògica que promogui l'aprenentatge significatiu de l'alumne de forma intencional i reflexiva.
- Ser centre de recursos i servei en el tractament de l'atenció a la diversitat i la inclusió en els centres ordinaris mitjançant: la coordinació amb els diferents serveis socio-sanitaris-educatius per tal de fer la detecció, diagnosi i seguiment de les necessitats a nivell de territori que es plantegen a l'escola ordinària en matèria d'inclusió, programes de suport a la secundària, escolaritat compartida, activitats compartides, programes d'acompanyament a l'escola bressol, a l'etapa de primària, secundària i a la transició escola-treball, assessoraments a docents, anàlisi de casos, conferències a famílies...

El centre disposa de 24 aules amb el seu pati independent, aules pol·livalents, menjadors, vestuaris, gimnàs, aula de psicomotricitat, aula d'audiovisuals, aula de TVA, aula

²⁴ Taula 19: Alumnes matriculats a les diferents modalitats de batxillerat curs 2010/2011, FONT Servei d'Educació. Ajuntament de Granollers.

d'informàtica, aula d'expressió plàstica i sala d'actes. Ofereix servei de menjador i transport escolar subvencionat pel Consell Comarcal. El Centre està ubicat a les afores de Granollers, això provoca que quedi una mica apartat de Granollers i això dificulta la seva integració a les activitats de la ciutat. A més, té dificultats d'accés, especialment és difícil el desplaçament a peu, i cal tenir en compte que molts dels alumnes van en cadira de rodes.

El Centre té 129 alumnes dels quals 33 són de Granollers, que representen el 25'5% dels alumnes. La resta són de municipis del Vallès Oriental zona nord (el Vallès Oriental es distribueix en dos centres d'educació especial, un per la zona nord i l'altre per la sud). Les edats dels alumnes és de 3 a 20 anys, i tots tenen discapacitat intel·lectual. Molts dels alumnes tenen pluridiscapacitat, però tots tenen com denominador comú la discapacitat intel·lectual. Però també presenten discapacitats motrius: 29 són dependents, 12 semidependents, i 88 autònoms. Per franges d'edat es distribueixen en: 9 infantil, 36 primària, 35 ESO, i 49 TVA. Molts dels alumnes venen amb l'informe de l'EAP de SCD (Social Cultural Desafavorit). Al centre hi ha 35 alumnes d'origen estranger. Tots els alumnes tenen becat el transport (està a més de 4 km del centre de Granollers) i de menjador. També hi ha alumnes amb necessitats d'atenció sanitària constant.

- **Centre Vallès**

A partir dels 16 anys l'escolarització ja no és obligatòria però igualment a Granollers hi ha alternatives per els joves d'aquesta franja d'edat que no tenen aprovada l'educació secundària obligatòria. Les alternatives existents estan reunides a diversos espais, si bé l'equipament a on s'han de dirigir aquests joves és el Centre Vallès, on hi trobem:

- Formació joves nouvinguts 16-18
- PQPI (PTT O PQPI)
- Cases d'oficis
- Formació ocupacional

- **Centre Tecnològic Universitari de Granollers (CTUG)**

El CTUG té per objectiu apropar les noves tecnologies a les famílies, facilitar equips informàtics per a ús familiar, i formar en determinats aspectes de les noves tecnologies (programari, maquinària, etc.). Per a infants de 12 a 16 anys i públic familiar s'ofereix:

- Telecentre: recurs que poden utilitzar totes les famílies de manera gratuïta per ajudar a introduir els infants en les noves tecnologies (de dill. a dv. de 9 a 21h.).

- Anualment durant la celebració de la Setmana Tecnològica es realitzen petits tallers que apropen determinats programes als infants.
- Juntament amb el GRA (Oficina Jove), s'organitzen tallers de l'àmbit de les TIC dirigits a nens de 12 a 16 anys. Es fan itineraris de continguts digitals i d'audio-visuals. A més, es promou la iniciació als continguts TIC com a orientació universitària.

- **Escola municipal de música Josep Maria Ruera**

S'hi realitzen classes d'iniciació a la música amb tallers per conèixer els instruments que els infants poden estudiar posteriorment. Als 6 anys, els nens i nenes poden començar a estudiar música a l'escola. Fan el primer curs d'iniciació que inclou uns tallers d'instruments per tal de facilitar als alumnes l'elecció d'instrument als 7 anys. Als 8 anys, després d'haver fet un o dos cursos d'iniciació, passen a fer el nivell elemental de música. Són quatre cursos de llenguatge musical i instrument i es poden complementar amb coral i tallers orquestrals. En ocasions també s'han realitzat activitats musicals amb les escoles de primària i secundària.

Centre de Recursos Educatius (CRE) ONCE

El CRE ONCE, dona resposta als nens i nenes amb necessitats educatives especials derivades de la discapacitat visual i ajuda i potencia el desenvolupament de les seves capacitats, així com ajuda les seves famílies i/o els centres educatius en els quals estiguin matriculats els infants.

Entitats de Granollers amb intervenció en l'àmbit educatiu:

- **FaPaC (Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes)**

El seu objectiu principal és millorar el teixit associatiu de les AMPA del municipi realitzant un assessorament i dinamització de les AMPA de Granollers mitjançant reunions i xerrades per a pares i mares d'alumnes de centres educatius.

- **Les Associacions de Mares i Pares d'Alumnes (AMPA)**

Les AMPA són entitat sense afany de lucre que permeten a pares i mares participar en certs aspectes de la vida escolar dels seus fills. Estan reconegudes legalment en el Registre d'Associacions i les seves funcions estan regulades per Decret de la Generalitat de Catalunya. El seu objectiu fonamental és contribuir a la millora de la qualitat de l'ensenyament que reben els nens i les nenes i el seu funcionament es basa en el dià-

leg i en la col·laboració amb els diversos sectors de la comunitat educativa. Una AMPA pot assumir els següents objectius:

- Donar suport i assistència als membres de l'associació i, en general, als pares o tutors, al professorat, a l'alumnat del centre i als seus òrgans de govern i de participació en tot el que es refereix a l'educació dels fills i de les filles.
- Promoure la participació dels pares i mares de l'alumnat en la gestió del centre.
- Promoure la representació i la participació de pares i mares de l'alumnat en els Consells Escolars dels centres públics i concertats i altres òrgans col·legiats.
- Facilitar la col·laboració del centre en l'àmbit social, cultural, econòmic i laboral de l'entorn.
- Col·laborar en les activitats educatives del centre i cooperar amb el Consell Escolar en l'elaboració de directrius per a la programació d'activitats complementàries, extraescolars o de serveis.
- Promoure les activitats de formació de pares i mares, tant des del vessant cultural com de l'específic de responsabilització en l'educació familiar.
- D'altres que, en el marc de la normativa educativa els assignin els seus respectius estatuts.

Actualment a Granollers hi ha 22 AMPA, a continuació es mostren el número de socis i d'infants als que donen cobertura:

Taula 20: AMPAS de Granollers²⁵

Nom AMPA	Nº associats	Infants d'Infantil i Primària	Nens/es Secundària	TOTAL
AMPA Salvador Llobet	284	483		483
AMPA CEIP Fatima	5	174		174
AMPA Ponent	55	340		340
APA Montserrat Montero	126			126
AMPA Escola Joan Solans	50	226		226
AMPA Lledoner	160	370		370
AMPA Escola Pereanton	150	183		183
AMPA Mestres Montanya	194	457		457
AMPA Granullariu	210	442		442
AMPA Ferrer i Guardia	180	229		229

²⁵ Taula 20: AMPAS de Granollers, FONT Servei d'Educació. Ajuntament de Granollers, any 2011.

AMPA CEIP Salvador Espriu		485		485
AMPA CEIP Pau Vila		193		193
AMPA IES EMT	147		373	373
AMPA Escola Anna Mogas	125	229	457	686
AMPA Celesti Bellera	200		350	350
AMPA Institut Vallbona	199		273	273
AMPA Educem	345	215	115	330
AMPA Antoni Cumella			369	369
AMPA Escola Cervetó		460	236	696
AMPA Escola Pia		908	477	1385
AMPA Escola Jardí		453	243	696
AMPA l'Estel		210	92	302

b) Aportacions i necessitats identificades pels agents implicats amb la infància:

● Importància del vessant educatiu pel desenvolupament integral de l'infant:

- Es destaca la **necessitat de disposar d'una educació de qualitat** com element fonamental pel desenvolupament de l'infant.

● Respecte les Escoles Bressol i Llars d'Infants:

- S'identifica un **desequilibri entre la gran demanda de places d'Escoles Bressol públiques** i la manca de demanda de places per a les Llars d'infants privades, fet que, en algun cas, ha provocat que alguna hagi hagut de tancar en els darrers anys. És evident que el factor determinant és la diferència de preu que suposa pels pares i mares, per això es proposa buscar alguna alternativa col·laborativa entre les escoles bressol públiques (que tenen més demanda que les places que s'oferten) i les privades (que tenen més oferta que demanda). Actualment hi ha 3 escoles bressol municipals i 11 de privades.
- Es valora com a necessari oferir **ajuts per escolaritzar els infants de 0 a 3 amb dificultats econòmiques**, per a que no suposi una despesa tant gran per als pares i mares.

- També s'assenyala la necessitat de facilitar places i beques per **alumnes amb necessitats educatives especials en la franja de 0 a 3 anys**. Per a l'etapa de 0 a 3 anys encara no està resolta l'atenció especialitzada per als alumnes amb necessitats educatives específiques.
- Els **espais de família s'haurien d'incloure en la xarxa de serveis** personals dels recursos de la xarxa d'educació, promoure nous grups per rentabilitzar l'espai, etc.
- Finalment, hi ha una demanda de **preveure i promoure alternatives per als períodes de vacances**, des de les AMPA, per ampliar l'horari d'estada al centre i adaptar els serveis de les llars d'infants a noves necessitats horàries.

● Educació obligatòria:

- Respecte la franja d'educació obligatòria, de 3 a 16 anys, el que més preocupa és **l'absentisme i el fracàs escolar**. En aquest sentit, la sensació és que hi ha poca capacitat per desenvolupar mesures efectives per combatre l'absentisme escolar. Per això es considera **fonamental potenciar la implicació i la participació de les famílies i les escoles**, però també articular **eines "punitives" o de pressió** per fomentar la responsabilitat de les famílies.
- Cal també **millorar els resultats educatius de l'alumnat** en general. Per exemple, es destaca la necessitat **d'augmentar els nivells de lectura dels infants de Granollers**. En aquest sentit, s'assenyalen que manquen a les escoles i instituts més **recursos per atendre la diversitat social**, més enllà de les aules d'acollida, i de la classificació dels nois i noies per classes (A,B,C) en funció de la seva capacitat d'aprenentatge. Cal una atenció real a la diversitat dels nois i les noies en l'àmbit escolar. Per això cal diversificar i crear projectes singulars i disposar de més professionals per poder oferir i atendre aquestes necessitats.

● Dificultats de les famílies per cobrir les quotes complementàries:

- Més enllà del rendiment acadèmic s'apunta la dificultat d'algunes famílies per cobrir les **quotes complementàries** en l'àmbit educatiu, tipus: excursions, activitats, menjador, llibres, etc. En aquest sentit, hi ha hagut una **gran demanda de beques de moltes famílies** que no són les "tradicionalment usuàries de serveis socials" (veure dades sol·licitud beques menjador i material). Tot i que s'ha augmentat el nombre de beques, l'augment d'aquestes

no ha permès donar resposta a l'augment de demandes i per això segueixen mancant recursos econòmics i beques de menjador per a infants que les necessiten. Hi ha infants que no es poden pagar el material adequat, els llibres o fer excursions i activitats esportives o d'altre tipus.

- S'identifica en algun cas, **una forta pressió sobre l'alumnat a l'hora d'exigir el pagament de quotes**. Aquestes situacions poden ser incòmodes per als infants. Per això, es demana disposar de programes i **mesures compensatòries per evitar desigualtats** en l'accés als serveis educatius per motius econòmics o socials, fomentant així una educació sense desigualtats.
- Es planteja la **necessitat de definir primer quins són els mínims universals que cal garantir i després vetllar per l'accés de tothom a aquests serveis**. Seria necessari establir criteris i mecanismes de valoració, que garanteixin la igualtat d'oportunitats "bàsiques" i d'accés a determinats serveis: menjador, llibres, activitats escolars, activitats extraescolars, etc. Per fer-ho cal:
 - Valorar alternatives al sistema de beques.
 - Potenciar el seguiment i el treball amb les famílies per garantir el bon ús dels ajuts.
 - Establir sistemes de col·laboració entre famílies, tipus Banc del Temps.
- Els **llibres i el material escolar** tenen un cost elevat que entra en contradicció amb el caràcter públic i/o inclusiu de l'accés a l'educació. Per això, s'apunta que cal:
 - Que el Departament d'Educació s'hauria de responsabilitzar de que tots els infants disposin del material necessari i no traslladar-ho a un problema de Serveis Socials.
 - Potenciar alternatives com el co-pagament o la reutilització de llibres.
 - Facilitar més beques de material i llibres.
- També hi ha dificultats per garantir l'accés i la igualtat de tots els infants a gaudir del **servei de menjador escolar**. A més, actualment hi ha moltes diferències entre el preu del servei de menjador dels diferents centres educatius, i, hi ha alumnes que no hi poden accedir, per això s'apunta que:
 - El Departament d'Educació hauria de responsabilitzar-se de l'accés de tots els infants al servei de menjador en condicions d'igualtat, i hauria de regular els preus dels menjadors.
 - També es podrien estudiar i promocionar possibles alternatives al menjador tradicional (per exemple, poder anar amb carmanyola).

- **El poder adquisitiu també condiciona l'accés a d'altres serveis**, com per exemple: el servei de psicologia, logopèdia, o l'accés a d'altres activitats (musicals, culturals, etc.).

● **Les activitats extraescolars:**

- Es destaca que hi ha **força activitats extraescolars** a les escoles públiques. Però, tot i això hi ha qui demanda potenciar una major oferta d'activitats extraescolars amb finalitats educatives.
- En determinades famílies, hi ha una “**sobreocupació**” **dels infants**, que allarguen molt la jornada acadèmica i formativa. En molts casos per les dificultats de conciliació de la vida laboral i personal dels pares i mares, i en d'altres pel grau d'exigència. Per això es considera bàsic fomentar la conciliació de la vida laboral i la personal, treballant des de totes les perspectives, no només des de l'àmbit educatiu.
- També preocupa que **no tots els infants poden cobrir el cost de les activitats extraescolars** que s'organitzen, tot i que són força econòmiques. Per això s'assenyala que caldria vetllar per la inclusivitat d'aquestes activitats.
- També es planteja **obrir els equipaments escolars en hores no lectives** per facilitar el seu ús.

● **Educació postobligatòria:**

- **Preocupa l'abandonament escolar**, tot i que manquen dades, la sensació és que molts joves deixen els estudis als 16 anys quan deixa de ser obligatori, i també hi ha molt abandó en el batxillerat. En aquest sentit, el col·lectiu dels joves nouvinguts es considera especialment sensible a aquesta situació.
- La percepció és que no se sol complir el dret dels joves a seguir estudiant més enllà dels 16 anys. I encara menys per a **adolescents sense papers**, tot i que la llei preveu la possibilitat de continuar els estudis post obligatoris tot i estar en situació irregular, no hi ha facilitats perquè aquests alumnes continuïn un cop finalitzada l'etapa obligatòria.
- S'assenyala que, en general, hi ha una manca de **recursos per a l'educació postobligatòria**, tant a nivell de finançament, com de difusió, informació i assessorament. Caldria oferir alternatives per als nens i nenes que no acaben l'ESO. El problema són els joves de 16 a 18 que ni estudien ni treballen.

- Hi ha poques **opcions formatives per a adolescents de 16 a 18 anys** que no volen estudiar. No hi ha prou alternatives per als joves de 16 a 18 anys que no segueixen la formació reglada. Hi ha algunes opcions, com el **Cases d'Oficis**, però no hi ha prou oferta. **Falten places per a joves que no acrediten l'ESO**, donat que hi ha programes però no cobreixen la demanda. Manquen places i diversitat d'oferta de **PQPI a Granollers**.
 - Per tot això **es proposa**:
 - **Donar més importància a la formació professional** disposant de més places i diversificant l'oferta.
 - **Fomentar escoles-taller**, Cases d'Oficis, etc.
 - Potenciar **un referent pels joves de Granollers per assessorar aquells que no opten per una formació reglada**. Cal **potenciar l'àmbit de l'orientació acadèmica i laboral** dels adolescents, coordinant l'orientació acadèmica i la laboral i disposant de bons programes de formació professional i transició escola treball. En aquest sentit, des del Gra ja s'ha obert una oficina d'orientació que atén molts joves.
- **Infants amb necessitats educatives especials (NEE):**
- S'observa una manca de recursos **a l'hora de poder incorporar alumnes amb necessitats educatives especials a les escoles ordinàries**. Es destaca que per la franja de 0 a 3 anys no hi ha gaire recursos específics i públics, només hi ha un Centre de Dia en tota la Província de Barcelona que està a Barcelona que el gestiona la Fundació Nexa. En aquest sentit, l'Ajuntament de Granollers ha presentat a la Generalitat de Catalunya la sol·licitud per poder fer aquest programa dintre d'una escola bressol ordinària, però encara no ha obtingut resposta.
 - Cal garantir el dret d'aquests alumnes a rebre una educació. En aquest sentit, es destaca la tasca fonamental que realitza **l'Escola Montserrat Montero**.
 - Cal tenir present que en molts casos la mare o el pare ha hagut de deixar de treballar per atendre l'infant i això pot comportar **dificultats econòmiques** (famílies monoparentals, famílies d'immigrants amb dificultats d'integració, etc). Fins i tot, s'assenyala que moltes d'aquestes famílies d'immigrants decideixen quedar-se aquí perquè en els seus països d'origen consideren que no atendrien tan bé als seus fills i filles amb NEE.
 - En algun cas, hi ha alguna família que pot **disposar d'un assistent per fer activitats quotidianes sense els pares i mares**. Però moltes famílies no s'ho

poden permetre i han d'estar amb ells tot el temps que no estan a l'escola Montserrat Montero. Hi ha la sensació que si els nens/es estan acompanyats se'n surten, per això s'assenyala que estaria bé disposar d'algun servei de suport.

- **Tampoc es considera que estiguin coberts els temes d'infermeria i atenció sanitària dels alumnes amb NEE a l'Escola Montserrat Montero.** S'apunta que l'Hospital General de Granollers està col·lapsat, si bé es destaca que quan hi ha dubtes és fàcil coordinar-se amb ells i el tracte és molt bo. També es coordinen amb el CAP de Sant Miquel, que és el que els correspon per zona, a través de la coordinadora, però també caldria potenciar la coordinació amb la neuropediatra. Però en els casos especialment greus que n'hi ha, manquen professionals sanitaris a dins l'escola.
- També hi ha **mancances a l'hora de coordinar-se amb els serveis socials dels diferents municipis.** Cal tenir present que l'Escola Montserrat Montero atén a infants i joves de tot el Vallès Oriental. El fet que el Centre i els mateixos pares tinguin diferents referents en funció del municipi a vegades genera dubtes i hi ha tractes diferents, ja que en algun municipi s'ofereixen recursos que altres no ofereixen. L'atenció entre els municipis és molt desigual, i això també genera desconcert entre les famílies.
- Per tot això, el possible suport que es doni a l'Escola Montserrat Montero s'hauria de coordinar amb altres municipis perquè tots se'n beneficien. Per això **caldria implicar al Consell Comarcal**, donat que és l'entitat que els pot aglutinar a tots.

● **Implicació de tots els agents educatius:**

- Tot i que tothom està d'acord en que cal **implicar tots els serveis** en l'educació dels infants, i aquesta és la perspectiva del Projecte Educatiu de Ciutat de Granollers, hi ha la sensació que **el treball amb els infants de 3 a 16 anys es deixa exclusivament en mans de l'àmbit escolar.**
- Es destaca la **dificultat en la implicació d'algunes famílies** en l'educació dels seus fills/es. Molts infants no reben el suport adequat de les seves famílies, per manca de seguiment dels pares vers els infants. Per exemple, manca l'acompanyament dels pares a l'hora d'ajudar els infants a fer els deures. Per això s'apunta que cal treballar amb les famílies, i implicar-les en l'educació dels seus fills/es. Per fer-ho, es valora fonamental el vincle amb els centres educatius i el paper de les AMPA. Per això cal **potenciar les AMPA** a nivell

intern, amb més famílies implicades, i a nivell extern, demanant-los la seva opinió en els temes que els afecten vinculats a l'educació dels seus fills i filles.

- S'assenyala que en ocasions **l'escola no sempre permet la participació i implicació dels pares i mares** en l'educació dels seus fills. I tot i que en molts casos són els pares i mares els que es desentenen, altres vegades és l'escola qui els relega a ser actors secundaris de l'educació dels infants. Per això es proposa promoure que **les escoles tinguin un model educatiu que impliqui a la família, com les comunitats d'aprenentatge o d'altres**, on els pares i mares són imprescindibles dins l'escola i l'educació dels seus fills i filles.

● **Exigència dels pares i mares vers l'educació:**

- S'identifiquen situacions problemàtiques vinculades a l'educació dels infants per situacions **d'excés d'exigència** vers els estudis i la formació dels infants per estudiar, fer esport, formar-se en temes complementaris, etc.
- Molts infants tenen un **horari molt extens i intensiu**, per un costat a l'escola, i després amb activitats extraescolars, fet que provoca que els manqui temps per jugar i desenvolupar-se com a persones.

● **L'educació més enllà dels continguts acadèmics:**

- Més enllà de l'educació formal es destaca la **necessitat de potenciar el treball dels valors** vinculats a la persona. En general, s'assenyala que hi ha una pèrdua de valors en determinats aspectes fonamentals. Cal fomentar els valors de: respecte, compromís, responsabilitat, esforç, etc. entre les famílies i els infants perquè s'observa una certa crisi de valors en les famílies i els infants i adolescents. Les famílies deleguen la responsabilitat educativa a les escoles i les administracions, i la sensació és que hi ha una **“cultura d'exigir drets” però s'assumeixen poc els deures**. En aquest sentit, es considera que els adolescents han d'aprendre que també tenen responsabilitats i uns deures però per això cal donar eines a les famílies. Aquesta dimensió educativa va en consonància amb les directrius i les propostes del PEG (Projecte Educatiu de Granollers).
- S'assenyala que la responsabilitat educativa de les famílies és fonamental. Hi ha moltes famílies que dubten a l'hora de **posar límits als infants**. En ocasions *“no se sap com fer perquè el fill faci cas sense castigar-lo o fins i tot*

pegar-lo". Per això seria positiu realitzar un acompanyament a les famílies per dotar-los d'eines i ajudar-los a exercir les seves funcions amb autonomia.

- Es considera que **cal promoure l'educació cívica i el respecte per:** la gent gran, el mobiliari urbà, etc. i tenir una conducta socialment adequada.
- Des de Can Jonch. Centre de Cultura de Pau es coordina el **grup de treball sobre civisme i convivència**, que té com a objectiu coordinar i impulsar accions entre tots els serveis municipals en aquest àmbit. També s'ofereixen programes educatius i tallers que fan incidència en els valors (el 31 de maig de 2011 es va fer l'activitat COMPARTIM VALORS a totes les escoles de Primària de la ciutat), en el civisme i el respecte a l'espai públic, en la convivència, etc.
- Però s'apunta que actualment predominen uns **valors a la societat que fomenten la competitivitat**, fet que a vegades no afavoreix el creixement personal dels infants.
- També s'assenyala que encara hi ha un model **estereotipat de gènere** que reproduceix actituds entre els i les adolescents que comporten certes problemàtiques, com per exemple: l'absentisme escolar entre els nois, la manca de referents, noies que deixen de fer esport quan deixa de ser obligatori, etc. Per això cal seguir atenent a les diferències entre sexes fomentant una educació en la igualtat.
- També s'observa la **necessitat de fomentar la bona convivència i el respecte entre cultures**. Cal promoure el coneixement de les diferents cultures que conviuen, i atendre les diferències entre cultures, de manera que es posi en valor la diversitat i a la vegada es reforcin els aspectes comuns.
- Tot i que es treballa per l'**educació mediambiental** a través del projecte d'Escoles Verdes i les activitats didàctiques que s'ofereixen a les escoles i instituts, cal fomentar-la tenint present que Granollers compta amb espais d'interès, com la zona fluvial.

● **Visió dels infants respecte l'educació a Granollers:**

Els infants que han participat en el procés de redacció del Pla d'Infància a través del Consell dels Infants de Granollers han identificat força elements que faciliten la seva educació i altres que la dificulten. De fet, es destaca que en moltes ocasions una mateixa cosa pot afavorir o dificultar l'educació en funció de l'ús que se'n faci. De la mateixa manera, s'observa que hi ha temes que depenen de l'Ajuntament, uns altres depenen d'altres institucions, i alguns depenen dels propis infants, com per exemple,

l'ús del seu temps lliure, el respecte per l'entorn i l'espai públic, i la col·laboració amb la gent gran a mantenir les coses bé.

En tot cas, es destaquen els **importants recursos de que disposa Granollers** en equipaments educatius (escoles, instituts, la UOC, escola de música, escoles d'idiomes); altres equipaments vinculats a la cultura (biblioteca, Teatre/auditori, la Troca, el Gra, l'Adoberia, etc.); i l'esport (pavellons, piscina, camps de futbol, etc.); les festes tradicionals amb valors pedagògics; els Casals; llocs històrics del municipi; la TV i la Ràdio, etc. De la mateixa manera, també es destaca positivament l'espai públic i el seu manteniment, tot i que en ocasions està brut per manca de civisme i de neteja dels carrers i places.

Com a **factors negatius** s'apunten: la manca de temps lliure, la manca de casals, la necessitat de fer millores en alguns equipaments o material docent, com per exemple, disposar d'ordinadors a secundària, identificar millor la divisió d'espais per als diferents grups d'edat en equipaments i el propi espai públic de joc, la manca de respecte i civisme de la gent, i finament, que no hi ha universitat a Granollers.

5.3.4. Cultura

a) Recursos, serveis i dades:

Biblioteca Roca Umbert i Biblioteca Can Pedrals

Els objectius de les Biblioteques de Granollers són:

- Potenciar la biblioteca com un espai familiar.
- Promoure el gust per la lectura entre els infants i fomentar el plaer de llegir a través del joc i del lleure des dels primers anys.
- Reforçar vincles afectius mitjançant la lectura compartida i les activitats d'animació a la lectura.
- Facilitar la consulta del fons d'interès en relació a l'educació dels fills.
- Donar suport a la formació i a l'ensenyament formal dels infants.

Les Biblioteques disposen de:

- **Àrea Infantil:** espai destinat als nens i nenes de 4 a 12 anys, on es pot: llegir, buscar informació, mirar pel·lícules, escoltar música, navegar per Internet i participar en els tallers i les activitats que s'hi realitzen periòdicament.
- **Informació i consulta:** es disposa d'un fons especialitzat i adaptat a les diferents franges d'edat. Es diferencien l'àrea de coneixements i l'àrea d'imaginació (còmics, revistes, novel·les, contes...)
- **Accés a Internet i servei d'ofimàtica:** per tenir-hi accés cal portar el carnet de la biblioteca i tenir l'autorització dels pares i/o tutors legals.
- **Servei de préstec:** mitjançant aquest servei s'ofereix la possibilitat de treure els diversos documents (llibres, revistes, vídeos, Cds..) de la biblioteca. Per utilitzar el servei de préstec, els usuaris han de tenir el carnet de la biblioteca.

Activitats infantils i familiars (depèn de l'agenda de programació que va variant):

- **Club de lectura Superlectors** (per a infants de 7 a 11 anys): club de lectura infantil que persegueix promoure la lectura, el plaer de llegir i l'ús de la biblioteca.
- **Club de lectura La penya dels llibres** (per a adolescents de 12 a 16 anys): club juvenil, organitzat per la *Biblioteca Roca Umbert* amb la finalitat de promoure la lectura, el plaer de llegir i fomentar l'esperit crític.

- **L'hora del conte** (a partir dels 4 anys): activitats per a nens i nenes que consisteix en l'explicació de contes per professionals de l'animació, la paraula i la pedagogia.
- **L'hora menuda** (sessions alternes: 1 mes de 0 a 15 mesos; 1 mes de 15 a 36 mesos): Ballmanetes per animar als pares i mares a gaudir amb els seus fills a través de la música, moixaines, contes, cantarelles, jocs rítmics, ...
- **Story time** (a partir dels 4 anys): Paraules i cançons en anglès, per familiaritzar els més petits amb la llengua anglesa d'una manera divertida i amena. Ho organitza i dinamitza Cambridge School a la biblioteca Can Pedrals.
- **Kids time** (hora menuda en anglès per a pares i mares amb infants d'1 a 3 anys): Ballmanetes amb objectes, per apropar els sons de la llengua anglesa als més menuts. Ho organitza i dinamitza Kids and Us a la biblioteca Can Pedrals.
- **Laboratori de lletres i imatges**: tallers familiars que possibiliten la descoberta de llibres, contes, còmics i àlbums il·lustrats, i que conviden a escriure, parlar, experimentar i inventar. Els tallers es duen a terme a la Biblioteca Roca Umbert.
- **Cinema familiar**: la Biblioteca Roca Umbert ofereix una programació estable de cinema per a tota la família.

Taula 21: Població de Granollers amb el Carnet de les Biblioteques

	Població del municipi		Amb carnet	
Menors de 4 anys	3.407	5,62%%	364	1,37%
Entre 5 i 14 anys	5.791	9,55%%	3.879	14,64%
Entre 15 i 24 anys	6.976	11,50%	5.296	19,99%

Museu de Granollers

Els seus objectius són apropar i fomentar el coneixement de l'art, la història, les ciències i el patrimoni cultural i natural als infants de Granollers, a través d'activitats diverses de caràcter formatiu i/o lúdic i en l'àmbit de la formació reglada o informal. Es realitzen activitats pedagògiques i visites guiades didàctiques que s'ofereixen a les escoles i que tenen com a eixos principals les ciències naturals, l'art, les pràctiques artístiques i les ciències socials en tres espais diferents: el Museu Central, el Museu de Ciències,

la Tela, i l'Adoberia, Centre d'Interpretació històrica del Granollers Medieval. Les activitats ofertes a grups escolars es poden reconvertir en tallers familiars, si convé. S'organitza també, **el barret de les històries**, contes al carrer per a petits i grans. Un seguit de contes basats en objectes del Museu, en elements patrimonials de la ciutat o bé en fets històrics destacats i que s'expliquen cada primer dissabte de mes a peu de carrer i davant del Museu. L'edat recomanada és de 5 a 10 anys i és gratuït.

Museu de Ciències Naturals Can Cabanyes

En el Museu es realitzen activitats destinades als infants amb l'objectiu de situar Can Cabanyes i el Congost i els seus elements més significatius: conèixer l'origen de l'aigua del riu i de l'aiguamoll, i conèixer la fauna i la flora de l'espai de Can Cabanyes. Per a infants de primer cicle d'educació primària es realitza una sortida de camp i es realitza un treball vivencial i pràctic de descoberta de l'espai de Can Cabanyes. Inclou l'observació directa de la flora i la fauna de l'aiguamoll artificial i del riu Congost amb els prismàtics i l'estudi més profund de quatre espècies que després pinten a l'aula del centre d'Educació Ambiental.

Roca Umbert Fàbrica de les Arts

És una antiga fàbrica tèxtil de 20.000 m² reconvertida en un gran centre de creació contemporània. El seu caràcter disciplinar i l'enfoc integral de la creació, que comprèn la investigació, la formació, la producció, la difusió i la conservació són els eixos d'acció que conformen Roca Umbert fàbrica de les arts, i la seva activitat es va intensificant a mesura que avancen també la rehabilitació de les seves naus. Disposa de diferents espais:

- **La Troca: Centre de Cultura Popular i Tradicional**

Aquest equipament acull les entitats locals que promouen iniciatives de recerca, difusió, formació i producció vinculades a l'àmbit de la cultura d'arrel tradicional a Granollers, i dinamitza i difon totes aquelles expressions vinculades a la cultura d'arrel tradicional. Durant les programacions d'activitats de caràcter trimestral sovint s'organitzen tallers per a públic infantil a partir de 4 anys que tenen com a denominador comú la difusió de qualsevol manifestació que tingui a veure amb la cultura popular i tradicional: Taller de Nadal, Taller de fanalets, Taller de panellets, Taller de Carnestoltes, etc. També s'organitzen tallers musicals de gralla i percussió adreçats a infants de més de 8 anys i Tallers de danses adreçats a totes les edats. S'ha de consultar la programació anual perquè s'organitzen diverses activitats per a tots els públics.

- **Espai d'Arts**

És un centre d'art destinat a afavorir la creació contemporània i difondre-la. Té una sala expositiva i tres tallers per a artistes. L'Espai d'Arts vol apropar la creació contemporània, mostrar les fases de producció d'una obra d'art i provocar un pensament crític de les arts. L'oferta es concreta en visites als espais i exposicions i tallers educatius adaptades als diferents nivells educatius.

- **Centre de Creació i Difusió musical**

És un centre pensat com a centre de creació, formació, intercanvi, exhibició i difusió de la música en viu, que dona suport als creadors i que fa ofereix una programació estable de qualitat i diversa.

- **La Tèrmica**

És una construcció singular on antigament es produïa l'energia que la fàbrica tèxtil necessitava. Actualment es va reconvertint en un centre d'interpretació del passat industrial i s'ofereixen visites per conèixer la història i el funcionament de la central tèrmica.

- **CUB**

És un espai que ofereix espais d'assaig, estudi d'enregistrament i assessorament musical a les formacions musicals joves fomentant-ne la producció i la creació.

Teatre Auditori de Granollers

S'hi realitzen espectacles per a tots els públics al llarg de tot l'any, en concret per als infants i adolescents realitza:

- Espectacles i activitats pensades per als més petits, programades habitualment de gener a maig i d'octubre a desembre.
- Visites guiades per a nens i nenes a partir de 3 anys.

Teatre de Ponent

Aquest equipament vol promoure el gust i l'atracció pel teatre entre els infants. El Teatre de Ponent contempla en la seva programació de Nadal i del mes de juny obres adreçades a edats infantils a partir de quatre anys.

Escola Taller de música Art-9

L'objectiu d'aquest centre és l'educació musical. Per això realitza diferents activitats: llenguatge musical graus elemental i mitjà, classes d'instruments clàssics i moderns, grups de coral amb intercanvis, trobades i viatges, i conjunts instrumentals i combos.

Escola de Dansa Àgueda Murillo

L'objectiu d'aquest centre és introduir els infants, a partir dels quatre anys, en el món de la dansa i del moviment. Dels 4 als 18 anys es realitzen: classes d'iniciació a la dansa i al moviment per a nens i nenes a partir dels 4 anys en les quals es treballa de manera lúdica i divertida mitjançant el joc rítmic i motriu, treballant els passos locomotors bàsics, estiraments, percepció del ritme i de l'espai. L'objectiu és aconseguir un millor control sobre el propi cos.

Cicle festiu de cultura popular i tradicional (Servei municipal de cultura)

El Servei de Cultura organitza activitats adreçades als infants i les seves famílies per a la difusió del cicle festiu tradicional: Nadal i Reis, Carnestoltes, Festes de l'Ascensió i Festa Major. En concret, les activitats que es realitzen en relació amb el cicle festiu són: patges a les escoles, patges als barris, cavalcada de Reis, rua de Carnestoltes i animació infantil, espectacles infantils durant l'Ascensió, espectacles infantils a la Festa Major i actes de difusió del patrimoni festiu de la ciutat en relació amb la festa de Blaus i Blaus.

Oficina de Foment creació jove

Des del Gra es promou formar, exhibir i difondre la feina de joves amb inquietuds artístiques. La voluntat és visualitzar millor els recursos existents en l'àmbit artístic i els programes que es fan, i inventariar el conjunt d'artistes locals per tal de poder disposar d'una font de recursos quan es programen activitats. Es realitza principalment al Gra i és coordina entre el Servei de Joventut i el Servei de Cultura.

- Musik n viu

Es constitueix una comissió amb entitats juvenils i culturals, i es programa un conjunt de concerts entre Sant Joan i principis de juliol al Parc Firal. Es dirigeix a joves en general amb l'objectiu d'oferir una alternativa d'oci nocturn de qualitat a l'estiu als joves de Granollers. L'objectiu és enfortir les entitats i grups de joves, i les relacions entre elles i potenciar els grups de música amateurs del Vallès Oriental. Es coordina entre el Servei de Joventut, Salut Pública i Cultura.

- Graffnollers

L'objectiu és cercar espais d'exposició pública destinats als joves artistes que volen portar a terme les seves creacions a l'aire lliure. Es realitza per tota la ciutat, i per fer-ho es coordina el Servei de Joventut amb Via Pública. S'estableix un petit conveni amb els joves artistes on es comprometen a seguir unes normes de convivència i ordre a la via pública. Des de via pública es fa arribar als propietaris que tenen murs susceptibles d'esser netejats una carta convidant-los a sumar-se al projecte Graffnollers. A partir d'aquest moment és quan el Servei de Joventut fa les gestions corresponents per tal de que el jove pugui portar a terme les seves creacions amb el permís del propietari. El servei també ofereix aquells murs del propi Ajuntament que poden essers pintats als joves que ho sol·liciten.

Entitats culturals de Granollers:

• Associació Cultural de Granollers – Roda d'espectacles

Aquesta entitat treballa per mantenir una programació variada, de qualitat i pensada per a les diferents edats a qui va adreçada, així com incrementar l'afició i els aficionats al teatre. Realitza una programació estable d'espectacles infantils: titelles, teatre, música, pallassos, cinema, etc. adreçada al públic familiar amb infants a partir dels 3 anys. També realitza activitats per a les escoles de cinema, música, teatre i dansa. Algunes activitats a destacar són:

- **Teatre en l'Educació.** És un projecte de teatre amb debat per a grups reduïts de 60 adolescents de secundària, batxillerats i cicles formatius. Es realitzen obres de teatre amb un debat posterior que plantegen temes d'interès pels adolescents i que posen en qüestió molts dels arguments i tendències pròpies del món adolescents.
- **Cantània.** És un projecte musical que s'ofereix des de fa uns quants anys al Teatre Auditori de Granollers de gran vàlua formativa pels especialistes de música de les escoles de primària i de vivència musical pels seus alumnes. És un projecte produït per l'Auditori de Barcelona i molt ben valorat per les escoles i les famílies.
- **Viure l'art.** Consisteix en Tallers d'art contemporani per a escoles de primària i secundària.

• Colla Castellera Xics de Granollers

L'objectiu principal de la Colla és passar-s'ho bé fent castells tot progressant en la tècnica i qualitat de les construccions. El repte és l'autosuperació com a grup de persones que realitzen diferents tasques amb un mateix fi. Els infants comencen a participar en

els castells en estructures petites en funció de les seves habilitats i capacitats. A part també realitzen tot tipus d'activitats lúdiques i culturals al llarg de l'any, com: colònies, activitats festives tradicionals, etc. Els castells tenen els mateixos avantatges que la pràctica amateur de molts esports: desenvolupa la constància, l'esperit de superació i els hàbits saludables, millora la condició física i psíquica, fomenta les relacions socials amb gent de totes les edats, l'empatia, el treball en grup i l'autoestima.

- **“La Vaina”, esquitxos de contes**

La Vaina promou la tradició oral i porta el missatge dels contes a través de la seva màgia per al creixement i desenvolupament de l'infant. Dóna a conèixer la cultura i la seva diversitat amb les eines que han tingut des de sempre els narradors: la mirada, el gest i la paraula. Vol fer gaudir els nens i les nenes de tot allò que porten els contes: sensacions, colors, follets i fades, bruixes... i endinsar-los en un món on la fantasia és l'únic vehicle per gaudir en llibertat. Es realitzen sessions de contes per a infants a partir de 4 anys.

- **Esbart dansaire de Granollers**

Els seus objectius són ensenyar danses tradicionals catalanes, participar en les ballades organitzades a Granollers o a diferents pobles de Catalunya i tot allò que es desprèn de la dansa (psicomotricitat, pertinença a un grup...) a més de fomentar la relació de grup. Per a nens i nenes a partir dels 4 anys es realitzen diferents activitats:

- Assajar 1h30 o 2 hores a la setmana (segons edat).
- Exercicis de psicomotricitat preparatoris per a la dansa.
- Aprendre punts i passos de dansa. Aprendre danses.
- Participació en actuacions tant al carrer com en teatres.
- Durant l'any es fa alguna sortida de lleure i unes colònies de tres dies al final del curs.

- **Societat Coral Amics de la Unió**

El seu objectiu és oferir als infants una formació per tal d'adquirir una sensibilització musical treballant la cançó, la oïda, la improvisació i el moviment; per tal de desenvolupar la creativitat, la psicomotricitat i la capacitat de concentració i cooperació. Per a infants a partir de P3 es realitzen: classes de música, llenguatge musical, participació en el cor, aprenentatge d'instruments.

- **Pre-Coral Sol-Ixent**

Els seus objectius són introduir els infants en el món de la música, el cant coral i la tècnica vocal a través de dinàmiques d'aprenentatge que potencien les diferents competències musicals relacionades amb la veu i el cant, per tal que gaudeixin del cant i la música vocal. Els infants poden començar a partir dels 3 anys, i s'estructura en:

- Sol ixent petits: infants des de P4 fins a 2n de primària.
- Sol ixent grans: infants des de 3r de primària fins a tercer d'ESO.

Realitzen diferents activitats: un assaig setmanal i diferents actuacions durant el curs, una trobada nadalenca pròpia en què participen cors d'arreu de Catalunya, participació, des dels cors més grans fins a les celebracions litúrgiques de la parròquia, sortides familiars i participació en els actes de la federació catalana de puericantores, projecte coral que es desenvolupa al llarg del segon i tercer trimestre (cantata, enregistrament CD, intercanvis...).

- **Orquestra de Cambra**

Des dels seus inicis, el projecte artístic de l'Orquestra de Cambra de Granollers ha mantingut un compromís ferm amb la formació d'espectadors i la creació de nous públics per a la música clàssica, i amb la creació de projectes que afavoreixin la utilització de la música com a instrument per aproximar la cultura a la ciutadania.

És seguint aquestes directrius però fent un pas més i apostant per l'inici d'una nova línia de treball de caràcter sociocultural, que l'any 2007 s'inicia el projecte "Els nens ens presenten..."

"Els nens ens presenten..." és una tipologia de concerts familiars amb un format propi i especial que integra en el procés creatiu i de posada en escena dels concerts, la participació d'un grup escolar, que mitjançant un treball previ, dirigit i coordinat entre l'Orquestra de Cambra de Granollers i l'escola participant, farà que esdevinguin els encarregats d'escenificar i presentar els concerts.

- **Llançadora Associació d'Artistes**

Entitat dedicada a la formació, producció i difusió artística. Facilita la relació entre artistes de diferents disciplines i fomenta les relacions amb els novinguts i gent amb problemes socials. Va destinat a persones a partir de 4 anys i per a totes les edats. Es realitzen cursos i tallers de: teatre, tècniques de circ, circ per a pares i fills (totes les edats), dansa, plàstica, escoles d'estiu de les arts (a partir de 4 anys), tallers de teatre per a escoles, tallers de circ per a escoles.

- **Casino de Granollers Club de Ritme**

El Casino de Granollers ofereix a la ciutat una sèrie d'activitats socials, culturals i recreatives. Es realitzen classes de dibuix per infants a partir de 6 anys.

- **Centro Cultural Andaluz de Granollers**

L'objectiu d'aquesta entitat és oferir Andalusia des de la llunyania sense oblidar la cultura catalana. Realitza diferents activitats per a nens i nenes a partir de 4 anys: flamenc, sevillanes, guitarra, cajón flamenco, etc.

b) Aportacions i necessitats identificades pels agents implicats amb la infància:

- **La cultura i el lleure educatiu:**

- En general es destaca la **gran quantitat de recursos i activitats culturals** que hi ha a Granollers que tenen com a destinataris els infants i adolescents i les seves famílies. Així, per exemple, es destaca molt positivament:

- El Gra com a equipament on es realitzen força activitats per a adolescents i joves de 14 a 20 anys.
- La programació de teatre, circ i cinema de la biblioteca. El racó dels contes per a nens/es de 6-7 anys que es realitza a les biblioteques.
- L'oferta cultural vinculada a les escoles, per exemple, al Museu es realitzen tallers i exposicions adaptades per a infants vinculades a les escoles.
- El Teatre – Auditori.
- L'Adoberia.
- Etc.

- Per altra banda, s'assenyala com a assignatura pendent el **biaix que hi ha entre la ciutadania que utilitza aquests recursos i la que no**. En aquest sentit, es destaca la necessitat de fomentar la **inclusivitat** d'aquest tipus d'accions, per això cal:

- **Facilitar el coneixement d'activitats culturals** de la ciutat i del país. I tot i que s'editen molts tríptics, fulletons informatius, agenda d'activitats culturals, etc. molta gent no hi accedeix perquè moltes persones no saben ni que hi ha.
- Tot i que ja es fa força, es proposa potenciar que els **serveis culturals incorporin espais o programes específics per a**

nens/es. Per exemple, disposar d'espais educatius en els museus de la ciutat o espectacles infantils als diferents equipaments municipals de la ciutat. És a dir, **ampliar l'oferta cultural adreçada a les famílies** i promoure la comptabilitat de l'oferta cultural adreçada a les famílies amb nens.

- Potenciar el programes de **dinamització cultural en biblioteques** i fomentar i augmentar els nivells de lectura dels infants.
- També s'assenyala com a dificultat que tot i que Granollers disposa de força **equipaments socioculturals** aquests **no estan distribuïts equitativament pel municipi** i això pot dificultar que alguns usuaris potencials arribin a utilitzar-los.
- Com a criteri d'actuació es considera que es **preferible no fer coses per col·lectius concrets** però sí facilitar l'accés de tots els col·lectius a les diferents activitats i equipaments.
- Finalment, per facilitar l'accés a esdeveniments culturals i equipaments dels adults, també es proposa promoure la possibilitat que alguns actes culturals ofereixin un **servei de guarderia** de manera que els pares i mares puguin gaudir plenament de la seva vida cultural adulta.

● El paper de les entitats:

- Es destaquen **les entitats culturals de Granollers com a gran actiu de la ciutat** per la difusió de la cultura. En aquesta línia, entre d'altres, s'han destacat:
 - **La Gralla** realitza força activitats de caire cultural: Tallers de dibuix i col·lage, el "fem un llibre" on els nens/es fan històries i després il·lustradors/es les pinten.
 - **L'Associació Cultural** realitza una programació per a les escoles de teatre, titelles, etc.
 - **La Llençadora** ofereix cursos i tallers de teatre, circ, dansa, plàstica, etc. Es destaca el curs de Circ per a pares i fills.
 - **La Colla Xics** ha ofert tallers a les escoles però no s'han acabat de realitzar per manca de demanda.
 - **L'AV del Centre** realitza la Fira de les Golfes on els infants aprenen a valorar el que tenen. També realitzen junt amb el servei d'ensenyament, "El Caldo".

- Etc.
- Com a mancança, s'assenyala que les entitats tenen **dificultats per a cobrir les activitats demandades per la franja adolescent de 12 a 16 anys.** S'observa que ja de per sí és una franja d'edat difícil, però la tendència és a realitzar activitats per a infants de 4 a 8 i de 9 a 12, i cada cop es baixa més l'edat dels destinataris, perquè costa molt atraure els adolescents.

5.3.5. Lleure²⁶

a) Recursos, serveis i dades:

Els Centres Cívics

Els Centres Cívics de Granollers són espais municipals de caràcter comunitari que tenen la missió d'impulsar el teixit associatiu i incrementar la participació i el dinamisme de la ciutadania, amb la finalitat de millorar la qualitat de vida de les persones del barri en què s'ubiquen i, per extensió, de la ciutat. Granollers disposa de cinc Centre Cívics:

- Can Bassa situat a la Plaça de Joan Oliver, 1.
- Can Gili que està al Camí Vell de Lliçà d'Amunt, 1.
- Jaume Oller ubicat al carrer de la Mare de Déu de Montserrat, 47.
- Nord situat al carrer del Lledoner, 6.
- Palou que està al passeig de Francesc Fàbregas, s/n.

GRA equipament Juvenil

El Gra és el punt de referència per a totes les persones joves de Granollers i el Vallès Oriental, per facilitar-los eines que els permetin, en tant que ciutadans, elaborar el seu propi projecte de vida, en la vessant individual i/o col·lectiva. L'equipament va adreçat prioritàriament al grup de ciutadans situat entre els 12 i els 30 anys. L'apropament a aquest ampli grup es diferencia entre adolescents (12 a 16/17 anys) i joves (16/17 a 30 anys). El Gra es defineix com un equipament que propugna la igualtat entre tots els seus membres i el rebuig de qualsevol forma de violència, marginació, intolerància i discriminació, i atent a la promoció d'actituds universals de solidaritat entre les diferents cultures, el coneixement de l'entorn i el patrimoni historicocultural, així com el respecte al medi ambient. El Gra dona suport i realitza un acompanyament en els projectes desenvolupats per les entitats de lleure, entitats juvenils i grups de joves (adolescents). Els seus objectius són:

- Promoure la participació juvenil, per tal d'implicar de forma directa a les entitats i grups de joves en la definició i execució de les polítiques de joventut de Granollers.
- Oferir espais, suport i recursos als joves per la seva emancipació (orientació laboral, acadèmica i associacionisme així com acompanyament en el desenvolupament dels seus projectes vitals, especialment col·lectius).

²⁶L'àmbit del lleure és tractat en el Capítol VIII de la Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.

- Potenciar entre els joves un oci actiu, educatiu i alternatiu.
- Oferir serveis que donin resposta a les necessitats dels joves del Vallès Oriental quant a assessorament i recerca d'informació.
- Difondre el que es promou a la ciutat i comarca per als joves.
- Oferir un recurs destinat a millorar i facilitar el treball dels diferents professionals que treballen amb joves.

Servei municipal de Joventut

- Espais de dinamització

Consisteix en dinamitzar els grups d'adolescents als espais joves dels Centres Cívics i apropar la informació d'interès juvenil als barris i a la ciutat. Hi ha una dedicació setmanal per part d'un/a dinamitzador/a a les tres zones de la ciutat (Nord, Centre i Sud), i als equipaments que queden compresos a les zones de referència. Aquest projecte es treballa amb Centres Cívics, Centres Oberts i educadors/es de medi obert de Serveis Socials.

- Programació trimestral de tallers

Es fa una programació trimestral de tallers d'iniciació, on s'imparteixen coneixements bàsics i es posen a la pràctica a través d'un aprenentatge dinàmic i atractiu pels joves. L'objectiu és potenciar la realització d'activitats d'aprenentatge en el temps d'oci dels joves. Estan vinculats a la resta de projectes (Oficina de foment de la creació jove, Oficina Jove, PIDCES...). Principalment es realitzen al Gra.

- Taula formació TIC Granollers

L'objectiu és garantir que persones que ja tenen coneixements d'informàtica puguin aprendre a fer servir noves aplicacions que els puguin permetre desenvolupar-se personalment, professionalment i socialment. Es realitzen cursos gratuïts, en programari lliure i en català per a joves. La gestió dels cursos es fa des del Gra, que demana els cursos a fer anualment. Es realitza des del CTUG, el Gra i el Centre Cívic Nord.

Casals d'estiu destinats a Infants de 3 a 16 anys

La finalitat és donar resposta a una necessitat social: cobrir l'atenció dels infants durant el període de l'any en què no coincideixen les vacances escolars i familiars. Les activitats segueixen una metodologia ludico-educativa, de caire participatiu, girant al voltant del centre d'interès i serveixen per treballar diferents aspectes de la vida

quotidiana dels nens i nens de Granollers, i per conèixer en profunditat la ciutat. En els Casals d'estiu organitzats per l'Ajuntament durant el mes de juliol de l'any 2010 van participar:

- Activitats organitzades pel Servei d'Educació: 556 participants de 3 a 12 anys.
- Activitats organitzades pel Servei d'Esports: 331 participants de 6 a 15 anys.
- Activitats organitzades pel Servei de Joventut: 67 participants de 12 a 16 anys.

Parc Infantil de Nadal de Granollers (PINGRA)

El PINGRA dona servei en el tema del lleure durant les festes de Nadal, el 27, 28 i 29 de desembre. S'ofereixen tot tipus d'activitats, tant pels infants com pels pares i mares o ambdós conjuntament: esports, tallers de manualitats, música, jocs d'ordinador, inflables, tobogan gegant, piscina de boles gegant, laberint, espai de nadons, jocs de psicomotricitat, jocs cooperatius, maquillatge, etc. Es realitza al Palau Olímpic de Granollers.

Entitats de lleure:

- **Colònies Mare de Déu de Fàtima**

Centre adscrit a la Parròquia de Fàtima, s'adreça a infants de 6 a 14 anys i realitzen 9 dies de colònies al juliol amb gimcanes, jocs, tallers, activitats de nit, vetllades, reflexions, educació en valors, etc.

- **Colònies Sant Esteve**

Els seus objectius són: conèixer una realitat diferent de la del dia a dia; experimentar amb noves sensacions i noves persones; aprendre a ser autosuficients; conèixer millor el país i la natura; familiaritzar-se amb el muntanyisme; ser tolerants amb les noves cultures i costums. Va destinat a infants a partir dels 6 anys. Les activitats que realitza són:

- Dues activitats mensuals: cada mes s'organitza una activitat el dissabte a la tarda (caminada, taller, jocs, etc.) i una sortida de cap de setmana amb jocs, activitats, reflexions, caminades...
- Una sortida al febrer en la qual es va alguna població amb neu.
- Un precampament per Setmana Santa durant uns 3 o 4 dies.
- Al maig, l'esplai organitza la Caminada Granollers-Montserrat, els infants hi participen pujant des de Monistrol a Montserrat.

- A l'estiu es fa un campament al juliol o a l'agost durant uns deu dies.

- **Esplai Guai! de Palou**

L'Esplai Guai! De Palou realitza activitats els caps de setmana per a infants a partir dels 4 fins els 17 anys. L'horari habitual és dissabte de 16h a 19h al Centre Cívic de Palou. Es fan jocs, tallers, gimcanes, etc. També fa sortides de dos dies un cap de setmana al trimestre i excursions d'un dia.

- **Agrupament Escolta Sant Esteve de Granollers**

És una entitat d'educació en el lleure infantil i juvenil amb llarga tradició a la ciutat. Forma part del moviment Escoltes i Guies de Catalunya. Els Escoltes es proposen educar els nois i noies de Catalunya en el seu desenvolupament com a ciutadans compromesos i cristians conscients. La proposta educativa de l'Agrupament Escolta Sant Esteve es fonamenta en tres pilars bàsics: transcendència, País i persona. Ofereix als nens i nenes l'aprenentatge d'uns certs valors pels quals aposta el moviment escolta i guia fora del seu entorn habitual i en contacte amb la natura. Alguns d'aquests valors són: la pau, els drets humans, la sostenibilitat, la participació, la interculturalitat... Durant un mes, les unitats es troben tres vegades, dos dissabtes per fer cau durant dues hores; i un cap de setmana per realitzar una sortida que dura tot el cap de setmana. Cada mes hi ha una setmana que queda lliure. Els caus es realitzen els dissabtes a la tarda de les 16 a les 18 h. A més dels caus i les sortides, totes les unitats culminen el curs educatiu amb el campament d'estiu que sol durar una setmana.

- **Famiglia Folgore**

Porten a terme diferents activitats relacionades amb la Cultura japonesa: manga, jocs de rol, etc.

- **Grups d'adolescents de teatre i dansa:**

Grups de breakdance, street dance, grups de música dels instituts, grups d'estudiants dels instituts de secundària de Granollers, etc.

b) Aportacions i necessitats identificades pels agents implicats amb la infància:

- **Els canvis socials i els nous models de lleure:**

- S'observa que hi ha hagut canvis socials que han afectat al model de lleure en els darrers anys. Per un costat, hi ha molts infants i adolescents que realitzen **moltes activitats extraescolars** de diferents característiques (esportiu, cultural, reforç escolar, idiomes, etc.). Per un altre costat, **les noves tecnologies apareixen com un element molt potent en el temps de lleure dels infants**. En ambdós casos l'accés a aquests recursos de lleure és desigual.
- Tot i que la sensació és que hi ha més oferta d'activitats d'oci, i molts infants disposen de moltes activitats d'oci, hi ha qui considera que **els infants s'avorreixen més que mai**. Això s'atribueix a les pautes de criança i el model d'oci i lleure que es fomenta. Hi ha qui destaca que *“abans els infants podien jugar al carrer i les cases dels amics i ara això ja no es realitza de manera tant espontània. Els nens es tanquen a casa i estan amb l'ordinador”*.
- A més, **l'arribada de persones d'altres cultures ha introduït uns altres models d'oci i relació**.
- També s'assenyala que a Granollers existeix un model de relacions socials que condiciona força: es funciona molt per colles, i aquestes són poc permeables a la incorporació de noves persones. Això també condiciona la capacitat d'integració de les persones novingudes a la ciutat.
- També hi ha hagut **canvis en la distribució espacial de les zones d'oci nocturn**, desplaçant-se del centre als polígons i fent que s'hagi guanyat tranquil·litat però s'hagin perdut alguns elements de control social.

● Els esplais i els agrupaments escoltes:

- Si hi ha hagut un àmbit on s'ha fet palès aquest canvi de model de lleure és en els esplais i agrupaments escoltes. S'observa que en els últims anys han desaparegut molts esplais. Fins i tot, es parla d'una **crisi important en aquest moviment fruit d'una manca de relleu generacional** que ha provocat una manca de monitors. Però també una **manca de nens/es fruit dels canvis en el model d'oci familiar**.
- Per tot això es demana **promocionar l'àmbit de l'educació en el lleure**, a través d'esplais, i connectar-ho a altres tipus d'entitats, clubs esportius o centre excursionista, per exemple.

● Alternatives de lleure a Granollers:

- Es reconeix que Granollers, malgrat algunes mancances, en general ofereix **força alternatives de lleure** educatiu. S'identifiquen moltes accions i iniciatives municipals:
 - La **Festa Major** i el **MusiK n Viu** estan molt bé per als joves.
 - **El Gra** és un bon recurs per a adolescents, tot i que hi ha qui considera que potser està molt segmentat el perfil d'usuaris: els joves que no són prou autònoms no van al Gra. En aquest sentit, es considera que caldria potenciar el Gra.
 - Es demana una **major promoció d'espais familiars i equipaments educatius i relacionals de temps lliure, tipus ludoteca en família**, per fomentar la relació nen/a - família en equipaments en temps lliure.
 - S'hauria de **dinamitzar les activitats extraescolars dels centres de secundària** tot obrint les seves instal·lacions per a la pràctica d'activitats esportives i de lleure.
- **L'oferta d'activitats d'oci i lleure per a les diferents franges d'edat:**
- Es destaca que les activitats i serveis estan molt sectorialitzats per franges d'edat: de 0 a 3, de 4 a 6, de 7 a 9, de 10 a 12. En aquest sentit, es considera que **la franja de 4 a 9 anys** és la que està més ben coberta a Granollers perquè hi ha moltes activitats.
 - S'assenyala una manca d'oferta d'activitats i serveis per als **infants de 0 a 3 anys** fora del període de funcionament de les escoles bressol, especialment, durant el mes de juliol, tot i que es considera que hi ha un a gran demanda de les famílies.
 - **A partir dels 10 anys** l'oferta es limita molt a activitats esportives. S'identifica una dificultat per programar activitats per la franja de 10 a 14 donades les dificultats per motivar l'infant d'aquestes edats. Per això, cada cop les activitats s'adrecen a un públic més jove, perquè els més grans no hi volen anar.
 - La **programació de les festes** té molt en compte la franja d'edat de 4 a 12 anys, i després els joves a partir de 16, però hi ha poques activitats dirigides a la franja de 12 a 16 anys. I les activitats que hi ha programades van dirigides a un perfil molt concret.
 - **Des del Gra** s'està intentant donar resposta a aquesta franja (10 – 15) però és difícil.

● **L'accés al lleure:**

- Preocupa l'accés al lleure dels diferents col·lectius. En aquest sentit, es destaca la necessitat de **fomentar la inclusió dels col·lectius més vulnerables** i potenciar el lleure en les seves diferents variants: cultural, esportiu, formatiu, lúdic, etc. Cal vetllar per facilitar l'accés a les activitats d'oci, cultura i esport independentment dels recursos de que es disposi. Es demana destinar recursos al lleure, la cultura i l'esport amb una perspectiva inclusiva, amb més beques i recursos gratuïts perquè tot i les beques i alguns programes que intenten fer accessible l'oferta lúdica a més infants actualment no es pot garantir que tothom pugui accedir de manera igual a certs serveis. Cal seguir promovent la igualtat d'oportunitats d'accés als diferents recursos de la ciutat, i no discriminar per motius econòmics, de discapacitat, raça, sexe, etc. En aquest sentit, des del Gra, en els itineraris d'estiu s'integra el Casal Lingüístic i nois i noies de la tutelar de menors, i en tres Centres Cívics s'imparteixen classes d'àrab fora de l'horari escolar com a iniciatives integradores.
- Es destaca la conveniència d'elaborar un **directori de recursos socioeducatius i de temps lliure, públics o privats**, a la ciutat i posar-los a l'abast de les famílies.
- Es proposa **promoure activitats socioeducatives per a infants i adolescents en els períodes de vacances** (Setmana Santa, Estiu, Nadal), garantint l'accés a nens de famílies amb menys recursos.
- Es demana una **major oferta d'equipaments de temps lliure i socioeducatius**. I s'observa que els que hi ha **no estan distribuïts equitativament** pel municipi, només els Centre Cívics contempnen la perspectiva territorial.

● **Lleure per a persones amb necessitats específiques:**

- Respecte els **infants amb necessitats específiques** s'identifiquen **mancances en l'àmbit de lleure fora de l'horari escolar**, és a dir, a partir de les 17 hores, els caps de setmana, l'estiu, Nadal, Setmana Santa, etc. Aquest tema preocupa molt a les famílies perquè pateixen molt la càrrega que suposa haver d'estar tot el temps amb l'infant, degut a que els pares estan sobrecarregats.
- A les Franqueses hi ha **APADIS que és un Centre d'Esplai**. Però el centre està molt limitat en recursos per manca de subvencions.

- Es realitzen **Casals d'Estiu** al mes de juliol amb alumnes amb discapacitat. S'intenta anar introduint aquestes persones en els espais normalitzats.
- **Molts d'aquests joves no se'ls pot incorporar en un Espai "normalitzat"**, alguns sí, però molts no. Alguns requereixen un monitor/a per atendre'ls específicament a ells. Tot i això, es podria fomentar realitzar activitats de lleure esportiu adaptat a aquests infants, o fer música o dansa. Però òbviament no es pot fer en els espais "normalitzats", per exemple, a l'escola de música, perquè no podrien seguir els aspectes curriculars.

● Els Centre Cívics com a recurs:

- Es destaca que **els Centre Cívics podrien cobrir part de les necessitats de lleure que es demanden**, i tot i que hi ha voluntat política actualment disposen de pocs recursos per poder fer tot el que podrien arribar a fer:
 - Per a la franja de 0 a 6 anys podrien oferir casals d'estiu i un espai fora de l'horari escolar.
 - Per la franja de 6 a 12 anys casals infantils programats.
 - Per la franja de 12 a 18 espais on fer deures i suport escolar ja que l'espai ja hi és. Per exemple, hi ha un grup de 15-25 joves de 12 a 15 anys que estudien al Gra.
- En tot cas, s'assenyala que caldria **potenciar la tasca dels Centres Cívics**.
- També hi ha qui assenyala que els **equipaments estan mal distribuïts** en el territori, perquè per a joves només hi ha el Gra al centre de Granollers, i en canvi, manca un Centre Cívic al Centre per realitzar activitats per a infants i famílies, com per exemple, el servei de "Petits i Grans".

● Ús de les noves tecnologies:

- Cal **potenciar les noves tecnologies entre els adolescents** facilitant l'accés en els equipaments públics, però també formant en el seu bon ús.
- Com ja s'ha assenyalat **en els canvis de model de lleure l'ús de les noves tecnologies** (internet, les xarxes socials, les consoles, etc.) són un factor determinant i afecten de manera especial al temps d'oci dels infants. Es destaca que els alumnes de 5è i 6é d'ESO estan moltes hores a les xarxes socials d'Internet. En general, es detecta un cert abús de l'ús de l'ordinador.
- L'ús d'Internet pot ser problemàtic en la mesura que no hi ha un **coneixement del grau de privacitat en l'ús de les xarxes socials**. Els adolescents no són

conscients de les repercussions que poden tenir les coses que fan. En aquest sentit, es detecta un **mal ús de les noves tecnologies** que pot acabar generant addiccions i una pèrdua de capacitat relacional i formació emocional, fins i tot es poden generar relacions perverses i nocives per als adolescents.

● Visió dels infants:

Els infants participants en el procés d'elaboració del PLIA de Granollers a través del Consell d'Infants destaquen respecte el lleure les següents qüestions:

- Als infants els agrada jugar amb consoles i utilitzar Internet però també jugar practicant algun esport (futbol, bàsquet, skate, handbol, tennis, vòlei, hockey, taekwondo, bici), o a jocs més tradicionals com: a agafar, fet i amagar, mataconills, pica-paret, bote-bote, mocador, aranya, pi, jocs de misteri, etc. O fer activitats d'oci com escoltar música, o anar al teatre i el cinema.
- També destaquen, que no necessiten gaires coses per gaudir del seu temps de lleure, i que és la manca de temps el que més els impedeix gaudir del temps d'oci. Tot i que també assenyalen el mal estat o la brutícia d'algun carrer o plaça com a un impediment per poder jugar.

Finalment, assenyalen la necessitat de potenciar més espais públics adaptats a diferents franges d'edat on poder fer esport i altres activitats lúdiques.

5.3.6. Esport²⁷

a) Recursos, serveis i dades:

Servei municipal d'Esports²⁸

El Servei d'Esports té com a funció principal el foment de l'activitat física i l'esport entre la ciutadania mitjançant programes per a infants, però també per a joves, adults i gent gran. Els programes es desenvolupen al llarg de l'any i són planificats i executats des del Servei d'Esports. També s'encarrega de la gestió de les instal·lacions esportives municipals, pel que fa al seu ús i manteniment. Granollers disposa de moltes instal·lacions esportives. Tots els equipaments esportius municipals de Granollers són gestionats directament per l'Ajuntament, menys les piscines que les gestiona el Club Natació Granollers i les pistes de tennis, que ho fa el Club de Tennis Granollers però fins i tot en aquests casos les grans inversions de manteniment les realitza l'Ajuntament perquè el club no ho podria assumir. Els pavellons, els camps de futbol, les pistes d'atletisme

²⁷ L'esport és abordat en l'article 58 de la Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.

²⁸ Apartat extret fonamentalment de la memòria del servei d'esports municipal 2010.

són de gestió directa municipal. De fet, **com a ciutadà tothom pot demanar l'ús d'un d'aquests equipaments sense demanar permís als clubs sempre que sigui en les franges de temps que aquests no els utilitzen**. Això beneficia els clubs perquè no han de pagar despeses de manteniment, llum, aigua, etc. La majoria d'instal·lacions s'obren a les 8 del matí i no es tanquen fins les 22 h.

Instal·lacions esportives

Instal·lacions privades amb gestió municipal

- Pavelló CB Granollers

Instal·lacions municipals amb gestió privada

- Piscina Municipal: la gestiona el Club Natació Granollers
- Pistes municipals de Tennis

Instal·lacions municipals amb gestió municipal

- Pavelló Municipal d'Esports	- Camp de futbol de Palou
- Pavelló Municipal d'Esports El Tub	- Camp de futbol de 1r de Maig
- Pavelló Municipal d'Esports El Congost	- Camp de futbol de Ponent
- Pistes Municipals d'Atletisme	- Camp de futbol de Can Gili
- Palau d'Esports de Granollers	- Camp de futbol de la Font Verda
- Camp de futbol del carrer de Girona	- Pistes de Petanca

Programes i serveis que ofereix el Servei d'Esports

- Escola esportiva municipal:

Es un programa destinat a les escoles públiques de Granollers, per a nens/es de 5 a 12-13 anys. Aquest programa intenta potenciar l'esport d'una forma lúdica i assequible per als infants. És un programa a través del qual l'Ajuntament ofereix un seguit d'esports, i les escoles trien els que volen (futbol, bàsquet, patinatge, judo, etc.). L'ofereix l'escola però el paga i gestiona l'Ajuntament que és qui contracta als monitors/es.

Participants a les escoles esportives municipals 2010-2011

ESCOLES	PARTICIPANTS
CEIP Fàtima	35 nens/es
CEIP Granullarius	31 nens/es
CEIP Ferrer i Guàrdia	24 nens/es
CEIP Joan Solans	23 nens/es
CEIP Mestres Montaña	34 nens/es
CEIP Pau Vila	39 nens/es
CEIP Ponent	28 nens/es
CEIP Salvador Espriu	54 nens/es
EM Salvador Llobet	64 nens/es

- Programa de beques esportives:

És un programa a través del qual s'ajuda als infants a cobrir el preu de l'activitat esportiva que realitzen. S'utilitza una fórmula en funció de la renda familiar i el nombre fills (IPREM). El màxim que es pot arribar a pagar per nen són 100 € per a les activitats de les entitats i 50 € en el cas de les activitats escolars. Si els nens paguen l'entitat que ho rep els retorna als pares, i si no, s'ho queda directament l'entitat. Però sempre qui ho cobra per part de l'Ajuntament és el club. Aquest programa es va iniciar el 2009. En els dos casos la dotació pressupostària és de 14.000 €.

- Instal·lacions esportives a l'espai públic:

Fa quatre anys es va iniciar un **programa on es van posar cistelles, porteries i taules de ping pong antivandàliques per diferents espais públics de Granollers**, i segueixen en bon estat (al recinte Firal, etc.). També hi ha el circuit de running al Parc Fluvial.

- Campanya informativa esport lliure:

És una campanya que té com a objectiu ampliar i donar a conèixer els llocs i places on es pot fer pràctica esportiva lliure i dels llocs on no es pot fer. Va destinada als joves en general. S'ha d'editar un tríptic on surtin tots els espais per poder jugar lliurement i repartir-lo als IES. En ell, per exemple, es difonen les zones esportives obertes les 24 hores del dia i un lloc per fer skate.

- Curs de natació escolar:

L'objectiu és que els nens i nenes de les escoles públiques de Granollers puguin accedir a l'aprenentatge de la natació. Els alumnes fan una sessió setmanal d'activitat aquàtica. S'adreça a nens i nenes de 2n de primària. Es realitza d'octubre a juny,

coincidint amb el curs escolar. Són 25 alumnes per grup, es realitza en horari escolar i és gratuït.

- Curs d'escacs escolar:

L'objectiu és complementar l'educació dels nens i nenes de les escoles públiques de Granollers amb l'aprenentatge d'aquest esport. Els alumnes, en el seu horari lectiu, fan sessions d'aprenentatge d'aquest esport: 10 sessions d'una hora de durada cadascuna. S'adreça a nens i nenes de 4t de primària i s'organitza d'octubre a novembre. Són 25 alumnes per grup i és gratuït.

Entitats esportives que s'adrecen a infants i adolescents:

L'Esport a Granollers té molta tradició, hi ha molts clubs, més de 80 entitats registrades. Les que treballen més directament amb infants i adolescents són:

	Club Atlètic Granollers
Ae Carles Vallbona	Club Bàdminton les Antoni Cumella
Aee Celestí Bellera	Club Bàsquet Granollers
Aee Escola Pia Granollers	Club Escacs Granollers
Ampa Escola M.Anna Mogas	Club Esquí Granollers
	Club Futbol Americà Granollers Fènix
Associació Granollers Esportiva	Club Judo Granollers
Associació Patinatge Artístic Granollers	Club Natació Granollers
Bm Granollers	Club Tennis Belulla
C.F. Finsobe	Club Tennis Granollers
C.F. Ponent	Escola De Ball Esportiu Partenaire
C.F. Primer De Maig	Escola Futbol Sala Ciutat Granollers
Club Aikido Granollers	Esport Club Granollers
Club Atlètic Del Vallès	

b) Aportacions i necessitats identificades pels agents implicats amb la infància:

● L'esport com a element potencial de lleure educatiu:

- Es destaca la **bona i variada oferta esportiva** per a infants i joves a Granollers. Hi ha molts infants i adolescents que estan en entitats esportives.

De fet, hi ha qui considera que **l'esport s'ha menjat la majoria del temps de lleure dels infants i adolescents**, per davant de la cultura i altres activitats.

- Es valora el **gran potencial de l'esport per treballar valors**, però cal anar en compte a l'hora d'evitar el vessant competitiu i potenciar el treball en equip i la col·laboració, fomentant uns valors saludables. Però també cal tenir present que hi ha **moltes expectatives** respecte el que es pot treballar amb l'esport: integració, acollida, inclusió, valors, educació, etc.

● **L'accés a les activitats esportives:**

- Tot i l'existència de programes d'ajut i el foment d'activitats esportives en horari extraescolar, **el gran repte o dificultat del foment de l'activitat esportiva és garantir-ne l'accés de tots els infants.**
- El **programa de beques esportives** ajuda als infants a cobrir el preu de l'activitat esportiva que realitzen però el màxim que es pot arribar a pagar per nen/a són 100 € a les entitats i 50 € en el cas de les activitats escolars. Però cada entitat estableix la seva quota, i hi ha alguns que costen més de 600 € l'any, i altres 300 €. Hi ha persones que no poden pagar les quotes dels clubs, i aquests posen les quotes necessàries per mantenir el club en funcionament.
- **El món associatiu també té les seves dificultats** perquè té molts problemes econòmics. Hi ha esports que són cars de practicar, no només pel material, sinó també pels tràmits federatius, les assegurances, etc. Les entitats ja intenten promocionar el seu esport entre els infants, per exemple, el Club de Handbol Granollers ofereix entrades a les escoles per anar a veure partits.
- La sensació és que calen **més ajuts** per a la pràctica d'esports per als **infants en situacions desfavorides**. Necessitat de **facilitar l'accés i potenciar l'esport per a infants amb discapacitats.**
- Molt pares i mares tenen la sensació que el fet que els **equipaments municipals públics estiguin gestionats per entitats esportives** provoca que calgui haver de fer-se soci, federar-se, i tot i que s'entén la necessitat d'assegurar la pràctica esportiva, això exclou a determinades persones. Als clubs se'ls posa moltes facilitats quan demanen espais. En aquest sentit, potser hi ha una certa desconfiança a deixar espais oberts de lliure accés. S'assenyala que durant els 90 es van fer dos camps de futbol, i sense ser la intenció això va generar dos clubs que van acabar "apropiant-se" de l'espai. De fet, només Palou i Font Verda són equipaments sense club. I només hi ha algun equipament obert al costat del pavelló i al Parc Firal. En aquests casos el

problema és que a vegades algun col·lectiu monopolitza força el seu ús o hi ha qui els fa malbé per donar-li un mal ús.

- Hi ha qui assenyala que es **podrien aprofitar més els patis de les escoles obrint les seves instal·lacions** per a la pràctica d'activitats esportives i de lleure, com de fet, ja es fa en alguna escola a través del Pla Educatiu d'Entorn

● La perspectiva de gènere en l'esport:

- S'observa que hi ha diferents tendències entre el foment de l'esport masculí i el femení que cal tenir en compte i **començar a treballar per la igualtat de gènere** també en aquest àmbit.

● Pressió dels pares en l'àmbit esportiu:

- Es destaca que en l'àmbit esportiu cal **anar amb compte amb el foment de la competitivitat** que es pot generar. A vegades hi ha pares que realitzen molta pressió respecte els infants perquè siguin esportistes d'elit, i això no és bo per al infant.

5.3.7. Espai públic²⁹

a) Recursos, serveis i dades:

Àrees de joc infantil

Actualment Granollers disposa de 89 àrees de joc infantil distribuïdes arreu del territori. La preocupació principal és garantir la seguretat de les àrees de joc infantil: terra adient, tancaments, senyalització adequada, etc.

Àrees per adolescents: Skate Parc

A la zona del Ramassar es projectaran dos circuits, un per bicicletes i un per patins. L'objectiu és disposar d'espais per patinar que siguin exclusius per aquest ús, que estiguin convenientment condicionats i senyalitzats i on els propis usuaris participin en el seu disseny. El circuit de bicicletes es gestionarà des del Servei d'Esports i es coordina amb el Servei de Joventut i el Servei de Medi Ambient i Espais Verds. La pista d'skate la gestionarà el serveis de Medi Ambient i Espais Verds.

²⁹ La Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència tracta l'espai públic en els articles 55 (drets i deures) i 56 (zons i equipaments recreatius).

Accés a les noves tecnologies en l'espai públic

Actualment es disposa d'espai wifi a algunes places, i a equipaments com el Gra, Centres Cívics i Roca Umbert.

Transport públic: T-12

Per facilitar l'ús del transport públic per part dels infants i les seves famílies actualment a Granollers hi ha 138 nens i nenes que disposen la T-12, que els permet utilitzar el transport de la ciutat de manera gratuïta.

Servei de neteja de l'espai públic

Actualment el servei de neteja de Granollers és de dilluns a divendres.

b) Aportacions i necessitats identificades pels agents implicats amb la infància:

● Ús de l'espai públic:

- El disseny de **l'espai públic influeix** en les **activitats i els usos** que s'hi fan, com també en les **relacions humanes** que s'estableixen. S'assenyala que **l'espai públic i el mobiliari urbà no estan pensats per a l'ús dels infants**, hi manquen lavabos públics i canviadors.
- La ciutat **tampoc està pensada per facilitar la mobilitat dels infants**. S'observa que el disseny urbanístic d'alguns espais públics es fa més pensant en el manteniment i en dificultar certs usos socials que no en fer espais adequats per fomentar les relacions obertes i el benestar emocional dels infants. Per exemple, els infants i joves no tenen places i parcs on jugar a futbol. Més aviat, a tot arreu posa prohibit jugar a pilota. Caldria dissenyar l'espai públic pensant en fomentar la relació, l'ocupació i ús de l'espai, i que els infants puguin jugar.
- Es destaca que **els infants estan moltes hores tancats a casa**, en part perquè els espais externs existents no són propicis per fer activitats segures, i en part, per la cultura d'un espai públic "no sociabilitzador" sinó "amenaçador". S'assenyala que la gent ja no juga al carrer perquè hi ha molta por a que els pugui passar alguna cosa als infants.
- Es proposa fomentar que l'espai públic sigui un espai de relació entre les persones potenciant espais de relació intergeneracionals i interculturals,

disposant d'espais públics de joc i **fomentant activitats lúdiques en el espai públic.**

- S'observa un cert **conflicte de competitivitat d'espais per a diferents col·lectius**: infants, adolescents, joves, adults, gent gran, etc. Per exemple, està prohibit jugar a pilota als carrers i places de Granollers, només es permet a la Porxada, i fins i tot hi ha qui considera que s'hauria de prohibir jugar allà.

● **Sentiment de pertinença i ús de les diferents zones de Granollers:**

- S'observa que les persones que viuen als **barris més perifèrics**, com Can Gili o Can Basses, **queden desplaçades de les activitats** que es realitzen en els equipaments i espais públics del Centre. Per això es considera fonamental donar a conèixer la ciutat i el seu entorn per aprofitar tot el seu potencial i fomentar el sentiment de pertinença a Granollers.

● **Civisme:**

- S'apunta que **cal treballar el respecte per l'espai públic i l'educació cívica**, implicant la policia local. Es proposa el desenvolupament d'un pla de civisme dirigit a adolescents i joves, amb un missatge positiu, promoure "els bons tractes", apostant per l'amabilitat, "**Granollers, ciutat amable**". Aquest pla de civisme hauria de treballar-se conjuntament amb el grup de treball que ja està constituït, en el qual hi ha representants de tots els serveis municipals, per a què sigui coherent amb l'estratègia de ciutat que s'està desenvolupant.

● **Àrees de joc infantil**

- Es destaca que hi ha **força àrees de joc infantil a Granollers** i algunes d'aquestes àrees de joc infantil **estan molt bé**, però també hi ha qui considera que la oferta és poc atractiva.
- Hi ha qui assenyala la necessitat de realitzar una **revisió dels jocs que hi ha als parcs infantils per franges d'edat.**
- S'apunta que cal **implicar els infants i adolescents en el disseny de l'espai públic** i fer-ho pensant en les seves necessitats.
- Hi ha qui considera que **algunes àrees de joc infantil no estan ateses** amb la freqüència desitjada, fet que incideix en el seu manteniment.

- Es planteja com a alternativa la possibilitat **d'obrir els patis de les escoles** per disposar d'espais que ja estan habilitats per aquest ús. Però cal pensar en realitzar prevenció de conductes incíviques dins d'aquests espais.

● Àrees de joc per adolescents

- Així com per als més petits hi ha força àrees de joc infantil s'observa que **manquen espais per als adolescents en el espai públic**, per exemple, amb rampes per a la utilització de monopatins i patins, tot i que ja es disposa d'algun espai, per exemple, els fossars del parc Torras Villà, és valora insuficient.

● Participació dels infants en el disseny de l'espai públic

- Es destaca la **necessitat d'incorporar l'opinió de la població infantil i adolescent** en allò que els afecta de manera directa, com és el disseny de l'espai públic, i especialment el que va destinat al seu ús.
- Es valora positivament el programa "Fem un jardí" que va merèixer, entre altres reconeixements, el Premi del dret de la infància a la participació en el III certamen de drets de la infància i política local, convocat per Unicef, el Ministerio de Asuntos Sociales i la FEMP.

● Barreres arquitectòniques i accessibilitat:

- Es considera que l'espai públic de la ciutat en general **està ben adaptat a nivell de barreres arquitectòniques**, aspecte fonamental per la qualitat de vida de les persones amb mobilitat reduïda. L'únic problema greu que es detecta és que **l'estació de Renfe** no està adaptada i això obliga a passar per la via a les persones amb cadira de rodes. En aquesta zona tampoc hi ha estacionament reservat per a persones amb mobilitat reduïda.

● Mobilitat segura pels infants:

- Es destaca que la mobilitat pels infants de Granollers és **força segura a la zona del Centre**, gràcies a la zona de vianants, però en altres zones del municipi no ho és tant. Es considera necessari vetllar per la seguretat dels infants garantint la seva circulació en condicions segures. Cal fomentar una ciutat més amable pels infants, per exemple, promovent carrils bicicleta.

● **Ajudes per al transport públic:**

- Tot i l'existència de la T-12 hi ha qui assenyala la **necessitat de promoure més ajudes** a la utilització del transport públic. Hi ha qui proposa que la T-12 es pogués prolongar a T-18.

● **Neteja de l'espai públic:**

- S'identifica la **necessitat de millorar la neteja de l'espai públic** pensant en els infants, especialment els excrements dels gossos i algunes zones de la ciutat amb ampolles i vidres que llencen persones incíviques.
- Actualment el servei de neteja de Granollers funciona de dilluns a divendres. Això provoca que **els dissabtes i dilluns al matí els carrers en general no estiguin en gaire bon estat**, especialment les zones on es concentren persones que fan un ús incívic de l'espai públic en moments puntuals del dia.

● **Serveis i informació municipal adequats a les necessitats de les famílies:**

- Es posa de relleu la **importància d'apropar els serveis municipals a la infància** i l'adolescència i millorar el sistema d'informació per als nens i nenes i les seves famílies.
- Es proposa impulsar la revisió i **adequació d'horaris de diferents serveis municipals** des del punt de vista de les necessitats dels infants en relació a les seves famílies i garantir que els actes de la ciutat organitzats per l'Ajuntament s'adaptin a les necessitats dels infants i adolescents participants.
- Es proposa la creació d'un **Centre d'informació, orientació i assessorament a les famílies** que sigui un punt d'atenció i de referència clau per a les famílies de Granollers. Que estigui dotat de professionals especialitzats per atendre consultes i donar orientació i informació a les famílies amb fills a càrrec.

● **Visió dels infants sobre l'espai públic:**

Els infants que han participat en el procés de redacció del PLIA a través del Consell d'Infants han destacat un seguit de qüestions vinculades a l'espai públic:

- Respecte la mobilitat per Granollers:

- Es **destaquen positivament les zones de vianants** i els espais sense cotxes per a poder passejar i estar-s'hi, així com els carrers amb voreres amples per poder desplaçar-se.
- Els **carrers amb voreres estretes**, les obres que hi ha a alguns carrers i places, i la **brutícia en alguns espais**, dificulten l'ús d'aquests espais.
- Assenyalen que a vegades **en algunes zones de la ciutat és difícil orientar-se**.

- Respecte l'espai públic com espai de joc i trobada:

- Es **valoren molt positivament algunes places i parcs de Granollers** per estar i jugar amb els amics i familiars.
- Com a mancances s'apunten la **inseguretat d'algunes carrers i l'incivisme d'alguns ciutadans** que fan malbé el mobiliari urbà i l'espai públic, i embruten el carrer.
- Es considera que **falten àrees de joc infantil per a la franja de 10 a 12 anys**, ja que la majoria de zones de joc infantil són per a infants més petits, tot i que hi ha 26 àrees amb jocs per infants de més de 10 anys, pot ser caldria revisar la situació d'aquestes.
- Manca un skate parc més cèntric.

Amb relació a la neteja:

- La **manca de neteja de l'espai públic** és l'aspecte més citat pels infants com element negatiu de l'espai públic. Es considera que hi ha molts excrements de gossos, xiclets, papers al terra, brossa al terra, cigarretes, etc. En part per manca de neteja, però sobretot, per **l'incivisme de la gent**. Tot i això, també es valora el fet que hi ha molta gent que respecta els carrers i places i fan un bon ús. També hi ha "brutícia" que és difícil d'evitar, com ara les fulles o els fruits dels arbres, o els excrements dels ocells i que evidentment s'han de netejar. Però el problema fonamental és la falta de civisme "*no és més net qui més neteja, sinó qui menys embruta*".

5.3.8. Participació

a) Recursos, serveis i dades:

Consell d'Infants de Granollers

Granollers disposa del **Consell d'Infants**, on participen 17 infants de 5è i 6è de primària de les Escoles de Granollers, com espai de treball amb aquest col·lectiu. Normalment es reuneix un cop al mes, entre els mesos de novembre a maig. I finalitza la seva tasca anual amb l'Audiència Pública amb l'Alcalde/essa, on li exposen les seves idees i l'alcalde/essa respon.

b) Aportacions i necessitats identificades pels agents implicats amb la infància:

● El Consell d'Infants de Granollers:

- **Es valora positivament l'existència del Consell d'Infants** de Granollers i la seva experiència acumulada. Però es destaca la **necessitat de repensar** el Consell d'Infants a diferents nivells:
 - **Respecte el seu objectiu**, cal revisar els objectius i adequar el seu funcionament i composició a aquests. Respecte la seva vinculació amb les polítiques municipals i amb el propi Pla d'Infància i la Xarxa d'Infància s'observen dificultats per garantir l'encaix del que treballa el Consell d'Infants amb les polítiques municipals. Per a poder fer aquesta revisió, cal una reflexió política de les funcions del Consell si no es vol deixar el seu paper només en un àmbit simbòlic i pedagògic.
 - **Respecte els continguts que treballa**, es destaca que és més operatiu quan treballa temes concrets.
 - **Respecte el seu funcionament**, es considera que ha de ser més flexible perquè actualment, la reglamentació excessiva del Consell d'Infants dificulta la seva operativitat.
 - **Respecte la composició i representativitat**, s'assenyala que el Consell d'Infants està format per 17 infants, i és difícil assolir una certa representativitat dels seus membres, per això caldria implicar més a les escoles.
 - **Respecte la seva ubicació**, dintre l'organització municipal cal valorar si

depèn de participació, educació, joventut, etc.

● La participació dels Infants més enllà del Consell:

- Es constata que **el Consell d'Infants** (amb una representació d'alumnes de 5è i 6è de les escoles de Granollers) **no pot ser l'únic espai de participació infantil**.
- **Necessitat d'implicar als infants i adolescents en les polítiques que els afecten**, com són: l'educació, l'espai públic, la convivència, etc. És més fàcil implicar els infants en projectes concrets que no en un Consell com espai de participació específic. Cal convocar els infants a processos participatius específics. Per exemple, el "Fem un jardí". Per això cal sensibilitzar tots els serveis i departaments municipals perquè contemplin la participació dels infants i joves en les coses que els afecten. En aquest sentit, s'observa que hi ha dificultats en l'encaix entre el col·lectiu i les temàtiques de treball, tant amb infants, com amb joves.
- Es considera fonamental **garantir la presència dels nens i nenes com a ciutadans de ple dret en els òrgans municipals de participació** i investigar més sobre els interessos i demandes dels infants i adolescents fomentant les trobades per grups d'edat per expressar les seves inquietuds.
- Es proposa **aplicar metodologies que facilitin la participació dels infants i adolescents** en la construcció dels processos, en els diferents àmbits de la seva vida quotidiana (a l'escola, en els equipaments de lleure, espais radiofònics, webs ...), en les audiències i altres instàncies participatives i **fomentar noves formes de participació a través de les noves tecnologies** (webs, fòrums i espais digitals).
- Respecte les **temàtiques concretes** que es poden promoure s'assenyalen:
 - Experiències de participació dels nens i nenes en el **disseny de parcs i espais públics**.
 - Donar suport a la participació dels infants i adolescents de la ciutat en tot tipus **d'activitats de temps lliure**.
 - Fomentar la participació d'infants i adolescents per a que utilitzin la **bici com a mitjà de transport per la ciutat**.

● La participació dels infants en els centres educatius

- Es destaca que cal **fomentar una major implicació de l'alumnat** en la gestió i organització dels centres educatius.

● **La participació de les famílies i la ciutadania en general:**

- S'observa que **sempre és difícil convocar i motivar a la gent** perquè participi en qualsevol acta o tema, però cal fer l'esforç.
- Es destaca la **manca d'implicació d'algunes famílies** en l'educació dels seus fills/es, però també la manca d'implicació de la ciutadania en temes que els afecten.
- Es valora necessari **potenciar la participació** de les famílies i la ciutadania en general, en l'elaboració dels projectes que els afecten.
- Es considera convenient realitzar accions i campanyes dirigides a **sensibilitzar la població en general** per veure els nens i nenes com a actors protagonistes de la seva vida quotidiana i de la ciutat.

● **La participació de les entitats en el treball amb els infants:**

- S'assenyala la necessitat de promoure **accions comunitàries** d'intercanvi amb entitats i associacions (escoles, centres de temps lliure, clubs infantils, associacions de veïns, AMPA ...) per tractar l'atenció i necessitats dels infants i adolescents.
- S'apunta que cal **més participació de les entitats** de la ciutat (de gent gran, de grups de joves, etc.) **en els centres educatius** que ho demanen.

6. Propostes d'actuació del PLIA

6.1. Principis

El Pla Local de la Infància i l'Adolescència (PLIA) de Granollers es fonamenta en tres principis bàsics:

1. Un Pla transversal

Com molts altres plans municipals vinculats a col·lectius específics (joves, dones, gent gran) el PLIA ha de ser necessàriament transversal a la lògica departamental de l'administració pública, ja que són molts els serveis que intervenen en l'atenció i protecció als menors. En la seva elaboració s'ha recollit la perspectiva de diferents àrees o departaments municipals, però a l'hora de ser executat també ha de poder incidir en elles. La realitat dels infants ha de ser abordada des d'una lògica de treball coherent en la seva integritat.

L'anàlisi de la infància es realitza des de diferents perspectives i àmbits de treball: protecció, prevenció, salut, educació, cultura, esport, lleure, espai públic i participació. Però, les estratègies d'actuació han de respondre a estratègies compartides, fet que no sempre va en consonància amb la lògica de cada àmbit d'actuació. Les necessitats dels infants i els adolescents s'han de respondre des d'una visió global, i això requereix de la coordinació entre les diferents polítiques sectorials.

Òbviament cada servei treballa des del seu coneixement especialitzat però, la voluntat és definir les línies estratègiques d'actuació de manera conjunta i buscar respostes coordinades. L'objectiu final és millorar el servei que ofereix l'administració per, en definitiva, millorar les condicions i la qualitat de vida dels infants i adolescents de Granollers.

La transversalitat de les polítiques municipals sempre requereix un treball a dos nivells, polític i tècnic. La incorporació de pautes de treball transversal requereix d'una voluntat i lideratge polític important, però també de coresponsabilitat i reconeixement mutu.

Això no obstant, més enllà de la voluntat en el nivell polític, la coordinació entre serveis i projectes requereix de disponibilitat de temps i recursos. La coordinació necessita

destinar temps dels tècnics/ques i polítics/ques per millorar la resposta de l'administració.

Com veurem en l'últim eix estratègic d'actuació destinat a l'organització del treball amb la infància i l'adolescència, la perspectiva integral d'un col·lectiu, com és la infància i l'adolescència, o un projecte eminentment transversal, com és el Pla de la Infància i l'Adolescència, requereix de mecanismes de treball i coordinació entre polítics/ques, entre tècnics/ques, i entre polítics/ques i tècnics/ques. En aquest sentit, cal diferenciar entre la coordinació política i la tècnica i els vincles entre ambdues.

Per al bon desenvolupament de les estratègies de treball acordades en el PLIA, s'han de definir les diferents responsabilitats de les diverses regidories implicades. Aquesta implicació i col·laboració entre regidories i àrees requereix de diferents nivells: compartir informació, planificar conjuntament, establir coordinacions, implementar accions, etc. És a dir, hi ha diferents graus i necessitats de coordinació: intercanvi d'informació, aprofitament de recursos, planificació conjunta de projectes, definició d'estratègies, implementació de programes, avaluació, etc.

Es poden desenvolupar mecanismes de coordinació interdepartamentals: puntuals (per projectes, processos, etc.) i/o estables. És convenient establir protocols i eines de treball transversal per facilitar la comunicació, com ja s'ha realitzat en força àmbits, per exemple, el protocol de protecció dels infants. Aquests protocols han d'identificar els aspectes bàsics dels diferents circuits d'actuació i els instruments de comunicació/derivació: identificació del servei, a qui s'ha d'informar, identificar les responsabilitats de cada agent, com es realitza el seguiment i s'avalua, etc. Per l'elaboració dels protocols és clau implicar els agents que hi intervindran, perquè el seu èxit depèn de la seva assumpció per part de cada servei.

Finalment, destacar que per a la bona implementació de les línies d'actuació acordades i la transversalitat d'aquestes, no és suficient un organigrama facilitador i l'establiment de mecanismes de comunicació/coordinació, també és fonamental la sensibilització i la formació, ja que al final depèn de les persones i de les relacions que s'estableixen.

2. Un Pla que treballa en xarxa

Per poder abordar el treball amb la infància i l'adolescència és fonamental introduir la perspectiva del treball en xarxa, com ja porta realitzant l'Ajuntament de Granollers durant anys amb la constitució formal de la Xarxa d'infància. En aquest sentit, des del PLIA es proposa treballar amb cinc nivells o graus de relació: conèixer, compartir, coordinar, consensuar i créixer. Cada nivell implica uns objectius concrets i unes accions realitzades o a realitzar:

Grau de relació	Objectiu	Acció
Conèixer	<ul style="list-style-type: none">- Definir el mapa de recursos i espais de treball existents.- Identificar el camp d'actuació de cada servei.	<ul style="list-style-type: none">- L'ajuntament ja disposa de la guia de recursos i serveis de 0 a 6 i de 7 a 12, on s'identifiquen: objectius, destinataris, ubicació, condicions d'accés, preu, etc.- El PLIA identifica els protocols d'actuació de què es disposa, quins espais de coordinació existeixen i quines necessitats s'identifiquen.
Compartir	<ul style="list-style-type: none">- Disposar de dades del territori.- Tenir un major coneixement davant possibles situacions.	<ul style="list-style-type: none">- El PLIA ha realitzat un recull de dades de la infància, compartint entre els serveis les necessitats identificades.- Fer més difusió dels circuits establerts entre els diferents professionals de cada servei.
Coordinar	<ul style="list-style-type: none">- Ser més eficients i operatius.- Detectar i analitzar la situació.	<ul style="list-style-type: none">- El PLIA realitza una proposta de treball coordinat, on s'identifica: professional de referència, millora d'espais de treball existents, creació de nous espais de coordinació puntuals o estables.
Consensuar	<ul style="list-style-type: none">- Definir les estratègies i línies d'actuació.- Millorar les accions impulsades.- Identificar noves accions.	<ul style="list-style-type: none">- El PLIA ha treballat per realitzar una fotografia de la situació actual de la infància i l'adolescència a Granollers, ha definit uns objectius comuns, repensat intervencions, i reforçat un model de treball fonamentat en la Xarxa d'Infància i Adolescència i la Taula d'Infància.
Créixer	<ul style="list-style-type: none">- Formar els diferents agents implicats.- Obtenir més recursos.	<ul style="list-style-type: none">- El PLIA identifica les necessitats formatives dels professionals vinculats a la infància, i planteja la necessitat de nous recursos.

3. Un Pla flexible i dinàmic

La realització del PLIA de Granollers suposa un exercici de planificació i definició d'objectius, criteris i actuacions a desenvolupar des de l'organització municipal destinades als infants i adolescents de Granollers, de manera que aquest document esdevé un referent per a l'organització municipal. La voluntat és aprofundir en l'experiència municipal acumulada i aprofitar al màxim els recursos amb què compta la ciutat.

Aquest Pla té sentit en la mesura que es desenvolupa; el document per si sol no garanteix una actuació integrada i coherent vers la infància i l'adolescència de Granollers. En aquest sentit, un cop definit i consensuat, els programes d'actuació de l'Ajuntament han de tenir en compte allò que estableix aquest Pla, però el Pla també s'haurà d'anar adaptant a les noves necessitats i realitat que apareguin. Per això, tot i que el *document del PLIA* és en sí mateix un element estàtic que *realitza una fotografia* en el temps que respon a un moment determinat, el Pla en sí mateix s'entén com un procés flexible que s'ha d'anar adaptant i adequant a cada circumstància.

D'aquesta manera, entenem que la seva implementació és un procés que, fonamentat en la pràctica, l'avaluació d'aquesta, les noves circumstàncies - tant del context social, com de les capacitats i limitacions de la pròpia administració-, ha d'anar elaborant noves estratègies i línies d'actuació partint d'uns criteris i manera de fer que s'ha d'anar consolidant. El Pla ha de guiar el treball municipal en l'àmbit de treball amb la infància i l'adolescència de Granollers, i desenvolupar tot el seu potencial al llarg del temps.

6.2. Objectius del PLIA

Després de l'anàlisi de la situació actual amb relació a la infància i l'adolescència, el PLIA de Granollers es planteja vuit objectius generals:

- El principal objectiu del PLIA és **incorporar la perspectiva de la infància en totes les polítiques municipals**. Aquesta perspectiva no té perquè implicar sempre la participació directa dels infants, però sí en la mesura que sigui possible i sempre vetllant pel seu interès. Recordem que la pròpia *Llei de drets i oportunitats de la infància i l'adolescència* ens ho marca com a requeriment bàsic. Tanmateix, no només cal repensar totes les polítiques públiques tenint present com afecten o incideixen aquestes en la garantia dels drets i oportunitats dels infants, sinó que també és necessari analitzar i repensar com aquests es relacionen amb les altres generacions (joves, adults, gent gran).
- El PLIA contempla el desenvolupament de polítiques destinades a tots els infants i adolescents de Granollers, i no únicament aquells més vulnerables o a la infància en risc d'exclusió. Per tant, un segon objectiu és **potenciar l'accés de tots els infants i adolescents a tots els serveis que considerem necessaris per al ple desenvolupament de l'infant**. Per desenvolupar aquest objectiu, ho volem fer **amb els mínims serveis específics per a col·lectius concrets**, és a dir, fomentant la participació d'aquests infants en els espais i projectes destinats a tota la població en general. No obstant això, aquest plantejament no implica no tenir en compte la diversitat de la població (com ja es realitza en alguns àmbits, per exemple, en l'àmbit sanitari hi ha traductors/es, en l'àmbit educatiu hi ha una adaptació de serveis, hi ha aules d'acollida). La voluntat és intentar **no segregat** o fer coses exclusivament per a un col·lectiu concret, sinó treballar amb una **perspectiva inclusiva dels diferents serveis** que hi faciliti l'accés als .
- Tot i aquesta perspectiva integral i global de la infància, cal tenir present que la infància i l'adolescència no només són uns col·lectius molt diversos, sinó que té en compte una franja d'edat molt àmplia des del punt de vista de les seves necessitats. Per exemple, el lleure d'un infant de 5 anys o el d'un adolescent de 12 o 16 anys tenen poc en comú. Això ens planteja com a tercer objectiu: **tenir present les necessitats de les diferents franges d'edat, la continuïtat dels**

serveis que atenen les diferents franges d'edat. En aquest sentit, és necessari vetllar pel traspàs d'informació entre professionals que atenen la infància en les diferents etapes, quan sigui necessari.

- Per tal de poder atendre correctament les necessitats i demandes de la infància i l'adolescència cal vetllar per **introduir la perspectiva de gènere**. És necessari atendre les diferències de sexe i treballar vers la igualtat de gènere, d'acord amb la llei estatal *Ley Orgànica 3/2007 de 22 de marzo, para la igualdad efectiva de mujeres y hombres*, on parla clarament sobre les administracions públiques i sobre la seva tasca envers l'educació per a la igualtat de dones i homes, el que en l'àmbit educatiu és conegut com coeducació.
- La voluntat municipal és atendre tota la infància i, evidentment, protegir especialment els nens i les nenes que es puguin trobar en situació de risc o vulnerabilitat. L'Ajuntament té com a objectiu potenciar la perspectiva de **treball des de la prevenció**, aquesta voluntat obliga a planificar i projectar serveis amb una perspectiva àmplia, on no sempre es visualitza o es valora i avalua l'impacte a llarg termini de la tasca desenvolupada.
- Per poder planificar i adequar els serveis i recursos municipals, és fonamental intentar establir un **sistema estable de recollida de dades i actuacions que ens permeti fer un seguiment i anàlisi de l'evolució de la situació**. Això no implica la creació d'un Observatori però sí, d'alguna manera, realitzar aquesta funció. Per aconseguir-ho, és important seguir compartint les dades i indicadors amb què es treballa des dels diferents serveis i, en la mesura del possible, desenvolupar-ne de nous.
- També cal tenir present que en ocasions hi ha **elements i factors de l'entorn dels infants** que els afecten de manera important **en la seva integració i desenvolupament com a persones** sense que l'acció a realitzar vagi específicament dirigida a l'infant. Per això, un objectiu **és cobrir les necessitats de les famílies per poder donar resposta a les necessitats dels infants**. Però a més, també incorporar les famílies **en el**

desenvolupament de les diferents accions del PLIA, com ja s'ha fet en la seva elaboració.

- Per últim, donat que els **recursos** són limitats i en alguns casos vénen condicionats, caldrà **treballar i analitzar com se'ls pot donar continuïtat**. Per exemple, els recursos són específics i temporals en determinades zones del municipi per la situació del barri, com el finançament de la Llei de barris i el Pla Educatiu d'Entorn, per això, cal valorar quina continuïtat es dóna a aquests serveis.

Així mateix, el Pla d'Actuació del PLIA treballa amb tres **objectius operatius**:

- En primer lloc, **donar resposta a les necessitats detectades** en matèria d'infància i adolescència a Granollers. Per assolir-lo, és necessari incidir en dos elements: per una banda, la definició d'un seguit d'eixos estratègics de treball i línies d'actuació; per una altra, que **tots els serveis municipals** amb incidència en la infància i l'adolescència **incorporin les seves necessitats** en la planificació i execució de les seves actuacions.
- En segon lloc, tots els serveis i els projectes amb actuacions adreçades a la infància i l'adolescència han de treballar sota un **marc general comú**, de manera que es **potenciï la coordinació entre els diferents serveis** per a efectuar programes, projectes i accions de forma coordinada. Això ens ha de permetre **millorar la qualitat de les accions** i els serveis i **optimitzar recursos** econòmics i humans.
- Finalment, **establir una organització i un sistema de treball** que ens permeti desenvolupar aquestes accions i **realitzar-ne un seguiment i avaluació** .

6.3. Eixos estratègics i línies d'actuació

L'Ajuntament de Granollers i el municipi en general, a través de les seves entitats, té una important tradició de treball amb i per a la infància, com posa de manifest la gran quantitat de programes i serveis destinats a aquest col·lectiu³⁰. Moltes d'elles van ser experiències innovadores en el seu moment, i ara ja s'han estès i consolidat arreu del territori català. Per exemple, el seu programa de prevenció del consum de drogues destinat a infants i joves, el Projecte dels Camins escolars, el Consell dels Infants, La Xarxa d'Infància, etc.

L'anàlisi realitzada posa de manifest que s'han i s'estan desenvolupant múltiples programes i activitats adreçats a la infància. Durant els darrers anys s'ha estat fent un esforç considerable per planificar des de la perspectiva de les necessitats dels infants en el marc del Projecte Educatiu de Ciutat, fonamentat en la perspectiva d'una "*ciutat per als infants*".

Per això, aquest Pla d'Actuació pretén donar continuïtat a molts dels projectes iniciats i fomentar-ne de nous. S'estructura en 8 eixos estratègics per als propers 4 anys, 2012-2015. Dins de cada eix s'han identificat línies d'actuació i accions a desenvolupar³¹. Aquest Pla d'Actuació ha pretès ordenar moltes de les línies de treball en un marc comú però sobretot, identificar les possibles mancances o millores que requereix el treball que s'està realitzant des de l'administració municipal i la resta d'institucions i agents implicats en el benestar dels infants i adolescents.

Aquest Pla posa de manifest aquesta voluntat de seguir impulsant aquest treball d'una manera integrada i coordinada. De fet, des del punt de vista del Pla d'Acció del PLIA, un primer element que és necessari abordar és la seva vinculació amb altres Plans municipals amb els que ha d'estar estretament vinculat.

En concret, cal destacar la necessària coordinació amb el Pla Local de Joventut, ja que hi ha una franja d'edat que se solapa. Recordem que el PLIA té en compte la franja d'edat que la Llei d'Infància estableix com a objecte de treball, els infants de 0 a 11 i els adolescents de 12 fins a la majoria d'edat. Mentre que des del Pla Local de Joven-

³⁰ Vegeu apartat de Diagnòstic de la situació dels infants i adolescents de Granollers.

³¹ No s'han identificat responsables, ni terminis d'execució, ni pressupost, perquè vindrà molt condicionat per la disponibilitat pressupostària i la continuïtat o no de molts projectes que estan finançats per administracions supramunicipals, la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, o fins i tot, l'Estat.

tut, la franja que s'atén és dels 16 als 29, encara que a la pràctica, es treballa amb adolescents a partir de 12 anys. Per exemple, a l'equipament juvenil el Gra, l'accés és a partir dels 12 anys i es programen activitats per a aquesta franja d'edat, i els PIDCES (Programa d'informació i dinamització juvenil als centres d'educació secundària) van als centres de secundària per informar de les activitats destinades a aquest col·lectiu. En aquest sentit, amb la finalitat d'evitar duplicitats, s'ha considerat oportú fer una distribució de temes als diferents Plans:

- Tots aquells aspectes vinculats a l'emancipació, habitatge i treball són abordats per l'àmbit de joventut.
- Els aspectes de Transició Escola-Treball i l'orientació acadèmica postobligatòria, queden recollits en el Pla Local de Joventut, i al treball del Consell per a la Formació Professional i per a l'Ocupació. Els aspectes vinculats a la promoció i protecció del menor, en canvi, es vinculen al PLIA, fins a la majoria d'edat, els 18 anys.

Tot i aquesta divisió d'àmbits, es valora com a fonamental coordinar i vincular les polítiques d'infància amb les de joventut per donar una continuïtat i coherència entre ambdues. Així, per exemple, cal potenciar la "continuïtat participativa", entre els infants que participen en el Consell d'Infants i el Fòrum de Joves. En aquesta línia, hi ha la voluntat d'impulsar un Consell de Delegats de Secundària.

És per aquest motiu que cada línia d'actuació, presenta les accions vinculades al PLIA, però també aquelles actuacions del Pla Local de Joventut que incideixen en la línia.

Finalment, destacar que per treballar aquest vincle i coordinació, s'ha valorat convenient que el Grup Motor del PLIA estigués format per una tècnica d'educació, una tècnica de serveis socials i una tècnica de joventut.

Esquema dels eixos estratègics i les línies d'actuació

EIXOS ESTRATÈGICS	LÍNIES D'ACTUACIÓ
Eix 1: Potenciar l'atenció i suport a les famílies amb infants en el desenvolupament de les seves funcions parentals.	1.1 Promoure serveis i programes de suport a la funció de criança de les famílies perquè puguin desenvolupar aquest paper amb plenitud.
	1.2 Propiciar espais d'interacció de les famílies amb els seus fills i filles i entre elles.
	1.3 Promoure la igualtat d'oportunitats entre tots els infants i adolescents.
	1.4 Promoure el paper de les entitats com a suport a la funció de cura de les famílies.
Eix 2: Consolidar el sistema d'atenció i protecció a la infància en situació de risc a Granollers.	2.1 Potenciar la Xarxa d'Infància, i en concret, la Comissió de Treball de Protecció i Drets, i consolidar el model de protecció definit pel protocol d'Infància en risc.
	2.2 Fer prevenció de les situacions de risc en la infància i potenciar una major formació i informació als pares i a les mares.
	2.3 Difondre i sensibilitzar vers el maltractament infantil i els drets i deures dels infants.
Eix 3: Mantenir la qualitat en l'atenció a la salut dels infants i adolescents.	3.1 Treballar per mantenir la qualitat dels serveis d'atenció primària i especialitzada pels infants de Granollers.
	3.2 Preveure i promocionar la salut enfocada al foment dels hàbits saludables (alimentació, conductes de risc, consum d'alcohol, tabac, etc.) a les escoles.
	3.3 Potenciar la prevenció en l'àmbit de salut mental.
Eix 4: Donar resposta a les necessitats educatives dels infants de Granollers des d'una perspectiva inclusiva que garanteixi la igualtat d'oportunitats i l'accés a tots els serveis bàsics.	4.1 Treballar per mantenir el model públic d'escoles bressol que aposta per la qualitat i la cohesió social, rebutjant ser un model elitista o assistencial.
	4.2 Adequar el nombre de places d'escola bressol a la demanda, per tal d'aconseguir una major accessibilitat i adaptació a les necessitats reals de les famílies.
	4.3 Combatre l'absentisme i el fracàs escolar.
	4.4 Afavorir l'educació de qualitat de la població infantil mantenint i millorant les activitats i els programes municipals adreçats als centres escolars, al professorat i a la família.
	4.5 Implicar tots els agents educatius en la formació dels infants de Granollers, i realitzar activitats des dels diferents serveis municipals que ajudin a la seva formació integral.
	4.6 Oferir més alternatives formatives i laborals als alumnes que no poden o no volen seguir estudiant.
	4.7 Potenciar la tasca de l'escola d'educació especial Montserrat Montero.
Eix 5: Fomentar l'accés al lleure, la cultura i l'esport entre tots els infants de Granollers vetllant pels valors que es transmeten i la formació integral de la persona.	5.1 Incrementar, dintre de les possibilitats pressupostàries, la programació cultural (música, teatre, circ, dansa...), dirigida a la població infantil cobrint totes les franges d'edat.
	5.2 Potenciar les activitats ludico-educatives per als infants.
	5.3 Habilitar més espais oberts on poder realitzar activitats esportives i facilitar l'accés a les existents.
	5.4 Promocionar els valors més enllà de la competitivitat i treballar el valor de la igualtat.
	5.5 Potenciar els recursos per a infants amb necessitats específiques.
	5.6 Fomentar l'ús responsable de les noves tecnologies.
	5.7 Fer una bona difusió de la informació sobre els recursos culturals, esportius i de lleure de la ciutat destinats a la infància.
Eix 6: Potenciar el disseny, la neteja i el manteniment de l'espai públic pensant en els infants i els adolescents, i vetllar per una mobilitat segura, el respecte pel medi ambient i el seu ús cívic.	6.1 Planificar la ciutat i els equipaments públics comptant amb les necessitats de la infància i l'adolescència.
	6.2 Disposar de zones de joc adequades per a les diferents franges d'edat dels infants i distribuïdes per la ciutat.
	6.3 Mantenir l'espai públic net.
	6.4 Sensibilitzar en el manteniment i millora de la ciutat, per prendre'n consciència i incrementar la responsabilitat cívica.
Eix 7: Promoure processos que impulsin la participació dels infants i adolescents en el municipi i potenciar el Consell dels Infants.	7.1 Millorar la difusió de la tasca que realitza el Consell dels Infants.
	7.2 Implementar projectes per fomentar la participació dels infants més enllà del Consell dels Infants
Eix 8: Establir mecanismes per a garantir la implementació del PLIA i el seguiment i avaluació de les seves accions.	8.1 Establir i consolidar una política transversal d'infància
	8.2 Promoure la implicació i la participació de les famílies i els infants en les polítiques que els afecten.
	8.3 Avaluat i fer el seguiment del desenvolupament del PLIA.

Eix 1: Potenciar l'atenció i suport a les famílies amb infants en el desenvolupament de les seves funcions parentals.

És evident que els pares i mares són els agents fonamentals de la cura, la formació i el desenvolupament dels infants, especialment quan són més petits. Per tant, és fonamental el treball amb la família, en la mesura que realitzen una important funció educativa i socialitzant. S'entén que el nucli familiar i l'entorn més proper és el màxim responsable de la cura i desenvolupament del infant i, a més a més, és el transmissor de models de referència per al fill/a.

Però no sempre les famílies saben o poden atendre a tots els requeriments dels infants, per manca de temps (conciliació de vida familiar i laboral), per desconeixement, o per situacions diverses (famílies monomarentals, persones dependents, etc.). A més, com s'ha assenyalat a la diagnosi, aquest fet es veu incrementat encara més per aquells infants amb necessitats educatives específiques. Així, la diversitat de situacions que afecten a les famílies i l'edat dels menors requereix diferents serveis per adequar-se i satisfer les seves necessitats.

Línies d'actuació

1.1 Promoure serveis i programes de suport a la funció de criança de les famílies perquè puguin desenvolupar aquest paper amb plenitud.

- Facilitar una bona informació de tots els recursos disponibles per al nucli familiar, fent difusió del catàleg de serveis 0-6 i 7-12.
- Promoure un programa de suport i atenció maternoinfantil, sociosanitari i educatiu per a pares i mares amb dificultats personals i/o socials per tal d'afavorir la criança, l'educació i la relació dels progenitors amb infants durant l'etapa 0-3.
- Fomentar un servei d'ajuda mútua de cura dels fills entre mares i pares, per tal d'afavorir la xarxa social, conciliar millor la vida familiar i laboral i augmentar el suport en la criança.
- Afavorir la creació de grups de suport psicosocial i psicoeducatiu, tenint en compte els temes de major dificultat o necessitat per a les famílies d'un sol progenitor (monoparental), avis/àvies, cuidadors/es de nens/es, pares i mares adolescents o altres situacions específiques.
- Reforçar el servei de teràpies familiars, com a resposta especialitzada per a famílies amb necessitats psicoeducatives i socials.
- Continuar amb el servei d'atenció domiciliària a través de les treballadores familiars i/o integradors/es per acompanyar a les famílies amb fills i filles que tenen dificultats especials de criança i educació.
- Treballar per crear un servei de mediació familiar com a recurs preventiu per a l'exercici de la tutela compartida dels pares i mares en procés de separació o divorci.
- Donar suport als programes del Consell Comarcal en relació a l'acolliment familiar simple (temporal) per ajudar les famílies en la cura dels fills/es en períodes de dificultats curts.
- Fer difusió de materials d'ajuda i suport per a les famílies.

1.2 Propiciar espais d'interacció de les famílies amb els seus fills i filles i entre elles.

- Potenciar l'acompanyament de pares i mares en el desenvolupament de la seva funció de criança: Espais Familiars, tallers i xerrades dels diferents serveis municipals, i especialment, des de l'àmbit de salut (pediatres i llevadores).
- Afavorir el treball de les AMPA per fomentar espais de relació entre famílies tot augmentant la implicació d'aquestes en la tasca d'educació i criança, potenciant espais de debat, consulta i formació per als pares i les mares.

1.3 Promoure la igualtat d'oportunitats entre tots els infants i adolescents.

- Seguir treballant envers la igualtat d'oportunitats entre nois i noies, trencant amb les barreres sexistes i amb les discriminacions i desigualtats de gènere. Cal continuar treballant contra les discriminacions per raó de sexe i de gènere i formant i educant envers nous models i una societat basada en l'educació en valors, on la igualtat de nens i nenes, de mares i pares, d'homes i dones sigui un dels elements fonamentals que sustenti la nostra comunitat.
- Seguir treballant l'àmbit d'acollida de persones estrangeres, facilitant programes de formació, realitzant un acompanyament, vetllant per la inclusió social dels infants i els adolescents partint dels diferents models culturals respecte l'educació. Per fer això, cal implicar a associacions d'estrangers per fomentar que aquests grups participin més de la comunitat.
- Facilitar i consensuar un referent professional d'assessorament, acompanyament i suport a les famílies amb fills/es amb discapacitat. Aquest servei podria trobar-se dintre d'algun dels serveis més específics ja existents i serviria de punt de referència per a totes les famílies.

1.4 Promoure el paper de les entitats com a suport a la funció de cura de les famílies.

- Fomentar la implicació de les entitats per promoure valors educatius, de manera que també es treballin els models educatius des de diferents àmbits.
- Donar suport a les entitats (entitats d'estrangers, AMPA, entitats esportives, associacions de veïns, etc.) per fer activitats per als infants i adoles-

cents amb una perspectiva educativa i formativa de l'infant que participi positivament en el seu desenvolupament.

Eix 2: Consolidar el sistema d'atenció i protecció a la infància en situació de risc a Granollers.

Com a societat, un dels elements a garantir és la protecció dels infants i adolescents davant de qualsevol possible maltractament o desemparament. En aquest sentit, la *Llei de Drets i Oportunitats de la Infància i l'adolescència* estableix amb claredat la responsabilitat que té tothom en la protecció de la infància. En aquest sentit, la protecció esdevé un dels elements cabdals de la Xarxa d'Infància de Granollers, que a través de la seva Comissió de Protecció ha elaborat, el Protocol d'Actuació davant possibles situacions d'Infància en risc.

Línies d'actuació

2.1 Potenciar la Xarxa d'Infància i, en concret, la Comissió de Treball de Protecció i Drets, i consolidar el model de protecció definit pel Protocol d'infància en risc.

- Fer difusió del Protocol d'Actuació davant possibles situacions d'Infància en risc, a través de sessions de treball i edició de documentació.
- Explicar el contingut del protocol en els diferents equips de treball (educatius, sanitaris, serveis de seguretat, etc.) i potenciar la formació.
- Realitzar un seguiment del Protocol i els circuits de derivació.
- Treballar de manera coordinada a través de l'anàlisi de casos de la infància en risc.
- Seguir dinamitzant la Comissió de treball de protecció i drets de la Xarxa d'Infància.
- Establir protocols d'actuació transversal que garanteixin la informació necessària sobre el funcionament dels serveis bàsics a les persones novvingudes.

2.2 Fer prevenció de les situacions de risc en la infància i potenciar un major suport i assessorament als pares i a les mares.

- Potenciar els Centres Oberts de Granollers i la seva tasca.
- Potenciar i promoure que professionals de l'àmbit sanitari, psicològic o educatiu creïn i dinamitzin grups de pares i mares per donar-los suport i resposta a problemàtiques específiques.
- Treballar de manera coordinada amb el Centre d'Informació i Recursos per a Dones de Granollers, amb especial atenció als fills i filles de dones víctimes de la violència de gènere.
- Potenciar la coordinació amb el Servei d'Acollida, ampliant els àmbits d'informació de les sessions adreçades a famílies novingudes, per tal d'aconseguir la seva incorporació a les activitats de l'escola i de la ciutat.

2.3 Difondre i sensibilitzar vers el maltractament infantil i els drets i deures dels infants.

- Realitzar campanyes de difusió i sensibilització respecte el maltractament infantil en general i, en especial, entre aquells professionals que estan en contacte amb infants.
- Potenciar el concepte de ciutat educadora i de consciència dels infants com a ciutadans/es de ple dret, tot incidint en els seus drets i els seus deures.
- Potenciar els Drets i Deures dels Infants a través de la seva participació i implicació en el Consell dels Infants..

El Pla Local de Joventut, recull en l'àmbit de convivència les següents propostes d'acció:

1. Realitzar Tallers als IES i escoles per sensibilitzar la igualtat oportunitats entre homes i dones.
2. Informar sobre els tràmits legals i la formació per novinguts.

Eix 3: Mantenir i fomentar la qualitat en l'atenció a la salut dels infants i adolescents.

La qualitat de vida està fortament relacionada amb la salut, des d'una concepció àmplia d'aquest terme. Un pla d'infància ha de tenir com a objectiu primordial aconseguir la bona salut dels infants i els adolescents.

Línies d'actuació:

3.1 Treballar per mantenir la qualitat dels serveis d'atenció primària i especialitzada pels infants de Granollers.

- Defensar el manteniment dels serveis de pediatria de les Àrees Bàsiques de Salut i l'Hospital Comarcal en condicions de qualitat.
- Promoure una coordinació eficaç dels professionals davant de casos d'infància en risc
- Facilitar la coordinació entre els diferents serveis sanitaris: pediatria, llevadores, ginecologia.

3.2 Preveure i promocionar la salut enfocada al foment dels hàbits saludables (alimentació, conductes de risc, consum d'alcohol, tabac, etc.) a les escoles.

- Mantenir i reforçar els programes ja existents d'educació per la salut i de la salut escolar, per seguir incidint positivament en les actituds dels infants i els adolescents.
- Promoure campanyes relacionades amb el consum de tabac, alcohol i drogues.
- Fomentar la creació de grups d'ajuda mútua similars al ja existents, com els grups d'anorèxia i bulímia.

3.3 Potenciar la prevenció en l'àmbit de salut mental.

- Acompanyar els professionals per tal de millorar el sistema de detecció precoç de problemes de salut mental.

- Millorar el treball de col·laboració amb el CSMIJ potenciant el treball en Xarxa.
- Desenvolupar projectes amb especial atenció als fills i filles de mares que han estat víctimes de la violència masclista, és a dir, de maltractaments per part de la seva parella i/o exparella, adreçats tant a la prevenció com al tractament especialitzat.

El Pla Local de Joventut, en l'àmbit de salut té en compte les següents propostes d'acció:

1. Educació sexual i afectiva als centres de secundària de Granollers.
2. Programa de prevenció i salut a l'escola per a famílies.
3. NO BADIS! Tarda Jove de Sexualitat.
4. Primers auxilis en el medi escolar.
5. Taller d'alimentació per a joves.
6. La donació de sang, un acte solidari.
7. Dia mundial de lluita contra la SIDA.
8. Protocol per a la detecció i intervenció en el consum de drogues als centres d'educació secundària.
9. Mesures educatives alternatives per consum de drogues en menors d'edat.
10. Dia mundial contra el consum del tabac: 31 de maig.
11. Actuació preventiva consum de drogues en festivals i festa major.
12. Servei Municipal d'Informació i Assessorament sobre Drogues.
13. Observatori municipal de consum.
14. Programa d'activitats docents als CES sobre drogues.

Eix 4: Donar resposta a les necessitats educatives dels infants i adolescents de Granollers des d'una perspectiva inclusiva que garanteixi la igualtat d'oportunitats i l'accés a tots els serveis bàsics.

L'educació és un dels pilars bàsics del nostre estat del benestar, però a més de ser un dret fonamental, és un factor bàsic per al desenvolupament social i un aspecte determinant des del punt de vista de la igualtat d'oportunitats. La institució escolar és junt amb la família, l'espai tradicional de socialització dels infants i joves. Però no podem pensar amb l'escola com la única institució responsable de la dimensió educativa dels infants i les persones, ja que l'educació depèn de molts altres agents educatius: família, amics, mitjans de comunicació, ciutat, entorn. Aquesta ha estat la filosofia que ha impulsat Granollers a formar part de l'Associació Internacional de Ciutats Educadores i assumir els principis de la seva Carta, i la raó de ser del *Projecte Educatiu de Ciutat de Granollers* impulsat en els darrers anys. Però tampoc hem de caure en valorar els

centres educatius només com l'espai on s'imparteixen coneixements formals, sinó també valors, pautes de conducta, i models de relació que després es reproduïxen al llarg de la vida, i que tenen com a funció fonamental que els nens i nenes es desenvolupin com a persones amb autonomia suficient per poder valdre's per elles mateixes.

Línies d'actuació:

4.1 Treballar per mantenir el model públic d'escoles bressol que aposta per la qualitat i la cohesió social, rebutjant ser un model elitista o assistencial.

- Optimitzar la gestió de les escoles bressol reorganitzant el seu funcionament perquè sigui un servei viable.
- Potenciar el treball especialitzat de detecció que realitza el CDIAP dins les escoles bressols.

4.2 Adequar el nombre de places d'escola bressol a la demanda, per tal d'aconseguir una major accessibilitat i adaptació a les necessitats reals de les famílies.

- Reorganitzar el funcionament de les escoles bressol municipals per adaptar-lo a les necessitats de les famílies i així oferir un servei més adequat.
- Adequar, en la mesura del possible, l'oferta de places a la demanda.
- Buscar els recursos i la complicitat del Departament d'Ensenyament, de Salut i de Benestar Social i Família, per posar en marxa, com a projecte pilot, una Aula Terapèutica integrada en una escola bressol municipal, per a infants amb discapacitat, implicant els serveis de salut, educació i serveis socials.

4.3 Combatre l'absentisme i el fracàs escolar.

- Consolidar el Protocol d'actuació i prevenció de l'absentisme escolar i fer un seguiment de la seva aplicació.

- Analitzar i combatre el fracàs escolar amb programes i actuacions d'acompanyament, reforç, orientació i seguiment de l'alumnat, implicant diferents agents educatius.

4.4 Afavorir l'educació de qualitat de la població infantil, mantenint i millorant les activitats i els programes municipals adreçats als centres escolars, al professorat i a la família.

- Promoure l'accés de tots els infants als serveis i activitats complementàries dels centres educatius,
- Afavorir el treball en xarxa interprofessional i amb les famílies.
- Fer del català la llengua d'ús habitual dels infants nouvinguts.
- Fomentar l'aprenentatge de la llengua catalana de les famílies nouvingudes, per tal de facilitar la relació amb les escoles i els serveis municipals, i afavorir l'acompanyament dels pares en la tasca educativa.

4.5 Implicar tots els agents educatius en la formació dels infants i adolescents de Granollers, i realitzar activitats des dels diferents serveis municipals que ajudin a la seva formació integral.

- Incorporar el treball del Projecte Educatiu de Granollers a les comissions del Pla Estratègic.
- Mantenir i potenciar els programes d'escoles esportives municipals.
- Mantenir i potenciar els programes de salut i escola.
- Mantenir els tallers d'igualtat de gènere i contra la violència masclista.
- Mantenir els programes de cultura per a infants.
- Impulsar accions de sensibilització sobre valors i convivència.

4.6 Oferir més alternatives formatives i laborals a l'alumnat que no pot o no vol seguir estudiant.

- Millorar els serveis d'orientació acadèmica implicant a diferents serveis: educació, joventut, serveis socials i promoció econòmica.
- Buscar més recursos formatius post-obligatoris, tipus la Casa d'Oficis, el PQPI o els mòduls d'aprenentatge productiu.

- Mantenir el programa per a persones nouvingudes de 16 a 18 anys destinat als joves que arriben fora del termini per vincular-los a la xarxa normalitzada.
- Informar sobre el procés d'homologació de titulacions estrangeres post-obligatòries.

4.7 Potenciar la tasca de l'escola d'educació especial Montserrat Montero.

- Potenciar la coordinació amb els serveis sanitaris, tant de l'Hospital General com del CAP Sant Miquel.
- Reclamar a la Generalitat professionals sanitaris per atendre als alumnes amb pluridiscapacitats greus que necessiten atenció sanitària constant.
- Reforçar la coordinació amb el CSMIJ per poder treballar alguns casos amb més profunditat.

El Pla Local de joventut planteja les següents propostes d'acció en l'àmbit d'educació:

1. Casals lingüístics.
2. Consell Formació Professional.
3. Projectes Singulars.
4. Setmana tecnològica a Granollers.
5. Telecentre.
6. Divulgació TIC (Catosfera / Dia internet).
7. Unitat d'escolarització compartida.
8. Xarxa de sales d'estudi.
9. Assessoria d'orientació acadèmica.
10. Paraules per a vuit espais.
11. Pla de transició Escola al Treball.
12. Premis de recerca Camí Ral.
13. Oficina de Foment creació jove.
14. Programa per joves nouvinguts.
15. Avança en TIC - Taula formació TIC Granollers.

En l'àmbit de treball, el Pla Local de Joventut estableix les següents propostes d'acció:

16. Oficina d'assessorament i orientació laboral.
17. www.granollersmercat.cat
18. Borsa de treball i club de feina.
19. Itineraris Personals d'Inserció
20. Accions integrades.
21. Web xarxa TET.
22. Motiva.

Eix 5: Fomentar l'accés al lleure, la cultura i l'esport entre tots els infants i els adolescents de Granollers vetllant pels valors que es transmeten i la formació integral de la persona.

Un altre aspecte determinant per al benestar i el bon desenvolupament dels infants i els adolescents són tots aquells aspectes que tenen a veure amb el seu temps de lleure. És en aquest àmbit on les persones complementem la nostra identitat i manera de fer, més enllà de l'escola i la família. A través del lleure, la cultura i l'esport ens relacionem amb altres persones i desenvolupem valors que ens permeten créixer com a persones. Molts cops és en el temps de lleure que aprenem i transmetem molts dels coneixements i valors que ens desenvolupen com a persona. A més, actualment, l'oci i el lleure ocupa una part important de la nostra vida, especialment durant la infància. Per aquests motius i pel seu potencial socialitzador, aquesta dimensió del infant adquireix molta rellevància.

Línies d'actuació:

5.1 Incrementar, dintre de les possibilitats pressupostàries, la programació cultural (música, teatre, circ, dansa...), dirigida a la població infantil cobrint totes les franges d'edat.

- Promocionar i potenciar els programes culturals a les escoles.
- Promocionar i potenciar el programa de lectura a les biblioteques.
- Promocionar i potenciar el programa de museus dirigits a la infància.
- Promoure projectes musicals com a eina d'educació, de desenvolupament personal i cohesió social.

5.2 Potenciar les activitats ludico-educatives per als infants.

- Promocionar els Casals, i els programes durant les vacances de Nadal (PINGRA).
- Treballar per la continuïtat dels Casals d'Estiu.
- Promoure casals o activitats d'educació emocional.
- Consolidar i optimitzar l'espai familiar Petits i Grans.

- Elaborar conjuntament amb les entitats un programa d'activitats, joc i espais de trobada durant els caps de setmana.
- Donar suport a les entitats que promouen l'educació en el lleure.
- Integrar en les diferents activitats de la ciutat els joves que estan al carrer i que tenen dificultats per participar en les activitats que s'ofereixen.
- Potenciar les aules de lectura i d'estudis integrades als centres cívics amb la participació i la coresponsabilitat dels joves del barri.
- Optimitzar els Centres Cívics com un espai lúdic obert, per exemple, implicant les AMPA, i creant espais diferenciats per a la infància en els centres cívics.
- Donar a conèixer la riquesa cultural de la ciutat amb un format per a infants.
- Aproximar l'art des d'una perspectiva de la infància.
- Fer campanyes de presència de l'alumnat en les activitats culturals de la ciutat: fires, concerts, teatre, etc.
- Difondre l'oferta cultural que s'ofereix a les escoles adreçada les famílies.
- Fomentar la cultura tradicional promovent el vincle entre les escoles i les entitats que la promouen.
- Fer la programació d'activitats culturals tenint en compte la participació d'infants i les seves famílies.
- Promocionar la cultura entre els infants facilitant l'accés als espectacles a través d'un sistema vinculat a premis que ja s'atorguen en diversos certàmens.
- Posar en marxa el projecte Amics i amigues de la infància que té per objectiu facilitar la participació dels infants amb menys recursos a les activitats de les diferents entitats.
- Promocionar la tasca de les entitats que tenen projectes relacionats amb la infància.

5.3 Habilitar més espais oberts on poder realitzar activitats esportives i facilitar l'accés a les existents.

- Facilitar l'accés lliure als equipaments esportius municipals sense necessitat de fer-se soci d'un club esportiu.

- Habilitar zones de lleure obertes al veïnat per a ús esportiu ocasional.
- Obrir les escoles a l'ús social als barris, facilitant l'ús comunitari d'aquests equipaments.

5.4 Promocionar els valors més enllà de la competitivitat i treballar el valor de la igualtat.

- Promocionar els valors associats a l'esport més enllà de la competitivitat.
- Facilitar l'accés a les activitats esportives en igualtat d'oportunitats, independentment del sexe, raça, edat, etc.
- Incorporar nous col·lectius a les activitats esportives que es realitzen a Granollers fomentant una perspectiva inclusiva de l'esport.
- Facilitar, sempre que sigui possible, ajuts individuals per a la pràctica d'activitats esportives a aquells nens i nenes amb pocs recursos.
- Promoure l'esport adaptat per a infants i adolescents amb necessitats específiques.
- Fomentar l'educació en valors dels monitors i monitores a través del curs que organitza el servei d'esports.
- Establir convenis entre el servei d'esports i les entitats esportives per promoure els valors saludables de l'esport.
- Recollir i difondre bones pràctiques vinculades al foment de valors dintre els clubs esportius de Granollers.

5.5 Potenciar els recursos per a infants amb necessitats específiques.

- Elaborar un projecte per continuar l'atenció dels infants i dels adolescents amb necessitats educatives específiques fora del seu horari escolar.
- Treballar el voluntariat social i disposar d'una borsa de persones assistents/voluntàries per donar descans a les famílies.
- Formar a les persones voluntàries i professionals que treballen amb aquests infants.
- Afavorir les iniciatives de les associacions o col·lectius de discapacitats perquè puguin disposar d'un Centre d'Esplai o activitats de lleure dirigides a aquest col·lectiu.

- Treballar per sensibilitzar la població en general en el coneixement i realitat d'aquests infants i adolescents.
- Mantenir les activitats d'estiu que organitza l'Ajuntament per a infants amb discapacitat.

5.6 Fomentar l'ús responsable de les noves tecnologies.

- Fomentar l'ús de les noves tecnologies, incorporant la perspectiva inclusiva, evitant l'escletxa digital.
- Millorar i dinamitzar la pàgina web d'infància amb el mapa de recursos d'infància, un calendari amb les activitats i programes, les zones de joc infantil, el Consell dels Infants, amb una intranet dels professionals de la infància, etc.
- Informar de les activitats que es realitzen adreçades als infants, famílies i professionals via correu electrònic o SMS.
- Formar els professionals respecte l'ús de les noves tecnologies per poder incidir en aquest àmbit de manera positiva.

5.7 Fer una bona difusió de la informació sobre els recursos culturals, esportius i de lleure de la ciutat destinats a la infància.

- Fer difusió de les activitats especialment dirigides a la infància i al nucli familiar.
- Treballar per donar a conèixer les guies de recursos de 0 a 6 i de 7 a 12.

El Pla Local de Joventut, recull les següents propostes d'acció en l'àmbit de lleure, cultura i esport:

1. Skate Parc.
2. Jornades Esportiva Nocturna.
3. Aula de formació esportiva.
4. Fes-te l'estiu (activitats esportives)
5. Esport Escolar a secundària.
6. Programa: Activitat Física per a Adults (majors 18 anys).
7. Lligues de Lleure.
8. Centre Cultural.
9. Jornada de Jocs tradicionals.
10. Premi Josep Escobar de Còmic.
11. Sala de Concerts de Roca Umbert.
12. Taller de pràctica filosòfica.

13. Activitats d'animació i de foment de la lectura.
14. Clubs de lectura.
15. Cinefòrum.
16. Programació estable de cursos, tallers i activitats als Centres Cívics.
17. Programació trimestral de tallers.
18. Activitats de Tarda.
19. Espais de dinamització.
20. Graffnollers.
21. Recicla't.
22. Musik n viu.
23. Festa Major.
24. Carnestoltes.
25. Programa: Comencem La Mitja.
26. Servei d'informació als Centres Cívics.
27. Servei d'espai de relació als Centres Cívics.
28. Servei de cessió d'espais dels Centres Cívics.
29. Accés a internet, wifi i ofimàtica.
30. Tècniques de recerca d'informació.
31. Servei d'accés a internet als Centres Cívics.

Eix 6: Potenciar el disseny, la neteja i el manteniment de l'espai públic pensant en els infants i els adolescents, i vetllar per la mobilitat segura, el respecte pel medi ambient i el seu ús cívic.

Les ciutats, en la majoria de casos, s'han construït i dissenyat pensant en els adults i sense tenir en compte els infants. No només pel predomini dels vehicles front els viants sinó per altres elements, com les alçades de les fonts, la senyalització dels carrers, els bancs, etc. Granollers ha tingut la voluntat de ser una ciutat pensada per als infants a través del Projecte Educatiu de Ciutat, el Pla de mobilitat, el Pla d'actuació ambiental i el Pla Estratègic. Però, és necessari seguir millorant-ne els espais i els equipaments públics. També comporta mantenir neta la ciutat i eliminar les barreres arquitectòniques. Granollers vol ser una ciutat segura, accessible i saludable per als infants, donat que, en la mesura que es facilita la mobilitat dels infants i els adolescents, es fomenta la seva autonomia i desenvolupament.

Línies d'actuació:

6.1 Planificar la ciutat i els equipaments públics comptant amb les necessitats de la infància i l'adolescència.

- Adaptar l'espai públic als infants, facilitant l'accessibilitat i disposant de mobiliari urbà tenint en compte les seves dimensions o mides.
- Detectar els espais de la ciutat que poden suposar un perill pels infants.
- Habilitar un espai per els infants en la xarxa d'equipaments públics.
- Tenir en compte la visió de l'infant en la planificació i revisió de les zones lúdiques i de joc.

6.2 Disposar de zones de joc adequades per a les diferents franges d'edat i distribuïdes per la ciutat.

- Disposar de zones de joc infantil en les diferents zones de la ciutat.
- Vetllar pel bon estat d'aquests espais de joc infantil.
- Fomentar, amb la participació dels infants, el seu bon ús, respectant les franges d'edat a les que va destinat.
- Vetllar perquè a les zones de joc infantil es tingui en compte la franja de 10a 12 anys
- Estudiar la viabilitat d'un skate parc en alguna zona de la ciutat.

6.3 Mantenir l'espai públic net.

- Potenciar la neteja a tota la ciutat, i especialment les zones que més freqüenten els infants.
- Difondre les normes de civisme per tal de mantenir més neta la ciutat.

6.4 Sensibilitzar en el manteniment i millora de la ciutat, per prendre consciència i incrementar la responsabilitat cívica vers la ciutat.

- Promoure l'ús cívic de l'espai públic entre els infants, joves i adults.
- Promoure programes de civisme treballant-ho conjuntament amb el grup de treball sobre civisme i convivència. Per exemple, fent accions simbòli-

ques vers els comportaments incívics (vehicles mal estacionats, amos de gossos que no recullen els seus excrements, pintades, etc.).

- Planificar accions que contribueixin al coneixement de la ciutat i dels barris, per tal d'enfortir el sentiment de pertinença, implicant el teixit associatiu .
- Promoure projectes de col·laboració entre el veïnat per mantenir l'espai públic en bon estat.

Propostes d'acció del Pla Local de Joventut vinculades a l'espai públic i la mobilitat:

1. Implantació d'itineraris ambientals i de lleure..

Eix 7: Promoure processos que impulsin la participació dels infants i els adolescents en el municipi i potenciar el Consell dels Infants.

Amb l'aprovació de la *Llei de Drets i Oportunitats de la Infància i l'adolescència*, la participació dels infants en la vida de les nostres ciutats no només és un dret sinó que també és una obligació. La participació és un element que facilita i promou una ciutadania responsable i promou que els infants vagin desenvolupant majors cotes d'autonomia. La participació dels infants es basa en la consideració d'aquests com a subjectes, amb capacitats, drets, habilitats i responsabilitats i facilita el seu desenvolupament. L'administració, l'escola i la família, com a espais socialitzadors fonamentals, han d'oferir models de participació i responsabilització als infants i adolescents que incideixin en el seu desenvolupament. Podem identificar diversos aspectes vinculats a la participació: ser informats, ser escoltats, ser consultats, dialogar sobre les decisions, negociar i arribar a un consens, compartir decisions, i acceptar i respectar les decisions finals.

Línies d'actuació:

7.1 Millorar la difusió de la tasca que realitza el Consell dels Infants.

- Mantenir el Consell dels Infants, però revisar la seva composició per tal de poder donar representativitat a tothom (garantint la paritat de sexe en la seva composició), funcionament i impacte donant més importància a

l'aprenentatge de valors i construcció democràtica i implicant a les famílies i les escoles.

7.2 Implementar projectes per fomentar la participació dels infants més enllà del Consell dels Infants.

- Donar continuïtat el Consell d'Infants en el Fòrum de Delegats, i més endavant amb el Consell de Joves.
- Incorporar processos de participació més enllà del consell dels infants, en la creació i desenvolupament de projectes i actuacions que els afecten.
- Valorar la representativitat d'altres grups o d'infants individuals que poden fer col·laboracions i aportacions puntuals amb el consell dels infants.
- Impulsar la creació d'un consell de delegats de secundària.

Propostes d'acció de participació i informació vinculades al Pla Local de Joventut:

1. Fòrum d'entitats joves de Granollers.
2. Oficina Jove (orientació i recursos juvenils).
3. Nous canals de participació.
4. Suport a entitats i grups de joves.
5. Web www.grajove.cat
6. Consellers escolars.
7. Assessoria d'Associacionisme.
8. PIDCES.
9. Oficina de Comunicació Jove.

Eix 8: Establir mecanismes per a garantir la implementació del PLIA i el seguiment i avaluació de les seves accions.

Com ja s'ha assenyalat en apartats anteriors, el PLIA té una perspectiva transversal de l'acció municipal. Això comporta haver d'establir un marc de treball organitzatiu diferent de l'estructura departamental tradicional, però partint d'aquesta. En aquest propòsit adquireixen una especial rellevància el disseny de polítiques transversals definides per objectius, que integren totes les àrees municipals que treballen per millorar la qualitat de vida dels infants de Granollers des dels seus diferents àmbits d'actuació.

Línies d'actuació:

8.1 Establir i consolidar una política transversal d'Infància

- Consolidar la Regidoria d'Infància com a referent per a la resta de Regidories per establir una política d'infància transversal a tota l'organització municipal, si bé, el conjunt de les polítiques municipals destinades a la infància es desenvolupen i es gestionen des de cada Regidoria: educació, serveis socials, esports, cultura, etc.
- Dotar-nos d'un espai de coordinació tècnica, la Taula d'Infància, tal com estableix la nova Llei d'Infància.
- Aprofundir en el treball de la Xarxa d'Infància i les seves comissions.
- Crear el Grup Director del PLIA per prioritzar les accions anuals a realitzar i prendre decisions sobre els recursos que s'hi han d'invertir
- Mantenir el lideratge tècnic i els diferents professionals de referència que treballen el tema d'infància dintre de cada servei.
- Establir espais de coordinació entre el PLIA i el Pla Local de Joventut, per dissenyar polítiques que visualitzin l'infant i l'adolescent dels 0 fins els 18 anys.

8.2 Promoure la implicació i la participació de les famílies i els infants en les polítiques que els afecten.

- Seguir potenciant el Consell d'Infants com espai de treball per la implementació, el seguiment i l'avaluació de les actuacions anuals del PLIA.
- Impulsar nous mecanismes de participació i implicació de les famílies i els infants en els àmbits que els afecten del funcionament de la ciutat.
- Fer partícips a les famílies i les entitats de Granollers a través de la Xarxa d'Infància de les polítiques destinades a la infància.

8.3 Avaluació i seguiment del desenvolupament del PLIA.

- Prioritzar anualment a través del grup Director les accions concretes a desenvolupar.
- Fer el seguiment dins dels diferents espais de coordinació i treball tècnic.

- Desenvolupar i establir un sistema d'avaluació sistematitzat que tingui en compte el grau d'execució, el resultat i l'impacte de les accions per redreçar les futures línies d'actuació.

Documentació de referència utilitzada:

- Pla Local de la Infància i l'Adolescència: Diagnòstic de la situació dels infants i adolescents de Granollers.
- Catàleg de serveis 0-6 anys
- Catàleg de serveis 7-12 anys
- Document de constitució de la Xarxa d'Infància
- Protocol de maltractaments
- Protocol d'absentisme escolar
- Pla Local de Joventut
- Pla d'Igualtat d'oportunitats dona-home
- Guia d'activitats i recursos per als centres educatius de Granollers
- PEG
- Diagnosi del funcionament de les AMPAs
- Projecte Amics i amigues infància
- Estudi ADOS (Centres Oberts)
- Memòria del servei de salut municipal
- Memòria del servei d'esport municipal
- Memòria del servei de serveis socials
- Memòria del servei d'educació
- Web municipal